

## M. GRUODŽIO 4 D., KETVIRTADIENIS

**PIRMININKAVO: A. VIDAL-QUADRAS**

*Pirmininko pavaduotojas*

### 1. Posėdžio pradžia

*(Posėdis pradėtas 8.30 val.)*

### 2. Pateikti dokumentai: žr. protokolą

### 3. Derybų dėl klimato paketo ir energetikos padėtis (diskusijos)

**Pirmininkas.** – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pranešimai dėl derybų dėl klimato kaitos ir energetikos paketo padėtis.

**Andris Piebalgs,** *Komisijos narys.* – Gerb. pirmininke, šios dienos diskusijos yra labai svarbios, nes artėjame prie susitarimo dėl klimato ir energetikos paketo. Norėčiau padėkoti Parlamentui ir ypač C. Turmesui, A. Niebler, oponuojantiems pranešėjams ir nuomonių pranešėjams už puikiai atliktą darbą. Buvome sužavėti rimtu ir konstruktyviu dalyvavusiųjų požiūriu, kuris labai daug lėmė, kad susitarimo tikslai taptų artimesni.

Paskutinės trišalės derybos dėl šios direktyvos baigėsi šiąnakt 1.30 val. Buvo pasiekta akivaizdi pažanga ir atrodo, kad lieka labai nedaug neišspręstų klausimų. Tai reiškia, kad esame netoli savo tikslo patvirtinti pagrindų teisės aktą dėl atsinaujinančių energijos šaltinių, kuris iš esmės pakeis tiekimo saugumo, Europos konkurencingumo ir tvarumo padėtį.

Esama labai gerų perspektyvų, kad per ateinančias kelias dienas galėsime patvirtinti susitarimą dėl 20 proc. atsinaujinančios energijos Bendrijoje 2020 m., nustatymo kelyje. Galėsime patvirtinti, kad šis tikslas bus siekiamas valstybėms narėms teisiškai privalomomis priemonėmis ir tai suteiks aiškumo investicijoms. Galėsime sutarti dėl lankstumo ir bendradarbiavimo priemonių, kurios sudarys sąlygas toms valstybėms narėms siekti tikslų dirbant kartu ir patiriant nedideles sąnaudas. Galėsime sutarti dėl tikslo, kad 10 proc. transporto energijos sudarys atsinaujinanti energija ir dėl priemonių siekiant antrosios kartos biodegalų tikslų ir elektriniuose automobiliuose naudojamos atsinaujinančios energijos. Galėsime susitarti dėl geriausio pasaulyje tvarumo kriterijų rinkinio, skirto degalams, kurie naudojami siekiant šio tikslo. Galėsime susitarti dėl įvairių priemonių, kurios panaikins administracines atsinaujinančios energijos sklaidos kliūtis ir užtikrins tokios energijos prieigą prie elektros ir energetikos tinklų. Prieš dvejus ar trejus metus negalėjome nė įsivaizduoti apie tokio tikslo pasiekimą. Iš tiesų pažengėme toli siekdami Europos energetikos politikos tikslų.

Minėjau bendradarbiavimo priemones. Atrodo, kad svarbiausias derybose neišspręstas klausimas tas, ar reikėtų šias priemones persvarstyti 2014 m. Komisija gali visiškai suprasti Parlamento nuogastavimus dėl tokio persvarstymo, atsižvelgiant į tai, kad vienas iš pagrindinių direktyvos tikslų yra kurti aiškų ir suprantamą teisinį pagrindą investicijoms. Taip pat žinome, kad direktyvoje numatyta lankstumo priemonė apima kai kuriuos nepatikrintus elementus. Negalime užtikrintai sakyti, kad visos šių elementų dalys visiškai geros. Dėl to neprieštaruojame, kad būtų peržiūrėtas pats minėtų priemonių veikimas, bet nenorime kelti klausimo dėl tikslo. Tačiau jei bus sutarta, kad toks persvarstymas turėtų įvykti, būtina užtikrinti, kad persvarstant nebūtų keliama klausimo dėl direktyvos nustatytų tikslų ir jos siekių lygio.

Esu įsitikinęs, kad institucijos galės rasti tinkamą šios problemos dalies sprendimą. Vertindamas procesą apskritai, didžiuojuosi, – manau, ir jūs turėtumėte didžiuotis, – kad Taryba ir pirmininkaujanti valstybė dirbdamos kartu labai daug pasiekė. Direktyva sudarys sąlygas visai Sąjungai siekti standartų, kuriuos iki šiol išlaikė tik labai nedidelis valstybių narių skaičius. Tai gera pažanga. Tai svarbus žingsnis link to, kad būtų išlaikytas ES pirmaujantis vaidmuo siekiant itin svarbaus tikslo – kovoti su klimato kaita ir rodyti pavyzdį kitais metais Kopenhagoje.

Atsižvelgiant į neseniai patvirtintą energetinio saugumo paketą, ši direktyva taip pat tampa svarbiu žingsniu į priekį, mums stengiantis labiau užtikrinti energijos tiekimą. Atsinaujinančios energijos direktyvos vystymas buvo institucijų įkvepiančio darbo procesas, kuriame visapusiškai dalyvavo Parlamentas. Artėjame prie

pabaigos ir iš bendro pasiekto sutarimo tampa aišku, kad bus pasiektas puikus rezultatas. Laukiu, kol šis procesas bus įgyvendintas per ateinančias dienas.

**Stavros Dimas**, *Komisijos narys*. – (EL) Norėčiau padėkoti jums už tai, kad man suteikėte galimybę šiandien kalbėti šiuo labai svarbiu klausimu. Komisijos pasiūlytas priemonių dėl klimato kaitos ir energetikos paketas yra viena svarbiausių Europos Sąjungos iniciatyvų, pradėtų pastaraisiais metais. Turėdama šias priemones Europos Sąjunga ne tik galės įgyvendinti aplinkosaugos tikslus, bet ir labai svariai prisidės prie naujų tarptautinių susitarimų, skirtų kovai su klimato kaita. Šio priemonių dėl klimato ir energetikos paketo patvirtinimas būtinas, norint, kad Europos Sąjunga išlaikytų patikimumą tarptautiniu mastu.

Šios dienos diskusija sutampa su Poznanėje, Lenkijoje, vykstančia Tarptautine konvencija dėl klimato. Todėl neišvengiamai šios dienos auditorijoje turi dalyvauti Europos Sąjungos ir Poznanės derybininkai bei tarptautinė bendruomenė apskritai. Šios priemonės palengvins Europos Sąjungai pereiti prie mažai anglies dvideginio išmetančios ekonomikos. Be to, tai suteiks galimybę Europos pramonei turėti lyderės vaidmenį švarių technologijų srityje ir įgyti konkurencinį pranašumą.

Dabartinė ekonomikos krizė negali tapti apatijos priežastimi; priešingai, tai turėtų mus dar labiau skatinti imtis priemonių dėl klimato kaitos. Būtent dabar, esant finansų krizei, mums reikia mažinti gamtinių išteklių naudojimo ir gamybos sąnaudas ir padaryti juos veiksmingesnius. Be to, taupydami energiją ir gerindami energijos tiekimą, galime prisidėti užtikrinant Europos Sąjungos energetinį saugumą, mažinant naftos ir gamtinių dujų importą. Poslinkis mažai anglies dvideginio išmetančios ekonomikos link skatins naujoves, suteiks naujų investavimo galimybių ir sukurs naujų „žaliųjų“ darbo vietų. Būtent dėl to priemonių dėl klimato kaitos ir energetikos paketas yra šiandienos krizės sprendimo dalis. Jis padeda pagrindą naujam nekenksmingam aplinkai susitarimui, didinsiančiam Europos pramonės konkurencingumą tarptautiniu lygiu.

Norėčiau padėkoti Europos Parlamentui, Tarybai ir pirmininkaujančiai valstybei už puikų bendradarbiavimą su Komisija ir dėl priemonių dėl klimato kaitos ir energetikos paketo, ir dėl atitinkamų pasiūlymų dėl automobilių ir anglies dvideginio bei direktyvos dėl degalų kokybės. Buvo pasiekta svarios pažangos dėl įvairių klausimų, dėl kurių nuogąstaujame, todėl esu tikras, kad pasieksime susitarimą per pirmąjį svarstymą. Galutiniuose susitarimuose turi būti išlaikyta visa Komisijos pasiūlymo sistema ir mūsų aplinkosaugos tikslai, taip pat užtikrinta, kad pastangas sąžiningai dės visos valstybės narės.

Norėčiau trumpai pateikti pastabą dėl šiltnamio efektą sukeliančių išmetamųjų teršalų leidimų prekybos sistemos persvarstymo. Norint pasiekti aplinkosaugos tikslus, reikia nustatyti tokias išmetamųjų teršalų prekybos sistemos lubas, kad, lyginant su 2005 m., iki 2020 m. būtų 21 proc. sumažintas teršalų išmetimas. Tai svarbiausias Komisijos pasiūlymo klausimas.

Norėčiau tarti kelis žodžius su anglies dvideginio nutekėjimo rizika susijusiu klausimu. Tarptautinis susitarimas dėl klimato kaitos yra veiksmingiausias būdas panaikinti tokį pavojų. Visais sprendimais, dėl kurių bus susitarta priemonių pakete, turi būti remiami tarptautiniai susitarimai ir tokie sprendimai turi būti įgyvendinami. Dėl šio klausimo vis dar vyksta sparčios Ministrų Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos derybos. Tikiu, kad bus surastas patenkinamas sprendimas, kurio bus visapusiškai laikomasi siekiant Komisijos pasiūlymo dėl aplinkosaugos tikslų.

Taryba ir Europos Parlamentas padarė didžiulę pažangą dėl daugelio klausimų, susijusių su pastangų pasidalijimu tarp valstybių narių už prekybos taršos leidimais sistemos ribų. Viena pagrindinių problemų mūsų diskusijoje buvo rasti lankstaus ir veiksmingo tikslų įgyvendinimo tinkamą pusiausvyrą. Komisija nustatė 3 proc. metinę ribą švaraus vystymosi priemonei, nes imantis lankstumo priemonių teršalų išmetimo mažinimo srityje Europos Sąjungoje šitaip siekiama pusiausvyros. Ši riba kartu su galimybe prekiauti išmetamųjų teršalų kvotomis tarp valstybių narių sudarys valstybėms galimybes siekti savo tikslų. Komisija mano, kad lankstumas siekiant valstybių narių tikslų turi eiti koja kojon su skaidria ir veiksminga įpareigojimų vykdymo užtikrinimo sistema. Šis principas jau sėkmingai taikomas Europos Sąjungos išmetamųjų teršalų prekybos sistemoje.

Galiausiai matyti apčiuopiama pažanga dėl Komisijos pasiūlymo kurti teisinius pagrindus dėl anglies surinkimo ir saugojimo (angl. CCS). Dėl CCS finansavimo – klausimo, kuriuo Parlamentas ypač domėjosi – jau pradėtos diskusijos dėl rezervų naudojimo bendrovėms, kurios prisideda prie išmetamųjų teršalų leidimų prekybos sistemos. Tai teigiamas žingsnis ieškant sprendimo. Labai jums dėkoju ir su dideliu susidomėjimu laikiu jūsų nuomonių.

**Martin Schulz**, *PSE frakcijos vardu.* – (DE) Gerb. pirmininke, kaip matote, J. Solana nedalyvauja. Tačiau svarbiausia šiandienos diskusijų tema yra ta, kad mes norime konsoliduoto pranešimo dėl trišalio dialogo. Šiame trijų šalių pokalbyje dalyvaujanti Komisija dabar pateikė išsamius pranešimus ir bent šią akimirką baigė savo darbą. Diskusijos dėl svarbiausių klausimų dabar vyksta tarp Tarybos ir Parlamento. Šį rytą didelė dalis Parlamento narių, kurie kaip pranešėjai ar dėl kitokių priežasčių nedalyvauja šiose diskusijose, turėtų turėti galimybę čia, plenarinėje sesijoje, sužinoti dabartinę padėtį ir apie tai pasikeisti nuomonėmis – būtent todėl Pirmininkų sueiga norėjo šių diskusijų.

Girdėjau, kad ką tik nusileido lėktuvas iš Paryžiaus. J. L. Borloo jau pakeliui. Todėl galvoju, kad turėtume nutraukti diskusijas, iki atvyks J. L. Borloo, taigi turėtume išklausti Tarybos ir savo diskusijas tęsti po to, nes nenoriu, kad čia vyktų parodomasis spektaklis. Noriu šį rytą išgirsti Tarybos naujausią poziciją. Taryba nori, kad Parlamentas pagal neįprastą procedūrą baigtų derybas dėl viso paketo iki gruodžio mėn. pabaigos. Neturiu nieko prieš, tačiau tokiu atveju prašome atvykti čia laiku ir Parlamentui pateikti savo nuomonę, kad po to mes galėtume ją aptarti.

**Pirmininkas.** – Labai ačiū, gerb. M. Schulzai. Darbų programoje nustatyta, kad J. L. Borloo, S. Dimas ir A. Piebalgs dar kartą kalbės po politinių frakcijų pirmininkų pasisakymų. Jie dar kartą kalbės diskusijų pabaigoje.

Norėčiau Jums, gerb. M. Schulzai, pasakyti dar štai ką: Europos Parlamentas netvirtina plenarinių sesijų darbotvarkių taip, kad jos atitiktų sesijose dalyvaujančiųjų darbotvarkes. Plenarinėse sesijose dalyvaujantys nariai turi sudaryti savo darbotvarkes taip, kad jos atitiktų Parlamento darbotvarkę. Kitas pranešėjas, Europos liaudies partijos vardu ...

(Protestai)

Klausimas išspręstas, gerb. M. Schulzai.

(Protestai)

**Hartmut Nassauer**, *PPE-DE frakcijos vardu.* – (DE) Gerb. pirmininke, norėčiau iškelti darbų tvarkos klausimą, todėl prašau žodžio.

Prašau nutraukti posėdį, kol atvyks J. L. Borloo, nekeisti darbotvarkės, tačiau trumpam nutraukti posėdį, kol atvyks J. L. Borloo. Toks yra mano prašymas.

**Pirmininkas.** – Ponios ir ponai, ką tik sakiau, kad Parlamentas nekeičia savo darbotvarkės taip, kad ji atitiktų dalyvaujančiųjų darbotvarkes. Šio Parlamento orumas neleidžia to daryti ir atsižvelgiant į abipusę institucijų pagarbą to daryti nereikėtų.

Todėl išklausęs Jūsų pastabas dėl darbo tvarkos ir priėmiau sprendimą, apie kurį ką tik paaiškinau. J. L. Borloo kalbės po politinių frakcijų ir dar kartą kalbės diskusijų pabaigoje.

**Graham Watson**, *ALDE frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, negalite tiesiog išklausti šių pranešimų dėl darbo tvarkos. Aiški žmonių šiame Parlamente valia yra sulaukti J. L. Borloo ir išgirsti, ką jis turi pasakyti prieš pradėdamas diskusijas, taigi – palaukime.

(Plojimai)

**Pirmininkas.** – Ponios ir ponai, atminkite, kad plenarinė sesija yra nepriklausoma. Atsižvelgdamas į tai, skelbiu balsavimą dėl šio klausimo. Balsuosime, ar nutraukti plenarinį Parlamento posėdį iki to laiko, kol atvyks J. L. Borloo.

(Parlamentas pritarė pasiūlymui)

(Posėdis buvo nutrauktas 8.50 val. ir atnaujintas 9.05 val.)

**Jean-Louis Borloo**, *laikinais einantis Tarybos pirmininko pareigas.* – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau atsipaštyti – tikiuosi, kad Jūs mano atsipašymą priimsite – kad neteisingai įvertinau Briuselio eismo sąlygas.

Norėčiau padėkoti A. Piebalgsui ir S. Dimasui, kad leidote atidėti diskusijas ir už aktyvų bendrą darbą dėl energetikos ir klimato kaitos paketo, kurio ėmėtės po Balio pirmininkaujant Slovėnijai ir neoficialiame Tarybos posėdyje Saint Cloude rugpjūčio mėn., ir šis darbas buvo tęsiamas visus penkis šio pirmininkavimo

mėnesius. Esame bendrai pasiryžę pasiekti susitarimą per pirmąją svarstyją, laikydamiesi su tarptautiniais įsipareigojimais ir Europos Parlamento rinkimais suderinto laiko.

Iš esmės noriu išgirsti, ką jūs turite pasakyti prieš vėl išitraukiant į Europos aplinkos Tarybos diskusiją, kuri vyksta visą dieną. Apie šias diskusijas ir jūsų pastabas papasakosiu savo kolegoms. Mūsų darbas negali būti geriau suderintas ir esu dėkingas jums už šį pakvietimą, kuris rodo mūsų bendrą norą pasiekti išsamų susitarimą dėl energetikos ir klimato kaitos paketo.

Iš tiesų pasiekėme finišo tiesiąją – šiuo metu vyksta Poznanės konferencija. Joje turėtume nutiesti kelią 2009 m. gruodžio mėn. Kopenhagos konferencijai, nors šiuo metu pasaulis dar abejoja stovėdamas kryžkelėje, o valstybės narės teigia, kad jos nori įsipareigoti, nors ne pačios, spartinti pokyčius su sąlyga, kad jų vykdymas bus finansuojamas arba kad jos gaus paramą, ir nori persvarstyti savo gamybos ir vartojimo metodus su sąlyga, kad į pavojų nebus statomas konkurencingumas. Visas pasaulis šį 2008 m. gruodžio mėn. stebi Europą, nes ateinančių dienų įvykiai Europoje bus tam tikra repeticija, išankstinis ženklas to, kas įvyks per pagrindinius pasaulinės svarbos pokalbius. Bet kokių atvejų tikiusi, kad taip bus.

Energetikos ir klimato kaitos paketas yra paketas „kaip“, t. y. paketas dėl milžiniško, tačiau kontroliuojamo energetinio, ekonominio ir technologinio perėjimo etapo, taikant numatytus veikimo būdus, įvairias bendras priemones ir metodus ir visoms 27 Sąjungos valstybėms demokratiškai priimančias įsipareigojimus.

Tai greičiausiai pirmas kartas dabartinėje istorijoje, kai skirtingos ekonomikos bandė vienu metu ir kartu keisti savo paradigmas. Ekonominis vystymasis niekuomet nebuvo taip susietas su minėtomis energetikos sąlygomis. Ponios ir ponai, šį uždavinį šiandien mums patikėjo istorija. Dėl energetikos ir klimato kaitos paketo būtent pirmąjį kartą pasaulio ekonomikai – turinčiai 450 mln. vartotojų ir išmetančiai 15 proc. šiltnamio efektą sukeliančių dujų – tenka bandyti parodyti, kad tvarus vystymasis yra įmanomas 27 valstybėse, nepaisant jų labai skirtingų pramonės, klimato, geografinių ir ekonominių sąlygų.

Tai ir kitiems žemynams rodo, kad vienas iš svarbiausių jų partnerių jau įsipareigojo; tai įrodymas, kad viskas įmanoma. Žinote šiuos tris tikslus: svarbiuosius tikslus tris kartus po dvidešimt. Jie taip vadinami tradiciškai, nors, tiesą pasakius, dėl vieno 20 proc. tikslo kyla klausimas – 20 ar visgi 30 proc.; taigi tris kartus po dvidešimt, vadinasi: 20 proc. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą lyginant su 1990 m., 20 proc. energijos turi būti gaunama iš atsinaujinančių energijos šaltinių ir 20 proc. padidintas energijos vartojimo efektyvumas. Komisija šiuos tikslus pavertė penkiais pagrindiniais reguliavimo projektais, tai: direktyva dėl prekybos taršos leidimais (angl. ETS) arba CO<sub>2</sub> išmetimų prekybos sistema pramonei ir energijos tiekėjams, kuria siekiama iki 2020 m. 21 proc. sumažinti teršalų išmetimą pramonėje; pastangų pasidalijimo direktyva, kurioje siekiama iki 2020 m. 10 proc. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą EST sektoriams nepriklausančiose srityse, pavyzdžiui, statyboje, transporte ir žemės ūkyje; direktyva dėl atsinaujinančių energijos šaltinių, kurioje siekiama didinti iš šių šaltinių gaminamos energijos dalį nuo 2006 m. buvusios šiek tiek daugiau nei 8 proc. iki 20 proc. ir sumažinti 10 proc. transporto sektoriuje; direktyva dėl anglies surinkimo ir saugojimo, kurioje siekiama nustatyti anglies saugojimo sąlygas; galiausiai teisės aktas dėl CO<sub>2</sub> išmetimo iš motorinių transporto priemonių, kuriame siekiama 2006–2008 m. sumažinti CO<sub>2</sub> išmetimą nuo 160 iki 120 gramų.

Prieš pradėdamas išsamų pokalbį apie derybas, kurios pagal pobūdį negali vykti sklandžiai, norėčiau pateikti keturias bendras pastabas.

Pirma, šis sudėtingas paketas sudaro nepriklausomą ir sąžiningą visumą, kurioje visi gali rasti savo vietą ir prisidėti atsižvelgdami į pramonės, energetikos ar geografines sąlygas. Leiskite man padėkoti Komisijai ir ankstesnėms pirmininkavusioms valstybėms už itin suderintus veiksmus. Mūsų tikslas aiškus: tokio masto paketas įprastai užimtų kelerius metus.

Atsižvelgiant į pasaulio įvykių kalendorių – Europos Parlamento rinkimų grafiką ir Poznanės bei Kopenhagos susitikimus – visos šalys norėjo bandyti susitarti iki šių metų pabaigos. Be abejo, tai itin sudėtingas uždavinys, tačiau nėra jokio kito kelio. Šis, Europos Vadovų Taryboje, pirmininkaujant Vokietijai, nustatytas tikslas buvo pakartotas spalio mėn., laikinai Tarybos Pirmininko pareigas einant N. Sarkozy, nors kai kurios valstybės, atsižvelgdamos į krizę, pareiškė susirūpinimą ir norėjo atidėti tokį sprendimą. Akivaizdu, kad reikalai buvo įtempti ir N. Sarkozy turėjo labai dideliu mastu įsipareigoti, kad galėtume ir toliau siekti pažangos šioje srityje.

Taigi spalio mėn. pasiektu susitarimu patvirtinome tai, ką pasiekėme pirmininkaujant Vokietijai. Pirmiausia jūs norėjote balsuoti vakar, šiandien. Tokia reakcija, toks noras, atsižvelgiant į didelį susidomėjimą, didelį spaudimą, kai šioje aplinkoje kilo nuogastavimų, darė labai teigiamą poveikį. Jūs – frakcijų pirmininkai,

pranešėjai ir komitetų pirmininkai – norėjote susitikti su manimi ir J. P. Jouyetu, ir visi aptarėme geriausias įmanomas sąlygas dėl bandymo siekti susitarimo iki šių metų pabaigos. Tikiu, kad visi kartu – ir noriu jums už tai padėkoti – rekomendavome šiandien surengti šias išsamias diskusijas ir šių diskusijų išvadas atidėti iki popietės Taryboje, gruodžio 11–12 d., tuomet surengti trišales diskusijas ir, tikiuosi, diskusijas, per kurias bus balsuojama, gruodžio 17 d.

Turiu jums pasakyti, ponios ir ponai, kad tai greičiausiai pateks į istoriją kaip lūžio taškas, kuris yra pakeliui į susitarimą ir kuris ir toliau liks mūsų bendras tikslas. Pasiekėme svarbiausią pokalbių etapą. Šiuo klausimu nesama valstybių narių politinės pozos ar politikavimo. Tai nėra tokios derybos, kaip kad kartais būna, kai siekiama pozicijos norint gauti tam tikros naudos. Matome savotišką teigiamą paradoksą. Žinome, kad turime imtis veiksmų, nes tai gyvybiškai svarbus klausimas, tačiau turime elgtis taip, kad kiekviena direktyva būtų socialiai, finansiškai ir ekonomiškai priimtina visai Sąjungai ir kiekvienai valstybei narei atskirai.

Šiandien derybos pasiekė kritinį etapą. Trišaliai pokalbiai vyksta taip gerai, kaip tik įmanoma buvo tikėtis; tiesą sakant, būtent dėl kokybiškų trišalių pokalbių ir pasitikėjimo tarp šalių galime šiek tiek keisti laiko grafiką. Neilgai liko laukti, kol turėsime išvadą: tiesą sakant, mažiau nei dvi savaitės. Trišaliai pokalbiai – kai kurie iš jų vis dar vyko vakar vėlai vakare – turėtų sudaryti mums sąlygas užbaigti 90 proc. teksto, kurį tada jau bus galima versti į visas Sąjungos kalbas.

Ruošiantis gruodžio 11–12 d. Tarybos susitikimui, Aplinkos ministrų taryba šiandien ir Energetikos ministrų taryba gruodžio 8 d. spręs klausimus, dėl kurių vis dar gali susitarti valstybės narės.

Šią popietę pirmininkaujanti valstybė bandys pasiekti daugiau pažangos dėl daugelio klausimų, susijusių su keturiais tekstais, kuriais grindžiamas šis paketas.

Taip pat pateiksiu jūsų susitarimą dėl pasiūlymo dėl reglamento dėl CO<sub>2</sub> teršalų išmetimo iš lengvųjų transporto priemonių ir degalų kokybės.

Tuomet pasiūlysiu tvirtinti Tarybos išvadas dėl Komisijos komunikato dėl miškų naikinimo. Kova su miškų naikinimu ir miškų nykimu bei miškų tvarus išsaugojimas ir valdymas yra svarbūs būsimo tarptautinio klimato kaitos susitarimo elementai. Dėl šių dalykų tenka daug diskutuoti su mūsų draugais iš Afrikos.

Be to, tikiuosi, vienbalsiai priėjome prie išvadų dėl genetiškai modifikuotų organizmų.

Galutinės trišalės diskusijos įvyks gruodžio 11–17 d. Jos, be abejo, bus numatytos taip, kad galėtume pasirengti diskusijoms ir balsuoti plenarinėje sesijoje gruodžio 16–17 d.

Ankstesnės trišalės diskusijos, kurių paskutinės vyko vakar vakare, techniniu požiūriu, buvo ypač sklandžios. Kalbant atvirai, prieš keletą mėnesių šis klausimas atrodė techniškai neįmanomas. Turiu pasakyti, kad visos šalys ir nuolatiniai atstovai, COREPER, priėmė iššūkį ir atliko puikų darbą. Žinoma, aš taip pat norėčiau padėkoti Parlamento atstovams, dalyvavusiems posėdžiuose, ypač trišalėse diskusijose.

Pasiekta puiki pažanga ir tekstai, didžiosios daugumos požiūriu, buvo puikūs. Ypač plataus pritarimo sulaukė bendra sandara ir nacionaliniai tikslai, skirti kiekvienai valstybei narei.

Tačiau pačioje Taryboje ir tarp Tarybos ir Parlamento dar vyksta diskusijos dėl kelių sudėtingų klausimų. Akivaizdu, kad remdamiesi ETS direktyva, kuri, ko gero, yra pati sudėtingiausia direktyva, turime ieškoti pažangumo ir finansinio solidarumo sistemų, galinčių užtikrinti, kad valstybės, kurių ekonomikoje naudojama daugiausia anglies, galėtų pereiti prie kitų energijos šaltinių.

Europoje energijos vartojimo efektyvumas pramonėje, atsižvelgiant į tai, kokia tai valstybė, skiriasi nuo vieno iki trijų kartų. Anglies taršos išmetimas skiriasi nuo vieno iki keturių, o kai kuriuose sektoriuose netgi iki penkių kartų. Galima įsivaizduoti, su kokiais sunkumais susiduriame, tačiau privalome pasiekti susitarimą, pagal kurį būtų išlaikytas Europos ekonominis ir pramonės konkurencingumas. Be to, mes nuolat turime palaikyti kontaktus su Europos pramone.

Taip, turi būti rengiami elektros energijos aukcionai, tačiau turime rasti reguliavimo metodą, kurį taikant galutiniams vartotojams – ar tai būtų namų ūkių, ar pramonės – kaina smarkiai nepadidėtų. Šiuo metu tiesiame kelią tokiai permainai, siekdami tuo pat metu nesukurti nesąžiningos konkurencijos rizikos vidaus rinkoje.

Dėl anglies nutekėjimo rizikos dirbame ties dviem alternatyvomis, kurios neprieštarauja viena kitai: aukcionų tobulinimu ir anglies įtraukimo priemone, pavyzdžiui, panašia į planuojamą Jungtinių Valstijų savo pakete.

Mūsų nuomone, argumentas, kad tai gali kelti pavojų prekybos laisvei, yra netinkamas. Bet kuriuo atveju dėl priemonių pasirinkimo turi būti sprendžiama vėlesniais etapais. Šiuo metu mums iš esmės reikia kurti tai, kas tinkama sektoriams, kurie yra ypač pažeidžiami dėl galimybių turėti itin didelių papildomų išlaidų konkurencingumo prasme ir dėl anglies nutekėjimo.

Pavyzdžiui, mūsų draugai vokiečiai nori išlaikyti tik vieną kriterijų ir atsisakyti aukcionų tobulinimo. Turime rasti visiems priimtina sprendimą. Trumpai tariant, šiame derybų etape atsirado trys pagrindiniai blokai.

Pirmąjį bloką iš esmės sudaro Baltijos valstybės, kurios pagal sutarčių sąlygas įpareigosios – bent viena iš jų – išmontuoti branduolines elektrines, kurios dėl geografinės padėties sudaro tikrą energetinę salą. Šios valstybės teisėtai pabrėžia turinčios daug techninių, praktinių ir finansinių klausimų.

Antrąjį bloką sudaro valstybės, kurių pramonė ne taip sparčiai vartoja energiją, nes jos smarkiai susijusios su anglimi. Tinkamiausias pavyzdys yra Lenkija. Šių valstybių atžvilgiu mums reikia rasti tokias tobulinimo sistemas, kurios jokiomis aplinkybėmis nekeistų pasaulinių tikslų arba galutinės datos, t. y. 2020 m., tačiau visgi būtų priimtinos kitoms valstybėms. Tokiais atvejais pirmenybę reikėtų teikti sistemos pažangumui.

Galiausiai – trečiojo bloko valstybės, kurios vykstant šiam procesui nors ir neturi didelių nerimų keliančių dalykų arba tokios svarbos nuogastavimų, tačiau jos daug dėmesio skiria mūsų reikalaujamo solidarumo išlaidoms ir iš įvairių aukcionų gautoms pajamoms ir svarbiausia galimybei pasirinkti ir kitaip vėliau paskirstyti.

Po dviejų dienų, gruodžio 6 d., Gdanske numatytas N. Sarkozy ir Lenkijos, Čekijos, Vengrijos, Slovakijos, Rumunijos ir Bulgarijos valstybių bei Baltijos valstybių ir vyriausybės vadovų susitikimas.

Esu tikras, kad jie sugebės rasti būdų pasiekti susitarimą dėl temų, kurias jie teisingai laiko labai svarbiomis. Šio pirmojo etapo pabaigoje, prieš dar kartą į posėdį susirenkant Parlamentui, valstybių ir vyriausybės vadovai bus neišvengiamai sudarę tvirtus įsipareigojimus.

Iš tiesų šis paketas negali veikti be stipraus vienbalsio valstybių narių įsipareigojimo. Tai buvo aišku jau nuo pat pradžių. Negalime siūlyti 450 mln. europiečių tokio ekonominio ir socialinio gyvenimo pagrindų pokyčio, nesant ypač stipraus politinio proceso.

Visuose nacionaliniuose parlamentuose, gal netgi kai kam iš jūsų šiame Parlamente, gali neišvengiamai kilti pagunda atsisakyti iššūkio galvojant: „Koks tikslas? Palaukime Kopenhagos, palaukime, kol bus suformuota nauja JAV administracija“, arba prisiminus finansų, pramonės ir socialinę krizę galvoti: „Dabar netinkamas laikas“. Tačiau tai reikštų, kad nesugebame suprasti, kad tai, ko nepadarysime dabar, ateityje mums labai brangiai kainuos produktyvumo ir konkurencingumo požiūriu. Jei neveiksime šiandien turėdami sąlygas, kurias mūsų ekonomika ir demokratiška aplinka vis dar yra pajėgi atlaikyti, susidursime su negrįžtama, nepakeliama padėtimi ir dėl to nebus galima jokia pažanga. Mes blogai pasirodytume valstybių, kurioms mūsų reikia, kad galėtų tikėti tvariu vystymusi, akyse. Mes blogai pasirodytume mūsų vaikų akyse. Bet kuriuo atveju, kaip mes galėtume susitikti su Afrikos kolegomis, su kuriais sukūrėme bendrą Europos ir Afrikos platformą, kuri prieš keletą dienų buvo patvirtinta Adis Abeboje, arba vykti į Kopenhagą ir kalbėti apie pasaulio modelio keitimą, jei Europa, kuri, norime mes to ar ne, yra baltasis riteris šiuo atžvilgiu, kaip tai buvo Balyje, nepatvirtins šio paketo? Nematau galimybių pasiekti susitarimo Kopenhagoje, neišpildžius šios svarbios ir būtinos sąlygos.

Kita vertus, jei mūsų 27 valstybės, kurios neabejotinai turi esminių skirtumų turtingumo požiūriu ir turi *a priori* skirtingas pramonės ir energetikos sąlygas, skirtingą aplinką, sugeba susitarti dėl viešojo proceso, kuris gali būti vertinamas, tvirtinamas ir finansuojamas, taip formuojant istorinius tendencijų pokyčius, tuomet tikiu, kad tai leis mums su viltimi žvelgti į Kopenhagą ir mūsų planetos ateitį.

Esame įsitikinę, kad bendro sprendimo procedūra, kuri pagal pobūdį yra nepaprasta galimybė – nes nemanau, kad vienas pats kuris nors iš demokratijos komponentų galėtų padėti pasiekti pažangos šioje srityje – ir toliau yra gyvybiškai svarbi taisyklė, vykstant tokiam dideliame pokyčiui.

Jei galima taip sakyti, akivaizdu, kad būtent todėl privalome kiek galima geriau pasinaudoti šiomis diskusijomis ir nuomonėmis, kurias šį rytą netgi ankstyvą popietę išgirsime, nes tikiuosi, kad ši bendro sprendimo procedūra sudarys mums sąlygas žengti svarbų žingsnį, kurio, turiu pasakyti, europiečiai laukia su nekantrumu. Tai atsakingas žingsnis ir žingsnis į priekį.

(Plojimai)

**Joseph Daul**, PPE-DE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, J. L. Borloo, A. Piebalgsai, S. Dimasai, ponios ir ponai.

Šį rytą mūsų diskusijos skirtos dabar bendrai vadinamam „energetikos ir klimato kaitos paketui“, t. y. politiniam paketui, kuriame yra 2007 m. kovo mėn. 27 valstybių vadovų nustatyti svarbiausi tikslai. Tarp šių penkių tekstų yra įvairių sąsajų, todėl jie turi būti nagrinėjami kaip nuosekli politinė visuma. Vienu metu svarstomi šie tikslai yra iššūkis, uždedantis didelę darbo naštą kiekvienai iš mūsų institucijų. Norėčiau padėkoti visoms susijusioms šalims, ypač pirmininkaujančiai valstybei ir J. L. Borloo komandai, už pastangas.

Šis darbas buvo sudėtingas netgi prieš prasidedant finansų krizei. Dabar jis tapo ypač sudėtingas, nes ekonominė ir socialinė įtampa kelia piliečių susirūpinimą kasdieniu gyvenimu. Tačiau netgi esant tokioms sudėtingoms aplinkybėms privalome stengtis išvengti nesėkmės. Mūsų pareiga – išnaudoti kiekvieną sėkmės galimybę. Tačiau tai ne mūsų valios rodymo klausimas, bet gebėjimas įtikinti ir pastangų dėjimas, kad užtikrintume suderintus ir perspektyvius sprendimus.

Privalome išnaudoti šią istorinę galimybę keisti klimato kaitos tendenciją. Turime eiti ta kryptimi, kuri apsaugos mus nuo tiesaus kelio į nelaimę. Kova su klimato kaita ir ekologinių naujovių skatinimas trumpuoju laikotarpiu taip pat reiškia Europos ekonomikos ir pramonės pagyvinimą. Tai taip pat reiškia mūsų investicijų planavimą šiandien, kad būtų apsaugotos darbo vietos rytoj, būtent todėl ir privalome užsitikrinti piliečių paramą.

Europos liaudies partijos (krikščionys demokratai) ir Europos demokratų frakcija nenuilstamai dirbo dėl klimato ir kaitos paketo, tvirtai tikėdamos, kad tai labai svarbi struktūrinė politika ir kad tai itin svarbi istorinės reikšmės politika, todėl dėl jos tenka didžiulė atsakomybė ateities kartoms. Šią savaitę buvo pasiektas susitarimas dėl vieno iš penkių pasiūlymų – dėl reglamento dėl automobilių CO<sub>2</sub> išmetimo.

Mūsų frakcijai, centro kairiesiems, visa tai yra stipri politinė žinia ir paskata tęsti darbą. Nepaisant to, kalbame apie viso paketo suderintą pusiausvyrą ir dėl viso paketo balsuosime per ateinančią plenarinę sesiją. Mūsų tikslas – išklausti vieni kitus ir dėti pastangas, siekiant sudaryti tinkamas sąlygas kompromisui. Tačiau svarbiausias mūsų uždavinys vidutiniu laikotarpiu yra nuraminti piliečius dėl ateities ir užsitikrinti jų pritarimą Europos strateginiam pasirinkimui.

Manau, galiu sakyti, kad esant tokiai geros valios aplinkai, kuriame puikias gyvybiškai svarbių susitikimų sėkmės galimybes: Poznanėje po kelių dienų ir Kopenhagoje kitais metais.

**Martin Schulz, PSE frakcijos vardu.** – (DE) Gerb. pirmininke, ne mano darbas gilintis į aptariamų teisės aktų detales. Bandysiu apibūdinti platesnius mūsų frakcijos pagrindus, pagal kuriuos turime parengti šį klimato kaitos paketą. Džiaugiuosi, kad atvyko laikinai einantis Tarybos pirmininko pareigas asmuo ir galėjau atidžiai išklausti jo kalbą. Kaip jis teisingai pasakė, klimato kaita yra didžiulis iššūkis mums visiems: valstybių ir vyriausybių vadovų tarybai, Europos Parlamentui ir Komisijai.

Girdėjome daug kartų skambant: 20 proc., 20 proc., 20 proc. Šiame Parlamente vyksta kruopštus darbas tik dėl šio klausimo detalių. Antraštinės dalis kuria valstybių ar vyriausybių vadovai. O kruopštus darbas dėl detalių vyksta čia, šiame Parlamente. Joseph Daul teisingai pasakė, kad turime pradinį susitarimą dėl Automobilių išmetamų teršalų direktyvos. Dėl šios sėkmės pagirti reikėtų Parlamentą. Todėl šios teisėkūros procedūros, dėl kurios pasiekėme pradinį susitarimą, antraštinėje dalyje turi būti nurodytas ne N. Sarkozy, bet G. Sacconi.

(Plojimai)

Todėl dar pakalbėsiu apie šią procedūrą, dėl kurios pasiekėme susitarimą. Tai nėra įprasta procedūra. Europos Parlamentas su Taryba ir Komisija sutiko eiti neįprastu keliu. Vykti trišalėms diskusijoms ir tuomet dėl to balsuoti yra gerai. Tačiau šitaip mes naikiname įprastą parlamentinę procedūrą šešių skirtingų teisėkūros procedūrų atžvilgiu. Tai reiškia, kad didelė šio Parlamento narių dalis negali dalyvauti išsamiose konsultacijose ir jų parlamentinis dalyvavimas apribojamas tik teise pabaigoje pasakyti „taip“ arba „ne“, kai ratifikuojami gauti rezultatai.

Tai svarbus parlamentinių teisių atsisakymas. Esu šiek tiek apstulbintas, kad tie, kurie kitais atvejais kalba apie skaidrumą ir dalyvavimą, šią aplinkybę vertina su atlaidžia šypsena. Nepaisant to, tam tikrose situacijose reikia priimti sprendimą, ar tai pateisinama atsiradusio iššūkio požiūriu. Mūsų frakcija tai išsamiai apsvairstė. Sutarėme, kad iššūkis yra toks didelis, kad šį kartą reikia eiti būtent tokiu keliu.

Tarybos Pirmininke, Jūs teisingai pasakėte ir mes tuo tvirtai įsitikinę, kad tai amžiaus iššūkis. Dabar neišspręsimė visų amžiaus klimato iššūkių. Tačiau jei nespręsimė iššūkių, su kuriais susiduriame dabar, bėgant metams mes žlugsimė. Tai esminė priežastis sakyti, kad norime dabar dėl šios procedūros padaryti išvadą.

Nemanau, kad pasilikdama teisę priimti galutinį sprendimą valstybių ar vyriausybės vadovų lygmeniu Taryba pasielgė protingiausiai, nes Europos valstybių ar vyriausybės vadovų Taryboje taikomas vienbalsiškumo principas. Jau minėjote, kad prezidentas N. Sarkozy vis dar turi vesti atskiras derybas su aštuoniomis – devyniomis valstybėmis. Sėkmės! Tikimės, kad rezultatas bus sėkmingas. Tačiau pagal dabar taikomą procedūrą Parlamentas nepateikė balto pasirašyto popieriaus lapo. Tai nereiškia, kad Parlamentas pasiruošęs priimti bet kokią bet kurios atskiros valstybės narės norą, dėl kurių vis dar deramasi už uždary durų.

Neoficialiose trišalėse diskusijose viskas turi būti suderinta pabaigoje. Suderinta Tarybos pozicija, suderinta Parlamento pozicija ir suderinta Komisijos pozicija. Neturi būti galima leisti mums čia tik aptarti detalių vien tam, kad Europos Vadovų Taryba sakytų, na mes turime dar kai ką pakeisti, turime kai ko pareikalausti ir tuomet Parlamentui pasakyti: arba su tuo sutikite arba nedalyvaukite. Be abejo, taip negali būti. Būtent todėl rekomenduoju J. L. Borloo ir laikinai einančiam Tarybos Pirmininko pareigas N. Sarkozy: siekti visiems priimtino rezultato.

Todėl neturėtų būti blokuojami nei Europos Vadovų Taryboje vykstantys, nei atskiri pokalbiai. Padarėme visus susitarimus, kurie mums sudaro sąlygas balsuoti už poros savaitių. Europos Parlamentas sutiko šį paketą palaiminti šiais metais, jei tai bus įmanoma. N. Sarkozy mano, kad tai bus jo didysis triumfas. Todėl noriu čia ir dabar pasakyti, kad jei pasieksime sėkmingų rezultatų, tokią sėkmę pirmiausia lėmė sunkus Europos Parlamento narių darbas. Galime didžiuotis, ir jei viskas gerai pavyks – tuo didžiuotis galės ir Tarybai pirmininkaujanti valstybė.

(Plojimai)

#### PIRMININKAVO: G. ONESTA

*Pirmininko pavaduotojas*

**Graham Watson**, *ALDE frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. J. L. Borloo, kiek žinome, iš Paryžiaus atvykote lėktuvu. Jei tikrai taip buvo, kitą kartą važiuokite traukiniu. Ir laiku atvyksite, ir pagerinsite reputaciją aplinkosaugos požiūriu.

Gerb. pirmininke, gali būti, kad Sąjungoje po kelių dienų įvyks istorinis persilaužimas kovoje su klimato kaita. Mūsų nacionaliniai lyderiai mėgsta kalbėti už žalių širmų, bet dabar pamatysime, kokios spalvos bus jų pinigai. Praėjusių metų kovo mėn. jie sutarė iki 2020 m. 20 proc. sumažinti išmetamos anglies kiekius, o dabar girdime, kaip Taryba vos velka atšalusias pėdas. Mūsų darbas yra įpūsti ugnį.

Kaip sakėte, gerb. pirmininke, klimato kaita yra didžiausias mums atsiradęs iššūkis. Nors ir yra tokių, kurie inkščia, kad negali sau leisti mažinti anglies teršalų išmetimo, visgi Italijai yra neatsakinga teigti, kad ji padidins elektros energijos sąskaitas 17,5 proc. Atsinaujinančios energijos gamyba sumažins sąskaitas ir mums sutaupys ne tik pinigų, bet ir išsaugos gyvybių.

Nėra jokių susitarimo pažangos ženklų. Ketiname nustatyti tikrą rinkos reguliuojamą viršutinę ribą ir prekybos leidimais sistemą, kuri atitiktų valstybių narių poreikius ir sudarytų sąlygas pasiekti tikslus, tačiau visgi reikia, kad Taryba dar kartą patvirtintų savo įsipareigojimą dėl 20 proc. atsinaujinančios energijos iki 2020 m.; mums reikia, kad Taryba nutiestų kelią atskaitingai ir skaidriai dedamoms pastangoms tose srityse, kurios nepatenka į taršos leidimų prekybos sistemą; mums reikia, kad Taryba įsipareigotų dėl mokslinių tyrimų ir atvertų kelią žaliųjų technologijų, pavyzdžiui, anglies surinkimo ir saugojimo, galimybėms.

Turime veikti, kad užtikrintume, jog pramonės lobizmo ir nacionalinių interesų derinys, kuris mums leido padaryti pažangą dėl automobilių išmetamųjų teršalų, nesunaikintų kitos savaitės istorinės galimybės. Europa turi galimybę būti pasaulio lydere, sprendžiant anglies išmetamųjų teršalų mažinimo uždavinį, ir padaryti tikrų pokyčių būsimų kartų naudai. Kada mes turėjome tokią ranką pasiekiamą galimybę įgyvendinti šventą tikslą? Taryba privalo laikytis savo žodžio.

**Claude Turmes**, *Vers/ALE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, B. Obamai tapus JAV prezidentu, turime įžvalgų ir drąsų politinį lyderį. Prezidentas B. Obama ketina žaliąsias technologijas, atsinaujinančią energiją ir efektyviai energiją naudojančius automobilius padaryti JAV ekonomikos atstatymo prioritetais.

Tai taip pat ir šios šalies, kurioje prezidentas D. Bušas ekonomikos, taikos politikos ir etikos prasme sudarė sąlygas bankrotui, moralės atkūrimo klausimas. Be to, turėdami milžinišką istorinę galimybę Europoje, mes, kurie visuomet buvome tarptautiniai lyderiai, mes, kurie visuomet nustatydavome tarptautinės klimato politikos standartus, rizikuojame, kad mūsų ilgalaikį požiūrį apribos itin nešvarios įmonės ir jų bendrininkai.



Padarytume istorinę klaidą ir prarastume visą diplomatinį patikimumą, jei šis Parlamentas nesugebėtų iš šio paketo padaryti ateities paketo.

Tai politika ir didžiuojusi, kad vakar vakare kartu su liberalais, socialdemokratais ir, nors ir labai nenoriai, su konservatoriais, pasiekėme pažangos dėl atsinaujinančios energijos. Vienas konservatorius vis dar stovi mano kelyje ir tai yra S. Berlusconi.

Klimato paketas taip pat susijęs ir su politikos ateitimi. Džiaugiuosi, kad P. N. Rasmussen yra toks socialdemokratų lyderis, kuris siekia pažangos ir žaliosios socialinės politikos ir nenori grįžti į aštuntąjį dešimtmetį, kaip kad kiti socialdemokratai. Džiaugiuosi, kad G. Watson eina žaliųjų liberalų keliu ir kyla įdomus klausimas: kaip ketiname elgtis dėl gamtos išsaugojimo? Kur yra partijos, kuri turėtų būti laikoma didingiausia žmonių partija Europoje, moralė? Ar tikrai šiame Parlamente norime leisti konservatoriams, pavyzdžiui, D. Tuskui, S. Berlusconiui ir A. Merkel ir jų bendrininkams, užkirsti kelią Europai siekti istorinės pažangos savo piliečių ir pasaulio labui?

**Alessandro Foglietta**, *UEN frakcijos vardu*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, nauja formulė 20/20/20, kuria apibendrinami Europos kovos su klimato kaita tikslai, yra ambicingas įsipareigojimas, kuris, be abejo, padarytų Europą neginčijama lydere šioje pasaulinėje kovoje. Kalbant atvirai, norėčiau pabrėžti skirtumą tarp universalusio šio tikslo pobūdžio ir bendro požiūrio į Europos įsipareigojimus. Mano nuomone, turėtume išdrįsti pasakyti, kad šis mūsų galios demonstravimas gali virsti beverčiu aplinkai ir sulėtinti mūsų ekonomiką, jei dėl to nebus susitarta daugiašalėse derybose.

Akivaizdu, kad visi remiame aplinkos apsaugos tikslą, tačiau norint jo siekti, reikia nustatyti veiksmingiausias priemones, kurioms būtų plačiai pritarta. Labai svarbu būtent šios dvi sąlygos, nes laikantis tik vienos iš jų, sumenkintume visas savo pastangas ir galbūt netgi turėtume nepataisomų pasekmių pramonei. Todėl labai svarbi ir kainos, ir sąnaudų analizė. Norėčiau pabrėžti, kad toks požiūris jokia būdu nėra bandymas įvertinti mūsų plano svarbą ar dėl jos kelti klausimą; tiesiog manau, kad klimato ir kaitos paketą sudarančios priemonės, pirmiausia ETS direktyvos persvarstymas, turi būti atidžiai įvertintas ekonominės ar biurokratinės naštos mūsų verslui ir viešosioms lėšoms požiūriu ir Europos gamybos konkurencingumo, ypatingą dėmesį skiriant mažosioms ir vidutinėms įmonėms, požiūriu.

Tokia pagrindimo mintis teisėta, ir ypač dabar, kai pasaulio ekonomika tapo prastų ekonomikos sąlygų įkaite, reikėtų iš naujo išnagrinėti šio paketo turinį: turiu omenyje kriterijų, taikomų apskaičiuoti nacionalinius tikslus, persvarstymą. Pirmiausia privaloma visapusiškai išnaudoti vadinamąsias lanksčias priemones ir tik tuomet galima tikėtis ir toliau būti konkurencingiems pasauliniu lygiu. Baigsiu pabrėždamas, kad šiuo metu gyvybiškai svarbu vengti bandyti pasinaudoti tarp pramonės šalininkų ir aplinkosaugos šalininkų esančiais nesutarimais.

**Umberto Guidoni**, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, J. L. Borloo, A. Piebalgsai, S. Dimasai, girdėjau sakant, kad Europos 20/20/20 direktyva užkraunama pernelyg didelė išlaidų našta Europos Sąjungos ekonomikai. Iš taip pat manančių yra Italijos Vyriausybė, kurios skaičiavimais išlaidos beveik padvigubėja, tačiau tokie skaičiavimai nėra pagrįsti jokiais įtikinamais įrodymais. Tačiau atliekant tokius skaičiavimus neįvertinama būsima iškastinio kuro kaina ir taip pat apčiuopiama nauda, kurią gautume iš sparčios atsinaujinančios energijos sklaidos: pavyzdžiui energijos tiekimo saugumas ir svarbiausia naujų darbo vietų sukūrimas esant recesijai, kai tūkstančiai darbuotojų išstumiami iš gamybos procesų.

Didesnis energijos vartojimo efektyvumas ir plintantis atsinaujinančios energijos vartojimas yra svarbūs elementai norint įveikti krizę. Kai skiriame didelę dalį viešųjų lėšų bankams išpirkti, tai dar kartą taikome tokį patį ekonomikos modelį, pagrįstą vien tik finansais ir sukėlusį krizę, kurią stengiamės įveikti. Negalime gerinti ekonomikos padėties, nekeisdami strategijos. ES direktyvoje dėmesys sutelkiamas į naujoves, ypač į pastangas įveikti sąmyšį, kurį sukėlė dabar vykstanti klimato kaita. Ši problema daro vis didesnę įtaką Europos piliečių gyvenimui ir valstybių narių ekonomikai. Būtent todėl negalima viešųjų lėšų ir vėl naudoti tradiciniams sektoriams išlaikyti, tačiau reikia jas sutelkti į sritis, kurios kuria naujoves energetikos ir aplinkosaugos srityse.

Paskirstymo tinklų vystymas ir prioritutinė prieiga prie jų yra svarbūs atsinaujinančios energijos sektoriaus plėtros veiksniai. Nuo septintojo iki devintojo dešimtmečio labai daug viešųjų lėšų buvo investuota į tinklų infrastruktūrą, skirtą didelio masto centralizuotoms sistemoms. Taip pat reikia elgtis ir norint užtikrinti atsinaujinančią energiją pagrįstos sistemos ateitį. Todėl mums reikia kurti atsinaujinančios energijos elektrines, naudojantias naujas technologijas. Turime skubiai patvirtinti šį paketą per gruodžio mėn. plenarinės sesijos pirmąjį svarstymą, kaip to tikisi Europos piliečiai. Negalime leisti, kad dėl trumparegiškų egoistiškų kai kurių valstybių interesų ir tam tikrų ekonominių interesų būtų sustabdytas šis procesas.

**Johannes Blokland, IND/DEM frakcijos vardu.** – (NL) Gerb. pirmininke, per pastarąsias savaites labai sparčiai dirbome derybose dėl klimato kaitos ir energetikos paketo. Šios derybos atėmė daug mūsų laiko, tačiau, mano nuomone, jos buvo vertos kiekvienos skirtos minutės. Ypač norėčiau padėkoti pranešėjams už milžiniškas įdėtas pastangas ir paskatinti juos primygtinai reikalauti ambicingo susitarimo per ateinančias dvi savaites. Taip pat norėčiau padėkoti pirmininkaujanti valstybei ir Komisijai už įdėtas dideles pastangas vykstant deryboms.

Kartais man susidaro įspūdis, kad pirmininkaujanti valstybei labai sudėtinga priartėti prie Parlamento nuomonės turinio požiūriu ir tai gali daryti žalos su klimato paketu siejamoms ambicijoms. Tačiau labai puikiai suvokiu, koks sudėtingas yra pirmininkaujanti valstybės uždavinys pasiekti susitarimą su Taryba, nes akivaizdu, kad dabar nemažai valstybių narių finansų krize naudojasi kaip pretekstu dėti mažiau pastangų klimato kaitos ir energetikos srityse. Tai apgailėtina padėtis.

Jei atidėsime savo tikslus, tai mums kainuos daug daugiau. Dabar pats laikas ieškoti sprendimų. Norėčiau paraginti pirmininkaujanti valstybę ir toliau dėti plataus užmojo pastangas, kuriomis pasiekti tikslai buvo patvirtinti 2007 m. ir 2008 m. pavasario Europos Vadovų Taryboje. Atsižvelgiant į šią savaitę prasidėjusią klimato kaitos konferenciją Poznanėje, kurioje dalyvausime kartu su ES delegacija, ypač svarbu, kad mes siektume savo tikslų.

Balyje mes pasauliui pažadėjome, kad parengsime ir patvirtinsime plataus užmojo klimato kaitos paketą, taigi neturėtume nuvilti pasaulio. Jei taip nutiks, Europos Sąjunga praras pasitikėjimą ir tai savo ruožtu darys poveikį siekiant pažangos derybose dėl naujos klimato kaitos sutarties. Žmogui patikėta valdyti Žemę. Mūsų pareiga kur galima atitaistyti padarytą žalą.

**Roger Helmer (NI).** - Gerb. pirmininke, be abejo, susiduriame su didžiausia krize, kokią man teko matyti per savo gyvenimą, tačiau grėsmę kelia ne pasaulinis atšilimas, bet mūsų politinis atsakas į pasaulinį atšilimą. Teisybė, per pastaruosius 150 metų Žemė šiek tiek ir nenutrūkstamai šilo, tačiau toks pokytis visiškai atitinka nusistovėjusius ilgalaikius įprastus klimato ciklus, kurie susiformavo per tūkstančius metų. Regėjome šilčiausią holoceno epochos laikotarpį, šiltąjį Romos civilizacijos (angl. *Roman optimum*) laikotarpį ir šiltąjį viduramžių laikotarpį. Atrodo, kad dabar einame į naują šiltąjį XXI a. laikotarpį.

Tiesą pasakius, jūros lygis šiandien nekyla greičiau, nei kilo per ištisus šimtmečius. Taigi, bendra pasaulio ledynų masė iš esmės stabili. Taip pat neįprastų oro sąlygų atvejų šiandien pasitaiko ne dažniau, nei prieš šimtą metų, o baltiesiems lokiams visai negresia išnykimas, jų populiacija per kelis pastaruosius dešimtmečius net gerokai padidėjo.

Taip, anglies dvideginis yra šiltnamio efektą sukeliančios dujos, nors ir ne tokios svarbios šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kaip vandens garai, tačiau CO<sub>2</sub> poveikio mastas klimatui yra nelogiškas. Tai mažėjančios gražos įstatymas. Esant dabartiniam maždaug 380 dalių viename milijone lygiui atmosferoje, tolesnis CO<sub>2</sub> didėjimas turės nedidelį poveikį.

Dabartinė mūsų politika padarys neigiamą poveikį ekonomikai. Žala bus milžiniška. Mūsų nepasiekiami atsinaujinančios energijos, ypač susiję su vėjo energija, tikslai, iš tiesų kelia elektros tiekimo nutraukimo grėsmę.

Politikos kryptys žlugę, kaip žlugo Kioto protokolas. Netgi jei Vakarai sumažins teršalų išmetimą, akivaizdu, kad kylančios ekonomikos valstybės Kinija ir Indija to nepadarys. CO<sub>2</sub> lygis kils dar bent pusę amžiaus. Tiesą sakant, 1998 m. buvo karščiausi kada nors buvę metai ir jau dešimt metų, kaip pasaulis tapo vėsesnis. Šiandien mūsų aptariamąs priemonės yra didžiausias kada nors matytas kolektyvinis atotrūkis nuo tikrovės.

**Pirmininkas.** - Ponios ir ponai, turiu padaryti trumpą procedūrinį pranešimą. Kaip žinote, Parlamentas nusprendė palaukti, kol nusileis Tarybos lėktuvas ir tik tada pradėti šias svarbias diskusijas. Tai reiškia, kad mes labai atsilikome nuo savo laiko grafiko, tačiau vis tiek turime pagarbiai laikytis įsipareigojimų savo svečių atžvilgiu.

Kaip žinote, 11.30 val. šiame Parlamente laukiame Dalai Lamos. Be abejo, iškilmingas posėdis įvyks 11.30 val.

Tai reiškia, kad jokia būdu negalėsime užbaigti dabartinių diskusijų iki 11.30 val. Todėl paskutiniai pranešėjai turės kalbėti po iškilmingo posėdžio ir dėl to bus nukeltas balsavimo laikas. Aišku, visa tai bus parodyta jūsų ekranuose.

Dabar norėčiau paprašyti tų, kurie kalbės, griežtai laikytis savo pranešimų laiko.

**Werner Langen (PPE-DE).** - (DE) Gerb. pirmininke, kai kas iš mūsų atrodo pavargę, nes šiandien buvo diskutuojama iki 2 val. Norime pasiekti pasaulinį susitarimą, todėl, be abejo, tam reikia visų pagrindinių dalyvių: Kinijos, Indijos ir svarbiausia JAV. Be visų dalyvių pastangų nebus įmanoma kovoti su klimato kaita, net jei Europa dės pačias didžiausias pastangas. Reikia pripažinti, kad atsiliekame nuo 2020 m. tikslų, tačiau esame atsakingi ne tik už klimatą, bet ir už darbo vietų išlaikymą ir mūsų ekonomikos konkurencingumą. Tai mums iškilusi dilema ir galiu tik pasakyti, kad Komisijos pasiūlymai nebuvo pakankamai geri, kad galėtume juos patvirtinti.

Šiuo metu taip intensyviai diskutuojame ir konsultuojamės todėl, kad, priešingai nei skelbiama viešai, teikiant Komisijos pasiūlymus nesugebėta tinkamai apsvarstyti šių aspektų. Todėl manau, – M. Schulz teigus, – kad privalome laikytis savo dalyvavimo teisių ir negalime pasirašyti baltame popieriaus lape. Tačiau galime pritarti tarpiniams rezultatams, pavyzdžiui, dėl automobilių, dėl kurių radome deramą kompromisą, kuris netinka pramonei, bet užtikrina tinkamus pereinamuosius laikotarpius, nors dėl to ir protestuoja keli žalieji, o įvairiems interesams atstovaujantys susivieniję lobistai bando menkinti šį tinkamą kompromisą.

Atsinaujinančios energijos klausimu reikia išnaudoti visas galimybes, tačiau negalima nuo pat pradžių naikinti technologinių naujovių. O bandant apeiti didžiausią kliūtį, trukdančią susitarti, t. y. taršos leidimų prekybos klausimą, reikia siekti išvengti darbo vietų perkėlimo. Reglamentas turi būti paprastas, prieinamas vartotojams ir pramonei ir turi užkirsti kelią konkurencijos iškraipymui tarp valstybių narių. Tai mūsų tikslas. Jei jis bus pasiektas, galėsime pritarti paketui.

**Linda McAvan (PSE).** - Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti pirmininkaujančiai Prancūzijai, nes ji pasiryžusi siekti susitarimo – pasiryžę esame ir mes. Bet kaip jau buvo sakyta, susitarimas negali būti bet koks.

Esu PSE frakcijos oponuojanti pranešėja dėl taršos leidimų prekybos sistemos ir mes siekiame daugelio dalykų. Norime užtikrinti, kad daugiausia pastangų būtų įdėta Europoje, o ne perkėlimo procedūrai. Tam turi būti taikoma griežta kokybės kontrolė; negali būti naudojama bet kokių senų projektų. Norime, kad būtų nustatytas finansavimas klimato kaitai švelninti. Negalime eiti į tarptautines derybas turėdami miglotus pažadus dėl besivystančioms valstybėms skirto finansavimo. Dabar reikia, kad Taryba pereitų prie šio lėšų skyrimo klausimo. Šiuo atveju būtina imtis veiksmų. Negalime į konferencijų salę įeiti tuščiomis. Reikia aiškių kriterijų dėl anglies nutekėjimo, kad mūsų verslui būtų suteiktas aiškumas ir užtikrinta, kad verslas nepateks į nepalankią padėtį.

Gerb. J. L. Borloo, kalbėjote apie specialius susitarimus su kai kuriomis sunkumų turinčiomis valstybėmis. Manau, tai priimtina su sąlyga, kad tokie susitarimai truks ribotą laiką ir nepakenks bendrai projekto struktūrai. Ši frakcija pritaris tokiems specialiems susitarimams, jei jie atitiks minėtas sąlygas.

Daug žmonių ši rytą kalbėjo apie lyderystę, apie Europos lyderiavimą. Kai kurie iš mūsų vakar buvome susitikę su svarbiausiais Kinijos ir Jungtinių Valstijų dalyviais, kurie ketino atvykti į Poznanę ir kurie bus Kopenhagoje. Atvirai kalbant, jie gana skeptiškai nusiteikę dėl Europos lyderiavimo klimato kaitos klausimu ir labai aiškiai pasakė, kad jei lyderio vaidmens nesiimsime mes, jie turi savo planų. Taigi Europa turi rinktis: arba būti lyderiais, arba šokti pagal kitų melodiją.

Minėjote ekonomikos krizę. Ši krizė kilo dėl negebėjimo imtis veiksmų finansinių institucijų reguliavimo srityje – dėl politikų ir bankų negebėjimo to padaryti. Nedarykime tos pačios klaidos dėl klimato kaitos. Jei vėl padarysime klaidą, už mūsų negebėjimą mokės paprasti piliečiai, kurie dabar moka už bankų krizę.

**Chris Davies (ALDE).** - Gerb. pirmininke, vienas dalykas yra pasiekti susitarimą su 27 valstybėmis narėmis dėl kai kurių skambių frazių, tačiau užsitikrinti pritarimą praktiniams veiksams yra daug sudėtingiau. Manau, kad ką tik pasiektas susitarimas dėl automobilių ir CO<sub>2</sub> rodo, kad iš tiesų tai nėra pati trokštamiausia priemonė, kokią tik galime įsivaizduoti. Bet jei nesugebėsime pasiekti apčiuopiamos pažangos visais lygiais, galime bent jau apsvarstyti kai kurias technologijas, dėl kurių, mano manymu, galima siekti pažangos. Suprantate, kad kalbu apie anglies surinkimą ir saugojimą.

Manau, kad Taryba iš tiesų turi įvertinti, kokias galimybes ši technologija turi CO<sub>2</sub> išmetimo į atmosferą mažinimo požiūriu. Jei norime pasiekti tarptautinį susitarimą, jei norime užrakinti Kiniją, kuri 80 proc. savo elektros energijos gauna iš anglies, turime išspręsti didelių elektrinių, daug iškastinio kuro naudojančių ir anglies dvideginio išskiriančių, problemą.

Pirmasis žingsnis yra technologijos išbandymas ir plėtra. Turime sukurti parodomuosius projektus. Todėl labai džiaugiuosi, kad pirmininkaujanti valstybė ir Komisija šiuo metu remia principą, kad tam finansavimui,

kurio reikia, turėtume naudoti iš išmetamųjų teršalų prekybos sistemos gautas lėšas. Tačiau kritika aiški. To, ką mums pateikė Taryba, nepakanka. Ji neįvykdys praėjusiais metais vyriausybės vadovų duoto pažado pasiekti, kad iki 2015 m. veiktų iki 12 parodomųjų projektų.

Ši technologija gali padaryti esminių pokyčių. Per ateinančias dvi savaites turime galimybę derybose susitarti, kad ji iš tiesų būtų įdiegta praktikoje.

**Rebecca Harms (Verts/ALE).** - (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, dar kartą kyla esminis klausimas: ar galima suderinti aplinkos apsaugą, klimato apsaugą ir finansų ir pramonės politiką? Atrodo, kad diskusijose grįžome atgal, nes man nuolat pateikiamas argumentas, kad sudėtingais laikais reikia atsižvelgti į pramonę ir ekonomiką ir neįmanoma joms kelti reikalavimų, nes kitu atveju bus sustabdyta pažanga.

Gerb. W. Langenai, kas, Jūsų nuomone, atsakingas už tai, kad būtent automobilių pramonėje reikalai klostosi visai blogai? Bet taip yra visame pasaulyje. Visur yra pardavimų krizė. Mano nuomone, tai netinkamo valdymo ir blogų pramonės strategijų, o ne plataus užmojo aplinkosaugos politikos, susijusios su automobilių pramonė, kūrimo rezultatas.

(Plojimai)

Kur tuomet dingo efektyviai degalus naudojančius automobiliai, kurie pagal europiečių norą turėjo sudaryti daugumą ateities rinkose? Dabar skaitau nuomones, kad siekiant technologinės pažangos, jiems reikėtų taikyti Europos mokslinius tyrimus. Tačiau bendrovės turi aplinkos neteršiantiems automobiliams gaminti reikalingas technologijas. Turime sukurti pagrindus, pagal kuriuos tokie aplinkos neteršiantys automobiliai galiausiai irgi galėtų būti parduodami. O ką mes darome? Mes dar kartą atidedame reglamentą, kurį dar 1995 m. pripažinome reikalingu. 1995 m. buvo nutarta: 120 gramų 2012 m.! Dabar reglamente leidžiame – ir tai mažina pasitikėjimą, – kad vidutinis teršalų išmetimas iš naujojo Europos automobilių parko 2012 m. bus didesnis, nei yra dabar.

(Protestai)

Kas meluoja, gerb. W. Langenai, vienas nesprenžiate, bet tai bus akivaizdu.

(Plojimai)

Manau, kad šiame Europos Parlamente turime iš tikrųjų nuspręsti, ar iš tiesų norime keisti ekonomikos reikalų sprendimo metodus, grindžiamus pernelyg dideliu vartojimu, „pertekliumi“ ir filosofija „vis daugiau“, ar ne. Iš esmės finansų krizę, klimato krizę ir pasaulio skurdą galima paaiškinti mūsų pernelyg dideliu vartojimu ir pramoninių valstybių nežmonišku gobšumu. Jei, gerb. W. Langenai, nesugebėsime to pakeisti, tuomet ateitis bus niūri. Šiame amžiuje niekas negalės atminti klimato politikos ar krizės politikos etapo Europoje.

**Bogdan Pęk (UEN).** – (PL) Gerb. pirmininke, Europos Sąjungos bandymas patvirtinti šią vystymosi strategiją, kuria teigiama, kad drastiškas dėl žmogaus veiklos į atmosferą išmetamo anglies kiekio sumažinimas padarys apčiuopiamą poveikį cikliškai klimato kaitai ir bandymas tokią strategiją įdiegti visame pasaulyje yra utopiška mūsų dienų idėja.

Paminėsiu keletą skaičių, rodančių tokios prielaidos absurdiškumą. Pavyzdžiui, Tarptautinė energetikos agentūra teigia, kad išmetamo anglies kiekio sumažinimas 50 proc. iki 2050 m. pasauliui kainuos apie 45 mlrd. JAV dolerių ir ši pinigų suma temperatūrą sumažins, cituoju, „0,02 laipsnio“, t. y. mažiau nei statistinė paklaida, ir tai nedarys jokio poveikio cikliškos klimato kaitos pažangai. Tačiau dėl to sparčiai sumažės žmonių civilizacijos vystymasis.

**Roberto Musacchio (GUE/NGL).** - (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, prieš keletą dienų Tarptautinė energetikos klimato kaitos grupė savo pranešime, šį kartą trumpame, paskelbė, kad išmetamo CO<sub>2</sub> kiekis pradėjo didėti sparčiau, nei prognozuota. Taigi ir mes turime spartinti savo sprendimus ir užtikrinti, kad jie būtų patenkinami. Parlamentas, kaip pabrėžė kai kurie kolegos nariai, dirbo protingai, kompetentingai ir, sakyčiau, netgi su užsidegimu ir jau patvirtino svarbius tekstus Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete.

Tikimės, kad Komisija – aš dėl to neabejoju, nes vertinu S. Dimaso darbą – ir Taryba pripažins šio darbo vertę. Dirbame pagal bendro sprendimo procedūrą ir todėl privalome laikytis nustatyto laiko grafiko ir pasiekti susitarimą iki kitos sesijos Strasbūre. Negalime kenkti savo įsipareigojimams, tačiau turime laikytis Parlamento pagrindinių punktų, pavyzdžiui, veiksmingo sumažinimo, automatiško perėjimo nuo 20 iki 30 proc., prisitaikymo fondo sukūrimo ir technologijų perdavimo trečiosioms šalims. Europa privalo imtis

svarbiausio vaidmens Poznanėje, be kita ko, atmindama, kad būtent pačios Europos interesus yra užtikrinti susitarimą su Kinija ir JAV laikotarpiu po Kioto.

Mane, itala, labai nuliūdino mano paties valstybės vyriausybės ir darbdavių konfederacijos „Confindustria“ tokia reakcinga ir žalinga, ypač mano valstybei, pozicija. Kvaila sakyti, kad dėl ekonomikos krizės neįmanoma imtis veiksmų dėl klimato; priešingai, būtent kova su klimato kaita turi tapti mūsų atskaitos tašku taikant pramonėje „žaliuosius“ metodus ir būtina į tai atsižvelgti siekiant įveikti šią dramatišką krizę. Aplinka neturi kelti problemų ekonomikai, tačiau būti jos problemų sprendimo raktas, kartu taikant kitokį socialinį požiūrį į krizę, kuri kilo būtent dėl sergančios ekonomikos, žalojančios aplinką ir kenkiančios užimtumui.

**Hanne Dahl (IND/DEM).** - (DA) Gerb. pirmininke, su dideliu malonumu žvelgiu į susidomėjimą žaliaja banga, kuri stebi finansų krizę. Tačiau kaip ir visiems naujiems politiniams reiškiniams, naujai žaliajai bangai reikia sveikos skepticizmo dozės. Labai nesunkiai galima matyti, kad kalbama apie preteksto finansuoti pasenusią sunkiąją pramonę, sukūrimą, o ne apie tikrą norą vykdyti klimato kaitos politiką. Iš tiesų, jei būtumėte kiek įžulesnis, galėtumėte sakyti, kad veiksmai turi atitikti bandymą dar kartą įdiegti senos mados protekcionistinę pramonės politiką, pagal kurią didžiosioms ES valstybėms, kurių ekonomika priklauso nuo automobilių pramonės, būtų suteiktas leidimas teikti valstybės pagalbą. Tačiau nesu tokia! Todėl džiaugiuosi naująja žaliaja kryptimi ir norėčiau pasakyti, kad mums reikia tikro įžvalgaus susitelkimo. Turėtume sutelkti dėmesį į Europos automobilių gamybos perėjimą prie elektrinių automobilių, kurie galėtų būti varomi atsinaujinančia energija. Vienas penktadalis viso Europoje išmetamo CO<sub>2</sub> kiekio yra iš transporto sektoriaus. Sutelkę pastangas šioje srityje, iš tiesų galėtume kai ką nuveikti dėl CO<sub>2</sub> išmetalų ir sumažinti triukšmo ir kietųjų dalelių taršą.

**Philip Claeys (NI).** - (NL) Gerb. pirmininke, nors ir pritariu dėl tikslų esmės, ypač dėl klimato kaitos plano, t. y. siekiant tikslo mažinti išmetamo CO<sub>2</sub> kiekį ir priklausomybę nuo energijos importo iš ne Europos Sąjungai priklausančių šalių, kartu esu įsitikinęs, kad specifinius siūlomus tikslus reikėtų vertinti tikroviškiau. Pagrindinis atsinaujinančios energijos dalies nustatymo standartas yra valstybių narių bendras vidaus produktas, o ne natūraliai esančios galimybės gaminti tokią atsinaujinančią energiją.

Flandrija, būsima Europos Sąjungos valstybė narė, šiuo požiūriu pastatyta į labai nepalankią padėtį. Atsižvelgiant į labai nedidelę pakrantę, saugojimo rezervuarų galimybių nebuvimą, saulės, atviros erdvės trūkumą ir panašias aplinkybes, visiškai nesuvokiama, kaip galima iki 2020 m. atsinaujinančios energijos dalį nuo vos 2 proc. padidinti iki 13 proc. Tokiais metodais parengtas klimato planas taps labai kietu riešutu flamandų pramonei ir flamandų vartotojams, kuriems taip pat teks susidurti su didesnėmis sąskaitomis už elektros energiją.

**Avril Doyle (PPE-DE).** - Gerb. pirmininke, sutinku su požiūriu, kad visur politikai bijo ilgalaikių sprendimų dėl jų trumpalaikio poveikio. Kaip neseniai Dubline sakė David Puttnam, politikai iš esmės yra konservatyvūs ir bijo staigių pokyčių vietiniu, regioniniu ir nacionaliniu lygiu, aš dar pridėčiau – ir nacionaliniu lygiu.

Klimato teisės aktų atžvilgiu mes neturime pasirinkimo. Mes, politikai, esame atsakingi už mūsų bendruomenių, už visų bendruomenių ir ateities visuomenių lūkesčius ir poreikius.

Mokslas yra tikri faktai. Žinome, ką turime daryti: nuo to laiko, kai Komisija patvirtino Klimato ir energetikos paketą, praėjo metai ir buvo padaryta daug darbo. Pirmininkaujanti Prancūzija šiam klausimui suteikė pirmenybę ir visi kartu sunkiai dirbome, kad pasiektume gerą susitarimą iki metų pabaigos; tai, kas buvo tik galimybė, dabar tampa tikimybe.

Kadangi pastaraisiais metais stebėjau daug nuviliančių šalių konferencijų (angl. COP), visuomet maniau, kad šį procesą į priekį turi stumti Europa, kaip tai darėme Balyje, ir užbaigti jį iki Kopenhagoje vykšančios penkioliktosios šalių konferencijos (angl. COP 15).

Tačiau išpėjau: nesirašysime po bet kokių susitarimų. Tai labai aiškiai pasakiau pirmininkaujančiai Prancūzijai, nes, suprantama, Europos Parlamentui nebus pateikta užbaigto susitarimo. Ir Parlamentas nepateiks šio klausimo pasirašyti valstybių ir vyriausybės vadovams. Šiuo klausimu nesuklyskite. Bet koks pasirašymas įvyks per vykstančias trišales diskusijas tarp pirmininkaujančios Prancūzijos ir Europos Parlamento.

Dar norėčiau pasakyti – ir paprašyti ministro J. L. Borloo tai perduoti ir aiškiai pasakyti prezidentui N. Sarkozy – kad dosni dalis iš aukcionų gautų pajamų turi būti skirta besivystančioms valstybėms prisitaikyti ir poveikiams švelninti, nes vien tik teisės aktais be dosnaus finansavimo nepasieksime pasaulinio susitarimo. Nesuklyskite šiuo klausimu.

Taip, laikotarpiu po 2012 m. skirtą paketą aptariame ir dėl jo diskutuojame apėmus pasaulinei ekonomikos recesijai ir finansų krizei, taigi mums reikės griežto valdymo, verslininkų gebėjimų ir mokslinių naujovių, kad galėtume susitelkti. Investavimas, darbo vietos, atlyginimai, vartojimas ir mūsų planetos saugojimas yra sinonimai ir mes priklausysime nuo mūsų gebėjimo pereiti nuo anglies teršalus išmetančio iškastinio kuro prie taupesnių energijos išteklių ir gebėjimo mūsų kolegas iš viso pasaulio susodinti kartu prie JT stalo.

**Robert Goebbels (PSE).** – (FR) Gerb. pirmininke, Europos Parlamentui retai tenka nagrinėti tokius ilgalaikį ir platų poveikį Europos ar netgi viso pasaulio žmonėms turinčius klausimus, koks yra energetikos ir klimato kaitos paketas. Užuo nagrinėjus klausimą skaidriai, dedama daug pastangų, kad šis gyvybiškai svarbus paketas aplenktų įprastas Parlamento demokratines procedūras.

Be abejo, kompetentingi komitetai turėjo galimybę pateikti savo nuomones, bet šis Parlamentas niekuomet negalėjo pateikti savo pozicijos, todėl buvo pažeista kiekvieno Parlamento nario demokratinė teisė pakeisti Komisijos pasiūlymus. Nors buvo nuspręsta taikyti didesnio bendradarbiavimo procedūrą tarp Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto, derybos vyko esant neoficialioms trišalėms diskusijoms, remiantis tik viename komitete vykdytu balsavimu. Ar man iš tiesų reikia pabrėžti, kad toks balsavimas nebūtinai išreiškia Parlamento daugumos nuomonę?

Be to, dažniausiai kompetentingų komitetų patvirtintos pozicijos būna pateiktos tik anglų kalba, todėl daugeliui narių užkertamas kelias iš tiesų suprasti siūlomų priemonių pobūdį. Toks demokratijos nesilaikymas grindžiamas Europos siekiu parodyti pasauliui tinkamą pavyzdį Poznanės konferencijoje. Tiesą sakant, ši konferencija uždarys langines dar valstybių ir vyriausybių vadovams nepasiekus susitarimo. J. L. Borloo yra teigus, sakydamas, kad reikia susitarti valstybių ir vyriausybių vadovų lygiu, tačiau negalime apsieiti be Europos žmonių tiesiogiai išrinktų Parlamento narių indėlio.

Nepaisant to, Parlamentas bus kviečiamas patvirtinti kitoje Europos Vadovų Taryboje pirmininkaujančios valstybės derybose pasiektus kompromisus ir taip bus stilingai supaprastintas sutartyse nustatytos bendro sprendimo procedūros vykdymas. Tai nepriimtina. Noriu, kad būtų padarytas susitarimas, tačiau ne bet koks senas susitarimas. Noriu demokratiškai ir skaidriai pasiekti susitarimo. Tikiuosi pamatyti 2009 m. Kopenhagoje pasiektą visapusišką susitarimą, tačiau negalima keisti Europos tikslų šio išsamaus susitarimo pagrindų požiūriu, naudojant komitologijos procedūrą, kaip siūlo Komisija ir kaip nori mano kolegos nariai, ypač iš Žaliųjų frakcijos/ Europos laisvojo aljanso. Gerb. pirmininke, negalima sprendimo dėl ambicingos klimato kaitos politikos priimti už uždary durų ir be piliečių žinios.

**Lena Ek (ALDE).** – (SV) Gerb. pirmininke, derybų dėl klimato – ES klimato kaitos paketo – laikas senka ir atsakomybė už mūsų pasirengimą tai atlikti laiku tenka pirmininkaujančiai Prancūzijai. Parlamento pozicija buvo aiški jau rugsejo mėn. Nepatvirtinsime sušvelninto pasiūlymo. Bendras sprendimas taikomas visiems, įskaitant Lenkiją.

Diskutuojama ir dėl energetikos paketo. Energetikos paketas yra labai svarbus dėl skaidrumo ir rinkos veikimo. Tačiau norėčiau panagrinėti tam tikras susitarimo dalis, susijusias su taršos leidimų prekybos teisėmis. Pirmiausia mokėti turi teršėjas. Todėl negalime daryti kompromiso dėl aukciono, nes viską atiduoti nemokamai būtų visai beprotiška. Antra, jei šios priemonės privers verslą išsikelti iš Europos dėl anglies dvideginio nutekėjimo, verslui turi būti kompensuojama. Tačiau pasaulinė konvencija sumažina tokią riziką iki minimumo. Todėl nereikia veikti skubotai ir pirštais rodyti į aukas iki klimato konferencijos Kopenhagoje. Noriu pabrėžti, kad pramonei labai svarbios taisyklės, apimančios smulkųjų verslą, šilumos ir elektros energiją.

Iš klimato priemonių gauti pinigai turi būti investuojami į klimato priemones. Dėl to reikia paskirstyti gautas pajamas. Neturtingos valstybės yra susirūpinusios. Šiose valstybėse reikia pinigų priemonėms švelninti ir pagalbai; mūsų yra 27, o jų – 77.

Galiausiai norėčiau priminti mūsų nariams iš Prancūzijos, ką kartą sakė generolas Ch. de Gaulle, kad politikoje reikšmės turi ne ketinimai, bet rezultatai. Veikti mums liko 24 valandos Parlamente ir trišalės diskusijos dėl taršos leidimų prekybos teisių.

**Satu Hassi (Verts/ALE).** – Gerb. pirmininke, pirmą kartą šioje plenarinėje sesijoje kalbu angliškai, nes tikiuosi, kad mane išklausys pirmininkaujanti Prancūzija. Deja, dabar Tarybos siūlomas pastangų pasidalijimo modelis reikštų, kad taikydama tvarios plėtros mechanizmą ir bendro įgyvendinimo mechanizmą (angl. CDM/JI) Europos Sąjunga labiausiai išmetamų teršalų kiekį sumažins ne ES. Tai reikštų apie 70 proc. viso teršalų išmetimo mažinimo taikymą kitur, daugiausia besivystančioms šalims. Tai visiškai sužlugdytų mūsų klimato politikos patikimumą. Parlamento riba yra 50 proc. perkėlimo mastas, nes tai reikštų, kad dauguma teršalų išmetimų sumažinta bus pas mus.

Ši 50 proc. riba visuomet buvo ES klimato politikos kertinis akmuo per ilgus Kioto derybų metus. Didelė Tarybos pasiūlyta CDM kvota reikštų U formos posūkį ES klimato politikoje. Taigi visiems, norintiems sumenkinti ir apjuodinti ES klimato politiką, į rankas lengvai būtų įduotas svarus argumentas.

Tarpyvyriausybė klimato kaitos grupė (angl. IPCC) teigia, kad pramoninės valstybės turėtų sumažinti savo teršalų išmetimą 24–40 proc., o besivystančios valstybės – 15–30 proc. lyginant su įprastu teršalų kiekiu. Negalime du kartus įtraukti mažinti tuos pačius teršalus. Jei norime perkelti didžiąją dalį išmetamųjų teršalų kiekio, tai *de facto* reiškia, kad daugiau reikalaujame iš besivystančių valstybių nei iš savęs. Labai sunku įsivaizduoti, kaip tai gali paveikti tarptautines derybas, bet iš tiesų tikiuosi, kad pirmininkaujanti Prancūzija supranta šį esminį tarptautinės klimato politikos punktą.

**Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN).** – (PL) Gerb. pirmininke, iš esmės jau viską pasakėme apie energetiką ir klimato kaitą. Žinome, kad klimato kaita vyksta, tačiau taip pat žinome, kad pastebimas pasaulinis atšilimas vyko ir praeityje. Žinome, kad natūralioje aplinkoje anglis išmetama dažniausiai be žmogaus įsikišimo. Žmonijos indėlis į anglies išmetimą sudaro vos 4 proc. Pagrindinis CO<sub>2</sub> šaltinis yra vandenynai, kuriuose esama 50 kartų daugiau anglies dvideginio nei atmosferoje.

Atskiros valstybės išmeta nevienodus anglies dvideginio kiekius. Didelius kiekius išmeta besivystančios valstybės, pavyzdžiui, Kinija ir Indija. Nesumažinus jų išmetamų kiekių, viena Europa negalės išspręsti šios problemos. Taip pat problema nebus išspręsta ir įdiegus apribojimus valstybėms, kuriose anglies išmetimo lygis aukštas. Tokių valstybių, kaip Lenkija, ekonomika ir toliau remsis iš anglies gaunama energija ir biokuru dar ilgą laiką. Šie šaltiniai ir toliau bus pagrindinė tokių ekonomikų varomoji jėga.

Išmetamo CO<sub>2</sub> kiekio sumažinimas 20 proc. iki 2020 m. pagal siūlomas sąlygas sužlugdys tokias ekonomikas. Planas 50 proc. sumažinti išmetamo CO<sub>2</sub> kiekį iki 2050 m. baigsis energetikos ekonominiu žlugimu ne tik Lenkijoje, bet ir daugelyje kitų valstybių, be abejo, dėl to kils visiška ekonominė katastrofa.

Todėl turime labai smulkiai išnagrinėti šią problemą ir imtis apsaugos veiksmų. Problemos sprendimas tikrai nebus rastas dvišaliuose Rusijos ir Vokietijos pokalbiuose, apeinant kitas valstybes nares. Šį klausimą turime svarstyti visi kartu ir ieškoti bendro sprendimo. Tikiuosi, kad Poznanės susitikimas ir vėlesnis Kopenhagos susitikimas padės pasiekti susitarimą ir rasti visiems naudingą sprendimą.

**Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL).** – (EL) Gerb. pirmininke, diskusijos Poznanėje ir po metų vyksiančios diskusijos Kopenhagoje turi pasisekti. Nebėra laiko viltingam tikėjimuisi ar kitokiam delsimui. Tik užvakar Europos Parlamentas itin didele balsų dauguma balsavo už K. H. Florenzo pranešimą, kuriame reikalaujama ambicingų tikslų, atitinkamo finansavimo ir tiesioginių priemonių, tačiau korumpuotas aljansas Taryboje ir Komisijoje stengiasi susiaurinti ir sumažinti šias numatomas priemones.

Nepriimtina, kad Taryba silpnina Parlamento vaidmenį, vien tik tam, kad įtiktų S. Berlusconi ir keletui kitų naujų Europos Sąjungos narių. Pirmojoje vietoje turi būti Europos piliečių interesai ir pačios Europos Sąjungos istoriniai interesai. Europos Sąjunga ir toliau turi būti lyderė dedant šias pastangas ir vengti kenkti Europos Parlamento norui prisidėti.

**Urszula Krupa (IND/DEM).** – (PL) Gerb. pirmininke, energetikos ir klimato kaitos pakete esančių drastiškų sprendimų taikymas Europos Sąjungos valstybėms, kurių anglies teršalų išmetimas sudaro tik 15 proc. viso pasaulio kiekio, darys žalą ne tik Lenkijai, bet ir Europai bei pasauliui.

Senosios ES valstybės sumažino anglies teršalų išmetimą maždaug 3 proc., o keičiant ir modernizuojant pramonės procesus Lenkijoje teršalų kiekiai buvo sumažinti maždaug 30 proc. Nepaisant to, Europos Sąjunga reikalauja dar labiau sumažinti, nes tai turėtų reikšti solidarumą ir bendros naštos pasidalijimą, tačiau akivaizdu, kad iš tiesų žlugdytų mūsų pramonę ir skatintų milžinišką išlaidų didėjimą.

Be to, mes prieštaraujame nesenai įdiegtai CCS direktyvai. Dėl jos Lenkijai taps neįmanoma naudoti geoterminės energijos ir pasiekti 20 proc. atsinaujinančios energijos dalies tikslo. Priešingai, užuot užtikrinusi aplinkos apsaugą, direktyva gali tapti ekologinės katastrofos priežastimi. Anglies dvideginio išleidimas iš žemės sluoksnių gali tapti gyvybės žuvimo ir tektoninių judesių bei žemės drebėjimų priežastimi.

**Andreas Mölzer (NI).** – (DE) Gerb. pirmininke, Europa šyla greičiau, nei rodo pasaulinis vidurkis. Kaip žinote, per vieną dešimtmetį dėl gamtinių nelaimių patirtų sužalojimų skaičius padvigubėjo ir pasiekė beveik 14 mlrd. per metus. Todėl turime labai atidžiai apsvarstyti tolesnius žingsnius. Būtent čia vis dar turime problemų.

Šiuo metu svarstydami išimtis iš išmetamųjų teršalų prekybos, turime nepamiršti, kad energetikos įmonės begėdiškai apmokestino nemokamus leidimus ir pačios kaupė papildomą pelną. Negalima leisti, kad taip nutiktų vėl. Mums nebereikia jokių tinkamai neapsvarstytų skubotų veiksmų, antraip bus fiasko, kurį patyrėme dėl ekologiško kuro. Laukimas nulinių teršalų iš automobilių yra bevertis, jei elektrą imsime iš anglimi kūrenamų elektrinių.

Tačiau, mano nuomone, esant tokiai padėčiai gana juokinga branduolinę energiją liaupsinti kaip nekenksmingą aplinkai. Jei kas metai dūmais paleidžiami milijardai būtų naudojami atsinaujinančiai energijai, galbūt iš viso niekada neturėtume energetikos problemų ir, be abejo, žengtume tvirtą žingsnį CO<sub>2</sub> išmetalų mažinimo link.

Be to, reiktų atminti, kad ilguoju laikotarpiu turime skatinti viešojo transporto subsidijavimą ir prekių vežimą traukiniais.

**Péter Olajos (PPE-DE).** – (HU) Ačiū, gerb. pirmininke. Visi esame pasiryžę stabdyti klimato kaitą, užkirsti kelią pasaulinei ekologiškai katastrofai, kuri kelia grėsmę žmonijai. Be abejo, žinome, kad tai sudarys dideles išlaidas, kurias mes, piliečiai, anksčiau ar vėliau vienokiu ar kitokiu būdu pajusime.

Taip pat žinome, kad kuo vėliau imsime veiksmų, tuo didesnė bus padaryta žala, tuo labiau procesai taps negrįžtami ir tuo daugiau turėsime mokėti. Klausimas susideda iš dviejų dalių: ar esame pakankamai drąsūs, kad galėtume imtis veiksmų pirmieji ir paaukoti tai, ką turime paaukoti, ir kaip pasidalinsime našta tarp įvairių socialinių sluoksnių ir ekonominių veikėjų.

Iš mums pateikto teisėkūros paketo matyti, kad Europos Sąjunga pasirengusi imtis veiksmų, tačiau, deja, taip pat matyti, kad įgyvendinimo prasme paketas yra šališkas, nenuoseklus ir taikomi dvigubi standartai. Kai kurioms valstybėms narėms 2020 m. leidžiama daugiau išmesti teršalų, nei 2010 m. nustatyta Kioto protokole. Tačiau kitoms, jau gerus rezultatus rodančioms valstybėms, nesuteikiama tinkamos iniciatyvos.

Kodėl užmerkiame akis prieš faktą, kad kai kurios valstybės narės nė trupučio nesirūpina savo pažadais, o kitos sutinka milžiniškai aukotis? Taip pat nesuvokiama, kodėl cemento pramonė turėtų mažinti teršalų išmetimą dvigubai, lyginant su atliekų pramone ar transportu. Ministre, drąsi vyriausybė yra ne ta, kuri drįsta skirti griežtą bausmę bendrovėms, bet ta, kuri yra tiek pat griežta sau. Protinga vyriausybė yra ne ta, kuri iškelia piliečių pinigus į užsienį pagal Švarios plėtros mechanizmą (angl. CDM), bet ta, kuri investuoja namuose, pačioje ES, mažindama energetinį priklausomumą, kurdama naujas rinkas tinkamas švarias technologijas.

Dabartinė pasaulinė ekonomikos recesija nėra priežastis nesiimti veiksmų, priešingai, tai yra galimybė pasiekti lūžį. Europos istorinė atsakomybė ir galimybė taip pat reiškia pirmaujančio vaidmens prisiėmimą šioje trečiojoje pramonės revoliucijoje. Dėkoju už dėmesį.

**Guido Sacconi (PSE).** – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti savo kolegoms nariams, pirmiausia mano frakcijos pirmininkui M. Schulzui, kuris teisingai pabrėžė praėjusį pirmadienį pasiektą rezultatą dėl susitarimo dėl reglamento, kuriame nustatytas reikalavimas sumažinti iš motorinių transporto priemonių išmetamą CO<sub>2</sub> kiekį.

Norėčiau paaiškinti, specialiai sutaręs su pirmininkaujančia Prancūzija, kuri nuveikė puikų darbą, – pasakyti neoficialiai – kodėl – grįžtu prie automobilių temos, – taip skubėjau pasiekti šį susitarimą, kad laikiau koją ant akseleratoriaus. Taip elgiausi dėl dviejų priežasčių: pirmiausia maniau, kad labai svarbu stumti į priekį šį paketą, net jeigu tai būtų dėl vieno klausimo, ir parodyti, kad iš tiesų įmanoma – sudėtinga, bet įmanoma – suderinti skirtingus reikalavimus, t. y. aplinkos apsaugą ir kovą su klimato kaita ir ekonominius konkurencingumo, socialinių klausimų ir užimtumo aspektus. Žinome apie dabartinės krizės mastą automobilių pramonėje, todėl toks elgesys šiuo metu siunčia ypač svarbų signalą.

Tačiau koją ant akseleratoriaus laikiau ir dėl kitos priežasties. Maniau, jog būtų daug geriau užbaigti šį klausimą iki kitą savaitę vyksiančios Europos Vadovų Tarybos, kad – pasakysiu šiurkštokai – niekas negalėtų įsikišti. Joks valstybės ar vyriausybės vadovas negalės prikišti rankų prie reglamento. Kreipiuosi į savo kolegas narius, kurie, kaip C. Davies kritikavo šį susitarimą, tačiau nepagalvojo, kad būtų buvę dar geriau, jei ir kitos temos, – pavyzdžiui, C. Davieso tema, kur viskas jau parengta, kad būtų galima pasiekti susitarimą, – būtų užbaigtos. Jei dar suteiksite man minutėlę, norėčiau Jums, gerb. J. L. Borloo, kai ką pasakyti: ne visuomet mums čia pavyksta prieiti vieningą nuomonę, todėl nenusiminkite ir neleiskite pasikartoti panašiai padėčiai, kokia įvyko vakar dėl atsinaujinančios energijos, kai viena valstybė, deja, mano paties, vetavo pasiūlymą ir susitarimą padarė neįmanomą.



**Johannes Lebech (ALDE).** - (DA) Gerb. pirmininke, įdomu dalyvauti derybose dėl klimato paketo: iš pradžių komitete, vėliau trišalėse derybose, kuriose dalyvauju kaip oponuojantis pranešėjas dėl pastangų pasidalijimo direktyvos. Čia, Parlamente, parodėme didžiulį gebėjimą siekti kompromisų ir teikti idėjas, kurios galėtų gerinti Komisijos pasiūlymą, nes visi puikiai suprantame, kad jei norime turėti rimtą Kioto susitarimo pakaitalą, posėdžiaudami Kopenhagoje privalome pateikti ambicingą pasiūlymą.

Dabar laukiame būtent Tarybos. Norėčiau atkreipti dėmesį į keletą svarbių problemų. Labai svarbu, kad Taryba suprastų, kad jei valstybės narės nori lankstumo, turi būti suteikta garantija, kad bus pasiekti tikslai, turi būti pateikta ataskaitų forma ir nustatytos pasekmės už tikslų neįgyvendinimą. Tuščiais pažadais pasaulinio atšilimo nesustabdysime. Taip pat turi būti aiškiai pasakyta, kad mes negalime paprasčiausiai nupirkti visų teršalų mažinimo kvotų iš ES nepriklausančių valstybių. Priešingai, daugiausia pastangų turi būti padaryta Europoje. Visa kita yra nei rimta, nei patikima, ir jei iš tiesų norime pasiekti tarptautinį susitarimą dėl klimato, toks elgesys gali būti vertinamas kaip žinia, kad mes jau įnešėme savo dalį ir nieko negalime padaryti daugiau. Be to, mums neturi pritrūkti motyvacijos Europoje modernizuoti energetikos technologijas ir šiuo paketu privalome užtikrinti žengimą į tokią ateitį, kurioje energijos naudojimą grįstume CO<sub>2</sub> atžvilgiu neutraliomis energijos formomis. Praėjusiais metais ES valstybių ir vyriausybių vadovai pažadėjo imtis lyderių vaidmens šiame klimato fronte – tai rodo pasiryžimą. Parlamentas pasirengęs. Dabar Taryba turi parodyti savo valią siekti rezultatų, kad visi galėtume šiais metais gėrėtis klimato paketu, kaip geriausia Kalėdų dovana.

#### **PIRMININKAVO: M. A. DOS SANTOS**

*Pirmininko pavaduotojas*

**Caroline Lucas (Verts/ALE).** - Gerb. pirmininke, suprantu pyktį ir nusivylimą visų teisingai kritikuojančių šiuos žmones Parlamente ir Taryboje, kurie stengiasi sužlugdyti mūsų pasiryžimą pasiekti ambicingą susitarimą dėl klimato ir energetikos paketo.

ES dabar kelia klausimą dėl savo pačios 30 proc. įsipareigojimo, siekdama atsisakyti savo pačios mažinimo pastangų, karpydama elektros energijos ir visos kitos pramonės aukcionų reikalavimus, diegdama automobilių efektyvumo standartus, kurie blogesni už dabar galiojančius, ir nusikalstamai negebėdama skirti lėšų solidarumui su besivystančiomis valstybėmis. Visa tai reiškia, kad ES klimato paketas vis tuštėja ir Europos politikams nebus atleista už tokį didžiulį politinės lyderystės žlugdymą.

Noriu paprieštarauti vienai šiandien jau kelis kartus girdėtai nuomonei. Neturime rinktis tarp ekonomikos krizės sprendimo ir klimato krizės sprendimo. Turėtume finansų krizę naudoti kaip galimybę iš esmės keičiant mūsų ekonomikos akcentus ir kryptį, kad ekonomika būtų iš tiesų tvari ir tai iš tiesų duotų naudos aplinkosaugos ir ekonominiu požiūriais. Tai kritinis paties ES projekto išbandymas ir negalime šioje vietoje sau leisti susikirsti.

**Mieczysław Edmund Janowski (UEN).** – (PL) Gerb. pirmininke, šiandien diskutuojame dėl energetikos ir aplinkos apsaugos. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikis klimato kaitai yra tikras, nors šiuo metu nepakankamai įvertinami kiti veiksniai.

Norėčiau pabrėžti, kad veiksmai šiuo klausimu turi būti pasaulinio pobūdžio. Kitu atveju, koks bus mūsų drastiško išmetamų teršalų kiekio apribojimo rezultatas, jei kitos valstybės nedarys to paties? Tiesiog Europos prekės taps nekonkurencingos ir mūsų rinkose dominuos tie, kas neįdiegs tokių apribojimų.

Taip pat privalome atsižvelgti į tokių valstybių, kaip Lenkija, padėtį, kurioje elektros energijos gamybos pramonė iš esmės grindžiama anglimi. Reiktų pripažinti milžinišką pažangą, kurią pastaruoju metu mažindamos išmetamos anglies kiekius pasiekė tokios valstybės.

Todėl energetikos ir klimato kaitos paketas turi pasižymėti solidarumu ir gebėjimu atsižvelgti. Paketas taip pat turi būti naujoviškas, remti ekonomiką ir aplinką, užtikrinant saugumą ir žvelgiant į ateitį, kadangi tai ypač svarbu, esant tokiam dideliui ekonomikos nuosmukiui.

**Eva-Britt Svensson (GUE/NGL).** - (SV) Gerb. pirmininke, 2007 m. kovo mėn. ES valstybių ir vyriausybių vadovai pažadėjo, kad iki 2020 m. ES sumažins savo šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą 20 proc. Vien šio įsipareigojimo nepakanka, kad sustabdytume atšilimą iki magiškos 2 °C ribos, kuri, mokslinių tyrėjų teigimu, reikalinga. Nepaisant to, tai buvo pažadas mūsų piliečiams ir žingsnis teisinga kryptimi. Todėl aš su dideliu susirūpinimu stebiu, kaip šio tikslo pasiekimo priemonė, klimato kaitos paketas, kiekvieną dieną tampa vis labiau ir labiau bejėgiškesnis.

Praėjusį pirmadienį tarp pirmininkaujančios Prancūzijos ir Parlamento didžiųjų frakcijų buvo pasiektas neoficialus susitarimas dėl to, kaip mažinsime anglies teršalų išmetimą iš automobilių. Rezultatą ypač lengva įvertinti: kaip paprastai, automobilių pramonės verslo labui. Visiškai nesuvokiama! Dar 1995 m. Komisija pasiūlė, kad anglies išmetimas būtų apribotas iki 120 g. Dabar praėjus trylikai metų tikslas dar kartą atidėtas. Tai lėmė visų teisės aktų, kuriuose laipsniškai nustatomas reikalavimus turinčių atitikti automobilių skaičius, neveiksmingos finansinės baudos, spragos.

Jau pavargau klausyti, kaip finansų krize naudojamosi kaip pretekstu neprisiišti atsakomybės dėl klimato poveikio. Automobilių pramonė turėjo daugiau nei dešimtmetį, kad pereitų prie ekologiškesnių technologijų. Tai ne finansų krizės rezultatas, tai vykstančios perteklinės gamybos ir automobilių pramonės negebėjimo keistis rezultatas.

Derybos dėl taršos leidimų prekybos taip pat pasiekė galutinį etapą. Rezultatai taip pat neatrodo geri klimato požiūriu. CDM projektas yra tipiškas pavyzdys. Be abejo, privalome remti klimato projektus besivystančiose valstybėse, tačiau tai turi būti daroma kartu mums patiems mažinant teršalų išmetimą, o ne jį keičiant.

**Sylwester Chruszcz (NI).** – (PL) Gerb. pirmininke, prisidengusios kilniais aplinkos apsaugos tikslais turtingiausios valstybės ir bendrovės per jėgą stumia klimato kaitos paketą, kuris smogs mažiausiai pasiturintiems Europos Sąjungos valstybėms. Esant pasaulinei krizei valstybėse, įskaitant Lenkiją, puolama kasyba ir elektros gamyba, ir tai daroma ekonominio augimo stabdymo sąskaita bandant sukelti masinius atleidimus. Aš irgi pritariu, kad būtų mažinami išmetami anglies kiekiai Europoje ir pasaulyje, tačiau ne bet kokia kaina.

Negalime uždaryti anglimi kūrenamų elektrinių ar anglies kasyklų per vieną naktį. Dar ne per vėlu parengti protinę visoms valstybėms priimtina kompromisą. Tačiau toks kompromisas galimas tik tuomet, jei bus atsižvelgta į specifines nacionalinių ekonomikų savybes. Kitu atveju susidursime su diktatu ir neteisybe – tam pritarti negalime.

**Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE).** – (DE) Gerb. pirmininke, anglies surinkimas ir saugojimas yra tik mažas bendro klimato paketo sraigtelis. Tačiau ir maži sraigteliai ir rateliai yra reikšmingi. Būtent todėl labai svarbu, kad mes, Europos Sąjunga, atlaisvintume kelią parodomiesiems projektams kurti, nes nemažinant dedamų pastangų kitose srityse, galima sukurti naują pramonę, pereinamąją CO<sub>2</sub> saugojimo technologiją.

Pasaulyje trys svarbiausi parodomieji projektai turi kitų tikslų, t. y. spartinti naftos ir dujų gamybą. Tačiau mums reikia savų Europos parodomųjų projektų, nes mes atsakingi už kasyklas, už technologijas ir už reguliavimo pagrindus, kuriuos privalome įdiegti Europoje laikotarpiu po kasyklų uždarymo.

Turime problemų, susijusių su finansavimu, bent jau taip sakoma. Netikiu, kad tai tikrosios problemos. Mes skiriame – taip rodo skaičiai – 1 800 mlrd. EUR finansinę pagalbą bendrovėms ir bankams ir injekcijoms verslui skatinti. 1 800 mlrd. – ir neturime 10 ar 5 mlrd. Skirti naujoms technologijoms, kurios gali būti pasaulinės svarbos.

Ką tik grįžau iš Kinijos. Ten kalbėjome apie CCS technologiją, nes ateityje Kinija apie 60 proc. savo energijos gamins iš anglies. Šios technologijos reikia visiems – Pietų Afrikai, Amerikai, JAV ir Rusijai – o Europoje niekaip nesugebame šių technologijų pakelti nuo žemės. Manau, kad mes ir Taryba turėtume dėti pastangas gauti lėšų iš visų įmanomų priemonių, įskaitant ETS ir kitas, kad nutiestume kelią šiai technologijai pasaulyje.

**Dariusz Rosati (PSE).** – (PL) Gerb. pirmininke, klimato kaitos problema yra vienas didžiausių iššūkių, su kuriuo susiduria žmonija. Europos Sąjunga parengė ambicingą programą iki 2020 m. sumažinti išmetamos anglies kiekį 20 proc., pagerinti energijos vartojimo efektyvumą ir padidinti iš atsinaujinančių šaltinių gaminamos energijos dalį.

Tokie planai rodo, kad Sąjunga nori būti pasaulio lyderė kovoje su klimato kaita, tačiau Europos Sąjunga yra ne sala ir negali veikti viena. Jei neįtikinsime savo partnerių visame pasaulyje imtis tokių pat ambicingų žingsnių, negalėsime išspręsti problemos, nepaisant didžiausių mūsų pastangų.

Siūlomas pakeitimas reikia kuo geriau parengti, kad būtų galima kiek galima labiau sumažinti bet kokių atveju būsiančias dideles išlaidas ekonomikai ir taip sumažinti subjektams tenkančią naštą. Vertindamas Komisijos pasiūlymą šiuo požiūriu, norėčiau išskirti du pavojus.

Pirma, energijos gamintojai anglies taršos leidimus turės pirkti aukcione, tai stipriai padidins energijos kainas, ypač tose valstybėse, kuriose svarbiausia reikšmė elektros energijos gamyboje tenka angliai. Šis dalykas tokiose valstybėse turės nepalankų poveikį namų ūkių finansams ir verslo konkurencingumui. Problemą iš

dalies galima išspręsti nustatant gaires. Taikant tokį metodą, atlyginama už pačius efektyviausius toje kuro kategorijoje sprendimus, šitaip sudarant sąlygas pasiekti anglies teršalų mažinimo tikslą daug mažesnėmis sąnaudomis.

Antra, dabar siūloma teisių paskirstymo teršalų išmetimui sistema yra gerokai palankesnė pramonės sritims, kuriose esama anglies nutekėjimo rizikos, ir nepalanki šilumos ir elektros gamintojams. Tiesą sakant, turtingesnės valstybės statomos į privileijuotą padėtį ir neatrodo, kad tai būtų sąžiningas sprendimas.

Paskirstymo sistema turėtų būti kuriama užtikrinant, kad mažiau pasiturinčios valstybės nepralaimėtų kitų atžvilgiu. Atrodo, kad sąžiningiausia sistema – paskirstyti aukcione gautas pajamas remiantis bendroju vidaus produktu.

Raginu Komisiją ir Tarybą rasti protingą sprendimą, kad stengiantis siekti šių tikslų nebūtų kenkiama mūsų ekonomikos konkurencingumui ir nesumažėtų pragyvenimo lygis.

**Fiona Hall (ALDE).** – Gerb. pirmininke, dėl mūsų pranešėjo ryžto pasiekėme milžiniškos pažangos derybose dėl atsinaujinančios energijos. Nuvylė tai, kad praėjusį vakarą nepasiekėme visiško susitarimo, tačiau viena probleminė sąlyga apima ne tik 20 proc. iki 2020 m. tikslo išlaikymą: Europos Parlamento nariai ilgai ir sunkiai dirbo, kad užtikrintų teisinį aiškumą taikant lankstumo priemones, kuriomis valstybės narės gali naudotis kaip pagalba, siekdamos atsinaujinančios energijos tikslų. Atsiranda rizika, kad 2014 m. persvarstant lankstumo priemones gali būti panaikintas visas šis geras darbas. Esama rizikos, kad bus pakenkta didelio masto atsinaujinančios energijos plėtrai ir ekologiškoms darbo vietoms, kuriomis žadamas renesansas tokiems Europos regionams, kaip manajam, t. y. Šiaurės rytų Anglijai. Būtent todėl negalime pasiduoti ir sutikti su tokiu tekstu, kurio primygtinai reikalauja tik viena valstybė narė.

Tačiau didelė teigiama pažanga buvo pasiekta dėl atsinaujinančios energijos direktyvos. Parengėme tvirtą tekstą dėl biokuro ir svarbiausia primygtinai reikalaujant Parlamentui, dabar bus skirta dėmesio netiesioginiam žemės naudojimo keitimui. Taip pat džiaugiuosi, kad valstybės narės privalės skatinti efektyvų energijos vartojimą, kad lengviau pasiektų atsinaujinančios energijos tikslus.

Šiuo metu privalome skirti visas jėgas Atsinaujinančios energijos direktyvai ir, be abejo, visam klimato paketui. Teisės aktai turi gerai veikti ES naudai ir jie turi būti svarūs pasaulinėse derybose teikiamas pasiūlymas.

**Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE).** – (FR) Gerb. pirmininke, Europa buvo pionierė anksčiau, ji taip pat nori būti svarbiausia veikėja ir Kopenhagoje.

Be abejo, pasaulis mus stebi ir vertina, tačiau pasaulis įdėmiai stebi ir B. Obamos administraciją. Ir esame teisūs vertindami, kaip atliekamas darbas, nes šioje srityje mes dar veikiamo nepakankamai. Nepakankamai veikiamo teršėjų atžvilgiu ir svarbiausia, kad derybas dėl energetikos ir klimato kaitos paketo paliekame valstybėms narėms. Asmeniškai aš praradau tikėjimą. Jau ilgą laiką be naudos skambiname pavojaus varpais. Anapus Atlanto didžiausias pasaulio teršėjas paskelbė, kad iki 2020 m. sumažins išmetamų teršalų kiekį iki 1990 m. lygio, t. y. 60 proc. Be to, jis nori tiesiogiai per aukcioną parduoti visą 100 proc. kvotą. Klausiu jūsų: ar čia esama kieno nors kaltės? Be abejo, patapšnojame patys sau per petį už dideles pastangas, nors žinome, kad iš tiesų nepasieksime to, ko reikalauja Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos mokslininkai.

Jungtinėse Valstijose profesinės sąjungos pritarė dėl perėjimo prie mažai anglies išmetančios ekonomikos. Tai iš tiesų turėtų įkvėpti mūsų gamintojus, kurie pernelyg užsiėmę ir aplinkos, finansų ir ekonomikos krizių pretekstu atleidinėja darbuotojus, nors metų metus kaupė pelną, kuris nebuvo paskirstomas darbuotojams, ir metų metus derėjosi dėl savanoriškų susitarimų dėl taršos, kurie irgi buvo nesėkmingi.

**Leopold Józef Rutowicz (UEN).** – (PL) Gerb. pirmininke, didžiausi klimato pokyčiai vyksta dėl saulės skleidžiamos šilumos: saulė mūsų planetą aprūpina maždaug 96 proc. šilumos. Pernelyg didelis CO<sub>2</sub> ir metano išmetimas daro žalingą poveikį aplinkai, todėl turi būti sumažintas.

Norint išeiti iš šios aklavietės, reikia įgyvendinti radikalias technines ir organizacines priemones, kurios spartintų elektros energijos gamybą iš atsinaujinančių šaltinių, didintų švarios energijos gamybą ir greitintų visus veiksmus, didinančius veiksmingą energijos vartojimą ir taupymą.

Norint to pasiekti, be abejo, reikia restruktūrizuoti išlaidas ir užtikrinti tokioms priemonėms skiriamų lėšų mobilumą, tačiau dėl tokių priemonių negali būti drastiškai didinamos elektros kainos. Tai būtų nepriimtina Europos visuomenei ar Europos pramonei. Dėl šios priežasties dabartinę paketo versiją reikia iš esmės pertvarkyti.

**Martin Callanan (PPE-DE).** - Gerb. pirmininke, džiaugiuosi, kad turiu galimybę prisidėti prie šios dienos diskusijų. Iš esmės dalyvavau PPE-DE frakcijos vardu rengiant G. Sacconio pranešimą dėl CO<sub>2</sub> išmetalų iš automobilių, dalyvavau trišalėse diskusijose ir norėčiau pagerbti pranešėjo darbą, nes jis padėjo užtikrinti, kad būtų pasiektas susitarimas dėl šio teisės akto. Galiu pranešti, kad praėjusį vakarą PPE-DE frakcija sutarė, kad balsuodami plenarinėje sesijoje turėtume pritarti susitarimo projektui.

Dėl šio teisės akto jau susitarta ir jis leis užtikrinti, kad skatintume transporto priemonių gamintojus pereiti prie švaresnių, ekologiškesnių ir veiksmingesnių automobilių gamybos ir, tikėkimės, tai padaryti tvarių būdu, t. y. neaukojant darbo vietų ir pramonės gerovės. Kaip ir F. Hall, aš irgi atstovauju Šiaurės rytų Anglijai ir mano regione yra daug tūkstančių su automobilių gamybos pramone susijusių darbo vietų; tikiuosi, kad nei vienos iš jų minėtas teisės aktas nepaveiks.

Norėčiau tarti žodį apie pažangą. Buvau ypač susirūpinęs, kad, rengiant šį teisės aktą, Taryboje ir Parlamente viskas vyko pernelyg greitai, kartais net be reikalo skubant. Daug kartų teko gauti 60 puslapių dokumentą likus valandai iki tikrųjų oficialių trišalių derybų pradžios. Netgi prieš galutines trišales diskusijas pirmadienį Komisija vis dar teikė techninius teksto pakeitimus, nors iki pačių derybų pradžios buvo likusios kelios minutės.

Nemanau, kad tai tinkamas būdas veikti. Manau, blogai, kad rengiant šį svarbų teisės aktą nei Taryboje, nei Parlamente nebuvo atliekama tinkamo kruopštaus įvertinimo. Suprantu, kad taip vyksta darbas ir dėl kitų klausimų. Iš tiesų manau, kad labai svarbu, jog visi šie teisės aktai būtų tinkamai kruopščiai tikrinami ir kad visi turėtų galimybę prisidėti prie diskusijų. Privalome užtikrinti, kad šiuos labai svarbius teisės aktus tinkamai parengtume ir kad nebūtų klaidų, kurias aptiktume ateityje.

**Hannes Swoboda (PSE).** - (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, turėjau garbės frakcijos vardu pateikti nuomonę dėl Pirmininko J. M. Barroso pasiūlyto klimato paketo. Tuo metu sakiau, kad savo frakcijos vardu nuoširdžiai pritariu aplinkosaugos politikos tikslams. Pritariu ir dabar. Dėl to negalime keisti savo nuomonės. Tačiau aš jau tada kalbėjau apie anglies nutekėjimo problemą, ir man buvo aišku, gerb. Komisijos nariai, kad Komisija nepakankamai nuveikė šioje srityje. Todėl reikia pasivyti ir nuveikti tuos darbus dabar.

Dėkoju pirmininkaujančiai valstybei, kad ji iš tikrųjų stengėsi rasti sprendimus kartu su Parlamento nariais. Kalbame ne apie tikslų atsisakymą, bet apie tinkamo pradinio pranašumo suteikimą pramonei, kuri jau naudoja naujausias technologijas, o ne apie tokios pramonės privertimą palikti Europos Sąjungą ir kartu pasiimti darbo vietas ir aplinkos taršą.

Jau minėta gairių sistema taip pat turi būti tinkamos formos. Tai ir galimybių patikimam planavimui sudarymo klausimas. Nėra prasminga nustatyti principą dabar ir atidėti jo įgyvendinimą keleriems metams, kol Komisija parengs detales. Bendrovėms reikia patikimo planavimo, kad jos galėtų investuoti jau dabar.

Paskutinis svarbus aspektas: pajamos už didesnius išmetalų kiekius iš tiesų turėtų būti vėl naudojamos aplinkosaugos tikslams: arba pačioje mūsų pramonėje, kad ji galėtų atsinaujinti ir turėtų galimybę atsilaikyti prieš aplinkosaugos iššūkius, arba netgi už Europos Sąjungos ribų. Nemanau, kad finansų ministrams turėtų būti leista dingti kartu su pinigais. Pinigai turėtų būti skirti aplinkos apsaugai.

**Holger Krahmer (ALDE).** - (DE) Gerb. pirmininke, ES aplinkosaugos politika šiuo metu iš tikrųjų realiai tikrinama. Prastėja Europos ekonomikos veiklos efektyvumas, o mes svarstome, kaip mūsų pramonei sukurti papildomų kliūčių.

Tikimasi, kad prekyba taršos leidimais sumažins teršalų išmetimą, tačiau pirmiausia ji padidins išlaidas. Dėl to didėja pavojus, kad bus iškeltos darbo vietos. Šiuo metu kitos pasaulio šalys ramiai mus stebi. Kinija iš tiesų laukia geros progos, ir tuomet plienas bus gaminamas ten ir nebebus gaminamas Europoje.

Ne šiaip sau šią savaitę 11 000 plieno pramonės darbuotojų Briuselyje parodė, kad nori išsaugoti savo darbo vietas. Labai džiaugiuosi dėl to, ką H. Swoboda ką tik sakė apie gairių sistemą, tačiau socialdemokratai įžvalgumą parodė labai vėlai.

Esu įsitikinęs, kad gerokai pervertiname savo svarbą, jei manome, kad galime daryti svarią įtaką pasauliniam klimatui politinėmis priemonėmis. XXI a. bus sėkmingos tos visuomenės, kurios protingai atsakys į du klausimus: iš kur gauname energiją ir kaip efektyviai ją naudojame? Ypač brangi ir ideologinė CO<sub>2</sub> šalinimo politika, kurią šiuo metu vykdomė Europoje, sėkmės neatneš.

**Angelika Niebler (PPE-DE).** – (DE) Gerb. pirmininke, gerb. Tarybos Pirmininke, gerb. Komisijos nariai, kolegos nariai, manau, kad klimato kaitos paketas yra teisingame kelyje. Šiandien dvi turimas pranešimo minutes norėčiau išnaudoti taršos leidimų prekybos sistemai aptarti, nes ši tema man artimiausia.

Leiskite šiuo aspektu pažvelgti anapus Atlanto – į JAV. Ką daro amerikiečiai? Barackas Obama pateikė planą „Amerikos naujoji energetika“. Jį skaitant galima gėrėtis, nes plane nustatyti tikslai yra tokie pat kaip ir mūsų. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimas iki 2020 m., atsinaujinančios energijos dalies didinimas, naftos vartojimo mažinimas, milijono hibridinių transporto priemonių pristatymas iki 2015 m. Visi šie projektai ir tikslai mums labai gerai pažįstami ir jiems galima tik pritarti.

Tačiau svarbiausias klausimas yra toks: kaip amerikiečiai ketina tai padaryti? Būtent čia slypi didžiausias skirtumas lyginant su tuo, ką mes darome Europoje. Amerikiečiai smarkiai investuoja į savo pramonę. Amerikos Vyriausybė rengia ekonomikos atgaivinimo programą, kurios vertė 500–700 mlrd. JAV dolerių ir sako, kad didžioji dalis pinigų bus skirta atsinaujinančios energijos ir ekologiškų technologijų plėtrai. Pažvelgę į amerikiečių rinkimų manifesto detales pamatytume, kad ten kalbama apie milijardų investicijas pramonei remti, kad ji iš tiesų pasiektų pasaulinės rinkos lygį.

O ką darome mes? Peržvelgusi išmetamųjų teršalų prekybos sistemą matau, kad savo pramonę apmokestiname 70 mlrd. EUR per metus. 70 mlrd. EUR papildomų mokesčių pramonei. Manau, kad tai ir yra atsakymas į klausimą, kaip išsaugoti vietinės pramonės konkurencingumą ir apsaugoti darbo vietas, kad neišsikeltų iš Europos.

Galiu tik pritarti klimato apsaugos paketo reglamentui, kuriame užtikrinama, kad mes neturime turėti anglies nutekėjimo ir kad mūsų vietinė pramonė būtų išlaikoma Europoje.

(Plojimai)

**Atanas Papanizov (PSE).** – (BG) Norėčiau pažymėti, kad man ir mano kolegoms labai svarbu, kad diskusijose dėl klimato ir energetikos būtų pasiektas toks rezultatas, kad Europa galėtų būti diskusijų dėl tarptautinio susitarimo lyderė. Tačiau taip pat su liūdesiu turiu pareikšti savo nusivylimą, kad nebuvo pasiekta pažangos dėl vieno iš Centrinės ir Rytų Europos valstybėms svarbiausio klausimo, t. y. jų įdėtų pastangų pripažinimo mažinant išmetamus teršalus laikotarpiu nuo Kioto protokolo pasirašymo iki dabar. Manau, kad reikėtų rasti sprendimą, kad taikant kompensavimo priemones, būtų atsižvelgiama į šių valstybių įdėtas pastangas, nes per pastaruosius metus labai aktualios buvo jų ekonominio vystymosi lygio ir ekonomikos pertvarkymo temos.

Džiaugiuosi, kad J. L. Borloo paminėjo kitą savaitę rengiamą posėdį, kuriame gali būti padaryta pažanga šiuo klausimu. Elektros energijos prekybos kvotų požiūriu, labai svarbu, kad šiame procese būtų atsižvelgiama į šio sektoriaus integraciją įvairiose valstybėse. Kai kuriose valstybėse veikia ilgalaikiai susitarimai, todėl valstybėse, kuriose rinka nėra pakankamai susijusi su išmetamųjų teršalų leidimų prekybos sistema, laipsniškas minėtų kvotų įgyvendinimas būtų tinkamas sprendimas. Sveikinu sprendimo dėl anglies teršalų išmetimo paiešką ir manau, kad naujausia Komisijos šiuo klausimu pateikta informacija prisidės prie sprendimų, kuriais bus apsaugota su kaimyninėmis ne Europos Sąjungai priklausančiomis valstybėmis konkuruojančių valstybių pramonė, radimo.

**Adina-Ioana Vălean (ALDE).** – Gerb. pirmininke, ES turi galimybių tapti pasaulio lydere kovoje su klimato kaita, ir būtent to iš mūsų tikisi piliečiai. Todėl mums labai svarbu pasiekti susitarimą dėl klimato kaitos paketo per pirmąją svarstymą ne tik norint pateisinti šiuos lūkesčius, bet ir siekti vykstant į Kopenhagą turėti bendrą poziciją. Norėčiau padėkoti savo kolegoms, kurie dirbo ilgas valandas, stengdamiesi tai pasiekti.

Labai svarbu išlaikyti ambicingus tikslus, tačiau tuo pat metu negalime ignoruoti stublbinamo finansų krizės poveikio Europos pramonės konkurencingumui, kurią ši krizė paveikė labai stipriai. Atsižvelgiant į šias naujas ekonomikos sąlygas, dar labiau svarbu tampa apsvarstyti labai įvairias pramonės infrastruktūras valstybėse narėse ir reikėtų pripažinti, kad kai kuriose iš jų pavyko įgyvendinti spartaus ir didelio masto pertvarkymą ir atnaujinimą.

Būtent todėl turime pasiūlyti protingą ir tinkamą lankstumo principo pobūdį valstybėms narėms ir pramonei, kad jos pasiektų savo CO<sub>2</sub> teršalų išmetimo mažinimo tikslus.

**Anders Wijkman (PPE-DE).** – Gerb. pirmininke, kol mes diskutuojame dėl 20 proc. ar geriausiu atveju 30 proc. išmetamųjų teršalų sumažinimo iki 2020 m. vis daugiau ir daugiau mokslininkų teigia, kad mums reikia padaryti daug daugiau. Tokie yra vėliausi mokslo teiginiai po IPCC pranešimų, o svarbiausia žinia ta,

kad klimato kaita ir daug sparčiau vyksta, ir yra daug svarbesnė, nei mokslininkai manė vos prieš kelerius metus.

Didžiausią susirūpinimą kelia nauja informacija apie klimato sistemos, vandenynų ir žemės ekosistemų tarpusavio sąveiką. Vandenynai ir žemės augalai įslaptino atšilimą, iki šiol absorbuodami daugiau nei pusę žmogaus išmestų teršalų. Dėl pasaulinio atšilimo šiems teršalų sugėrimo pajėgumams kilo pavojus ir padėtis vis blogėja dėl pernelyg intensyvaus pagrindinių ekosistemų, ypač miškų, naudojimo ir naikinimo. Nors galime kontroliuoti teršalų išmetimą, negalime kontroliuoti tokios teigiamos mūsų planetos ekosistemos sąveikos. Taigi, manau, mūsų pastangos yra per menkos. Nepaisant to, turime priimti sprendimą, tikėdamiesi, kad žingsnis po žingsnio galime plėsti bendradarbiavimą su kitomis pasaulio šalimis.

Dėl paketo man susirūpinimą kelia klausimas dėl aukcionų rengimo. Mums reikia aukcionų, kad skatintume naujoves ir didintume pajamas itin reikalingai paramai, skirtai prisitaikyti ir žaliosioms investicijoms besivystančiose šalyse. Taip pat man susirūpinimą kelia siūlomo perkėlimo lygis. Mano nuomone, šitaip atidėliojame būtiną technologijų perkėlimą mūsų pasaulio dalyje.

Aktyviai dalyvavau derybose dėl atsinaujinančios energijos. Pati sudėtingiausia sritis buvo tvarumo kriterijai. Čia praėjusį vakarą su Taryba pasiekėme lūžį dėl ambicingesnio šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo naudojant biokurą ir dėl netiesioginio žemės naudojimo poveikio įtraukimo į gyvavimo ciklo analizę. Manau, kad tai rodo atsakomybę.

Leiskite pasakyti paskutinį dalyką. Klimato kaita skiriasi nuo visų kitų mūsų aptariamų klausimų. Galime derėtis, pavyzdžiui, dėl išsamaus biudžetų lygio, tačiau negalime derėtis dėl gamtos.

**Libor Rouček (PSE).** – (CS) Ponios ir ponai, šiandien mūsų aptariamasis klimato kaitos ir energetikos paketas yra kompromisas. Tai kompromisas tarp pramonės interesų, poreikio apsaugoti aplinką ir, be abejo, užimtumo, t. y. poreikio išsaugoti darbo vietas Europoje, nes tai itin svarbu, atsižvelgiant į dabartinę ekonomikos krizę. Klimato ir energetikos paketas taip pat rodo kompromisą tarp išvystytos pramonės valstybių Europos Sąjungoje ir Europos valstybių, kurių pramonė neturi tokio svarbaus vaidmens. Kaip ir visi geri kompromisai, taip ir šis pasižymi visų šalių padarytomis protingomis nuolaidomis. Tvirtai tikiu, kad galime pasiekti kompromisą, kuris tiks visoms valstybėms narėms, senosioms ir naujosioms, didelėms ir mažoms, turinčioms labiau ir mažiau išvystytą pramonę, esančioms Europos vakaruose, rytuose, šiaurėje ar centre. Galiausiai tai patvirtina susitarimas dėl siūlomų reglamentų dėl CO<sub>2</sub> teršalų išmetimo iš transporto priemonių ir susitarimas dėl direktyvų dėl energijos iš atsinaujinančių šaltinių.

Ponios ir ponai, Europos Sąjunga daugeliu gyvenimo sričių kitiems pasaulio regionams rodo pavyzdį. Tai galima pasakyti ir apie energetikos ir klimato politiką. Esame gyvybiškai suinteresuoti patvirtinti klimato ir kaitos paketą kiek įmanoma greičiau ir imtis lyderių vaidmens kartu su naująja Amerikos administracija kitais metais Kopenhagoje.

**Samuli Pohjamo (ALDE).** – (FI) Gerb. pirmininke, geresnis atsinaujinančios energijos naudojimas ir tvaraus vystymosi skatinimas yra teigiami žingsniai regionams. Šie dalykai ne tik duos naudos klimatui, bet ir sukurs ten darbo vietų ir pagerins prieigą prie energijos. Tačiau reikėtų atidžiau atsižvelgti į tarpregioninius skirtumus. Pavyzdžiui, galutiniams sprendimams turi būti būdinga aiškesnis šalto šiaurės klimato ir itin didelės miškų pramonės svarbos įvertinimas. Taip pat norėčiau pabrėžti, kad šiaurėje yra daug nusausintų pelkių, todėl ten labai svarbus yra energijos gamybos požiūriu medienos gaminamas ir taupiai naudojamos durpės. Tikiuosi, kad priimant galutinius sprendimus, bus atsižvelgta ir į tai.

**Jerzy Buzek (PPE-DE).** – (PL) Gerb. pirmininke, norėčiau pasveikinti pirmininkaujančią Prancūziją, kad ji daug dėmesio skyrė energetikos ir klimato kaitos paketui. Pirmiausia turėčiau padėkoti šiai valstybei, kad ji išklaušė pakartotinai Parlamente pareikštas pastabas, nors nepakankamai rimtai į jas atsižvelgė.

Mieli kolegos nariai, Europos Sąjunga sugebėjo išgyventi pačiomis sudėtingiausiomis aplinkybėmis. Dabar irgi atėjo tokia pat sudėtinga akimirka. Dabar gyvybiškai svarbu, kad išklaustume vieni kitus ir būtume atviri oponentų argumentams. Visuomet sugebėjome tai padaryti.

Taip pat norėčiau pasinaudoti šia galimybe ir nuraminti C. Turmesą. Dėl mano paties valstybės galiu pasakyti, kad esame visiškai pasiruošę patvirtinti paketą kiek įmanoma greičiau. Parlamentas labai gerai žino apie pasiūlytus pakeitimus. Pakeitimai jokių būdu nekelia pavojaus pagrindiniam paketo tikslui, t. y. išmetamiesiems teršalams mažinti.

Be abejo, mums reikia klimato kaitos paketo, ir jo reikia kiek įmanoma greičiau. Niekas to geriau nežino, nei Lenkija. Esame atsakingi už derybas Klimato konvencijoje ir žinome, kad be paketo negalėsime pasiekti

pažangos pasaulinėse derybose. Tačiau turiu omenyje paketą, kuriame būtų pasiekti visi siūlomi tikslai, kartoju – visi tikslai – iki 2020 m., ir svarbiausia, kad jį galėtų lengviau priimti mūsų Europos ekonomika.

Tik toks paketas gali būti pavyzdys kitiems ir tik tokį paketą mes turime omenyje. Be to, tik stipri ekonomika, kuriai niekas negresia, galės investuoti į klimato apsaugą. Jei suvaržysime ekonomiką, iš kur gausime lėšų kovai su klimato kaita? Būtent todėl šios diskusijos yra labai svarbios ir todėl mums svarbu įsiklausyti vieniems į kitų argumentus.

**Riitta Myller (PSE).** - (FI) Gerb. pirmininke, norėčiau pabrėžti tai, ką jau sakė daugelis kalbėjusių: dabar diskutuodami apie aptariamus sprendimus turime atminti, kad kalbame tik apie 2007 m. kovo mėn. valstybių ir vyriausybės vadovų priimtų sprendimų įgyvendinimą. Be to, privalome siekti įgyvendinti jau priimtus sprendimus.

Šiuo požiūriu labai svarbu tai, ką Komisijos narys S. Dimas pasakė dėl lankstumo ir veiksmingo įgyvendinimo santykio. Mums reikia imtis veiksmų visoje Europos Sąjungoje ir noriu pareikšti savo pritarimą pranešėjai Satu Hassi, sakydamas, kad mūsų pareiga yra priimti sprendimus Europos Sąjungoje. Tik taip galime užtikrinti tai, apie ką daugelis iš mūsų kalba, t. y. ekonomikos krizės įveikimą taikant ekologinių naujovių priemones ir investuojant į naujas technologijas ir naują vystymą. Jei neužtikrinsime šių reikalavimų taikymo, pramonė nebus motyvuota pradėti naujos technologijos plėtrą. Dėl šios priežasties esu šiek tiek susirūpinusi, kad ketiname leisti kai kurioms valstybėms taikyti specialų lankstumo principą, nes susiklosčius paties blogiausio scenarijaus aplinkybėms, tokios valstybės praloštų, t. y. jos negautų technologinės naudos, kurią gaus kitos ES valstybės.

**Mariela Velichkova Baeva (ALDE)** – (BG) Ilgalaikis iš atsinaujinančių šaltinių gaminamos energijos nacionalinio ir Europos lygmens politikos kryptį tęstinumas ir ilgalaikis investicijų tęstinumas yra pagrindiniai ekologiškos energetikos rinkos tvaraus vystymosi ir 2020 m. nustatytų tikslų pasiekimo ekonomiškai veiksmingu būdu faktoriai. Norint naudoti įvairias ekologiškas technologijas, reikia įvairių priemonių. Būtent nuo alternatyvių šaltinių išsivystymo ir naudojimo lygio priklauso tai, ar tokios priemonės bus tarifų schemos, pagalba investicijomis ar kitokios priemonės. Jos turėtų būti taikomos nesant žalingos konkurencijos tarp įvairių rinkos dalyvių energetikos sektoriuje. Tokia sudėtinga strategija turi galimybių prisidėti prie žalingų išmetamųjų teršalų mažinimo ir energetinio saugumo didinimo. Tai labai svarbi efektyvaus ekonomikos veikimo ir mūsų piliečių ramybės užtikrinimo sąlyga.

**Françoise Grossetête (PPE-DE).** – (FR) Gerb. J. L. Borloo, gerb. A. Piebalgsai, gerb. S. Dimasai, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pasveikinti pirmininkaujančią Prancūziją dėl jos dedamų pastangų, skirtų užbaigti šį klimato kaitos paketą.

Ir štai mes tai turime: kai diskutuojame apie klimato kaitos iššūkį, ant derybų stalo atsiranda finansų krizė. Būtent ekonomikos krizė ir mūsų žaliavų išteklių mažėjimas turėtų sudaryti sąlygas tikrajai tvariajai pramonės revoliucijai.

Todėl sakau „taip“ tris kartus po dvidešimt tikslui; „taip“ – švariems varikliams; „taip“ – atsinaujinančiai energijai ir energijos rūšių derinimui; tačiau sakau „ne“ anglies nutekėjimui ir „ne“ perkėlimams. Todėl turime remti mokslinius tyrimus ir naujoves ir padėti verslui ir ekonomikai kiek įmanoma neskausmingiau išgyventi šį pereinamąjį laikotarpį.

Susitarimas dėl CO<sub>2</sub> teršalų išmetimo iš automobilių buvo gerai atliktas darbas, nors manau, kad baudos nustatomos vis dar netinkamai. Dėl anglies surinkimo ir saugojimo laukiame susitarimo dėl finansavimo. Dėl taršos leidimų reikia pasakyti, kad gyvybiškai svarbu rasti sąžiningą ir praktišką kelią pirmyn. Būtų galima džiaugtis kiekybinių slenksčių nustatymu. Tačiau žinome, kad dar daug reikia nuveikti. Labai svarbu pasiekti susitarimą per pirmąjį svarstymą. Mūsų verslas ir pramonė tikisi pamatyti būsimų įsipareigojimų vaizdą. Todėl reikia planuoti savo investicijas.

Ką žmonės sakyti apie Europos Sąjungą, jei ji neužtikrintų susitarimo iki šių metų pabaigos? Europos Sąjunga, kuriai patinka manyti, kad ji rodo puikų pavyzdį kovoje su klimato kaita. Europos Sąjunga, kuri yra tokia ambicinga kovos su klimato kaita klausimu. Nedrįstu nė įsivaizduoti, kaip absurdiškai atrodytų faktas, jei Europa nesugebės pasiekti susitarimo, tačiau vis tiek norės kitais metais Kopenhagoje visus įtikinti, kad ji yra teisi.

Todėl norėčiau palinkėti pirmininkaujančiai Prancūzijai sėkmės ir ją dar kartą pasveikinti su nuveiktu darbu.

**Edite Estrela (PSE).** – (PT) Gerb. pirmininke, klimato kaita yra didelė mūsų laikų problema. Būtina imtis skubių pasaulinio atšilimo lėtinimo veiksmų. Kopenhagos konferencija yra paskutinė galimybė išvengti

žlugimo, nes iš Jungtinių Valstijų ateina teigiamų žinių. Prezidentu išrinkus B. Obamą, Europos Sąjunga privalo pateikti įtikinamą ir ambicingą pasiūlymą, kad būtų buriami ir kiti regionai.

Kalbant apie naštos pasidalijimą, problemą, kurią įdėmiai stebėjau kaip Socialistų frakcijos Europos Parlamente oponuojanti pranešėja, ir dėl kurios, tikiuosi, galėsime pasiekti susitarimą, turiu pasakyti, kad, mano manymu, pačios valstybės narės turi išsipareigoti mažinti išmetamus CO<sub>2</sub> kiekius, o ne tik laukti išorės kreditų. Ekonomikos krizė nėra, kaip sako daugelis žmonių, aplinkosaugos politikos rezultatas: ją sukėlė žalingas valdymas ir greičiausiai tai yra politikos, o ne politikų kaltė.

Europos Parlamentas daro namų darbus: tikėkimės, kad tą patį daro Taryba, nepasiduodama nacionaliniam savanaudiškumui ir klaidingiems argumentams. Naujų technologijų plėtra suteikia galimybių ekonomikai ir darbo vietoms kurti.

Baigdamas, gerb. Tarybos Pirmininke ir mano mieli kolegos nariai, visus mus raginu dėti pastangas, kad pasiektume susitarimą per pirmąjį svarstymą. Pasauliui reikia tarptautinio susitarimo ir piliečiai tikisi, kad mes imsime priemonių.

**Vladko Todorov Panayotov (ALDE).** – (BG) Klimato kaita vyksta daug sparčiau, nei mes numatėme. Jei Europos Sąjunga nori būti lyderė JT posėdyje 2009 m. Kopenhagoje siekiant pasaulinio susitarimo dėl tikros kovos su klimato kaita po 2012 m., tuomet būtina sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą pačioje Europos Sąjungoje. Norint, kad naujosios valstybės narės efektyviai mažintų žalingą teršalų išmetimą, būtų labai gerai apsvarstyti laipsnišką 100 proc. aukciono taikymą elektros energijos gamybos sektoriuje ir pereinamųjų laikotarpių pratęsimą. Naujosios valstybės narės vis dar labai smarkiai priklauso nuo anglies, kuri yra pirminis energijos šaltinis. Tokiose valstybėse perėjimas prie alternatyviųjų energijos šaltinių vyksta lėčiau ir todėl griežtos žalingų išmetamųjų teršalų mažinimo priemonės gali daryti ir nepageidaujamą socialinį poveikį. Raginu Komisiją ir Tarybą atsižvelgti į iki šiol buvusį Kioto protokolo išsipareigojimų vykdymą ir kiekvienos atskiros valstybės narės tikrąjį pasirengimą, kad nustatytos priemonės būtų veiksmingos.

**Pilar del Castillo Vera (PPE-DE).** – (ES) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti visiems kalbėjusiems, įskaitant Komisiją, pirmininkaujančią valstybę ir savo kolegas narius, už nuveiktą darbą ir norą spręsti šį klausimą.

Pradėsiu pateikdama keturis punktus, kurie, mano manymu, yra esminiai, sprendžiant problemą. Pirmas, dėl akivaizdžių priežasčių, t. y. dėl didelių mūsų planetos sričių plėtos visą laiką didėja anglies vartojimas – anksčiau taip nebuvo. Antras, dėl tokio didelio anglies suvartojimo didėja išmetamo CO<sub>2</sub> kiekis. Trečias, privalome nepamiršti, kad pramonės konkurencingumas dabar yra nustatomas pasauliniu mastu. Ketvirtas – ir tai ne mažiau svarbu – niekuomet negalime pamiršti, kad kalbėdami apie ekonomiką, pirmiausia kalbame apie žmones. Tai reiškia, kad jei ekonomika veikia puikiai, žmonių gerovė irgi puiki, o jei ekonomika prasta – viskas pasisuka priešingai.

Paskutiniai du punktai reiškia, kad šiuo ypač sudėtingu metu, kai nėra tarptautinių taisyklių ir reikalavimų, taikomų tai pačiai pramonei kitose pasaulio dalyse, nereikia kenkti Europos pramonės konkurencingumui. Pirmieji du punktai reiškia, kad mums reikia realistinio, gyvybingo, taigi ir veiksmingo tarptautinio susitarimo, kuriame dalyvautų didelių CO<sub>2</sub> kiekius išmetančios valstybės, kurios taip pat yra ir didelės anglies vartotojos. Be tokio susitarimo negalime veiksmingai pasiekti pagrindinio tikslo, t. y. sumažinti išmetamų CO<sub>2</sub> kiekių.

Gerb. pirmininkaujančios valstybės ir Komisijos atstovai, ponios ir ponai, iš esmės lyderystė reiškia formulės, sudarančios sąlygas mums siekti savo tikslų, pasiūlymą. Visa kita tėra tiesiog fantazija.

**Justas Vincas Paleckis (PSE).** – (LT) Nei viena Europos Sąjungos šalis dar nėra susidūrusi su tokio masto problemomis, kurios užgrius Lietuvą po metų. Aš turiu omenyje energetikos problemas. Pagal stojimą į ES sutartį Lietuva privalės uždaryti Ignalinos atominę elektrinę, kuri gamina apie 70 proc. reikalingos šaliai elektros energijos. Komisijos pasiūlyme Lietuvai leidžiama kiek padidinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, lyginant su 2005 m., tačiau jame neatsižvelgiama į Ignalinos atominės elektrinės uždarymo pasekmes, o juk po to Lietuvos elektrinės išmes beveik dvigubai daugiau tokių dujų. Po 2009 m. Lietuvai vieninteliui iš Europos Sąjungos naujųjų šalių trūks taršos leidimų. Visa tai smogs ir pramonei, ir visam ūkiui, ir privatiems vartotojams. Manoma, kad elektros kaina pabrangs du kartus ar daugiau.

Didėjantis iškastinių energijos šaltinių naudojimas kasmet padidins emisijas 5 mln. tonų. Todėl apytikriai tokio dydžio išlygą Lietuva tikisi gauti pagal taršos leidimų prekybos sistemos taisyklės metiniams neparduodamiems taršos leidimams iki to laiko, kol bus pastatyta nauja elektrinė. Klimato kaitos paketas yra nepaprastai svarbi ir opi sritis. Suprantu, kad kiekviena šalis turi savo sunkumų ir ypatybių. Labai



nesinorėtų, kad išimčių prašymai sugriautų visą šį trapų dokumentą, taip reikalingą Europai ir visam pasauliui. Tačiau Lietuvos padėtis yra tikrai labai išsiskirianti, ypatinga dar ir tuo, kad neturime jungties su Vakarų Europos šalių elektros tinklais. Kviečiu trišalio dialogo dalyvius į tai atsižvelgti.

**John Bowis (PPE-DE).** - Gerb. pirmininke, dabar mūsų akys ir protai sutelkti į pagrindines problemas ir, manau, būtent todėl darome pažangą, tačiau, gerb. ministre ir gerb. Komisijos nary, šiandien neišgirdote balso, kurį, manau, turėjote išgirsti, tai yra mažas pajamas turinčių valstybių balso. Kai kurie iš mūsų ką tik grįžo iš AKR posėdžio Papua Naujojoje Gvinėjoje ir žinome, kad mažas pajamas gaunančios valstybės yra didžiausios mūsų buvusio augimo aukos ir joms reikia mūsų paramos.

Ramiojo vandenyno salos tiesiogine žodžio prasme skęsta bangose. Pasaulinis atšilimas į tą regioną neša naujas nelaimes, moskitai neša maliariją ir dengė karštinę. Grįžę radome laiškus iš periferinių Europos jūrinių regionų, kuriuose sakoma lygiai tas pats. Jiems irgi žūt būt reikia, kad imtumės veiksmų ir jiems padėtume.

AKR posėdyje matėme negebėjimo užkirsti kelią klimato kaitai ir ją suvaldyti pasekmes. Net jei pasiektume savo 2<sup>o</sup> tikslą, tai reikštų, kad 25 proc. sumažės vandens prieinamumas; tai reikštų, kad 10 proc. sumažės pasėlių derlius; tai reikštų, kad dar 50 mln. žmonių grės maliarija; tai reikštų, kad dar 10 mln. žmonių grės pakrančių potvyniai; tai reikštų, kad stublinamai padaugės kvėpavimo takų, širdies, užkrečiamųjų ligų, odos vėžio ir regėjimo problemų.

Jei nepasiseks jiems, nepasiseks mums. Jų ligos jau yra mūsų ligos. Jų migracija taps mūsų migracija. Jų nusivylimas gali virsti mūsų nusivylimu, kai jie užplūs mūsų sienas, taigi ir savo, ir jų labui, privalome jiems padėti siekti pažangos ir tai padaryti greitai.

**Britta Thomsen (PSE).** - (DA) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, norėčiau pirmiausia padėkoti mūsų pranešėjui C. Turmes už išpūdingą darbą, susijusį su direktyva dėl atsinaujinančios energijos. Taip pat norėčiau padėkoti Parlamento sekretariatams, patarėjams ir padėjėjams. Deja, negalime užbaigti derybų su Taryba per naktį, net jei iš Parlamento pusės siekiame susitarimo ir esame pasiruošę daryti nuolaidas. Tačiau, kaip žinote, tango šokamas dviese – ir norint pasiekti susitarimą irgi reikia dviejų norinčių šalių. Kaip šio Europos Parlamento socialistų frakcijos pranešėja, dėl šios direktyvos tikėjauši šį rytą stovėti prieš jus su paketu, dėl kurio derybos būtų visiškai užbaigtos. Su paketu, kuriame būtų matyti mūsų darbo indėlis. Ši direktyva padarys revoliuciją Europos energetikos politikoje. Ji sudarys sąlygas mums nutraukti daugiau nei šimtą metų trukusį priklausomumą nuo naftos ir dujų. Priklausomumą, kuris kenkė aplinkai ir kėlė karus, neramumus ir darė įtaką nelygybei didėti visame pasaulyje. Todėl labai svarbu, kad dabar šiame susitarime uždėtume visus reikiamus brūkšnelius ir visus taškus ant „i“.

Jau užtikrinome tai, kad mūsų automobilių biodegalams gaminti būtų nustatyti aiškūs ir tvirti tvarumo kriterijai. Užtikrinome, kad bus apribotas didelis pastatų energijos suvartojimas, taip pat, kad vėjo turbinų ir saulės elementų gamintojai turės garantiją, kad Europa investuos į atsinaujinančią energiją. Paskutinis kliuvinytis yra tas, kad pasyviai stebime visus privalomus 2020 m. numatytus tikslus. Problema ta, kad viena valstybė narė blokuoja susitarimą. Todėl viskas, ką galiu padaryti, tik primygtinai kreiptis į Tarybą ir prašyti, kad ji dar kartą įvertintų savo poziciją, kad būtų sudarytos sąlygos Europai pasiekti energetikos susitarimą, kurio mums labai reikia.

**Gunnar Hökmark (PPE-DE).** - (SV) Gerb. pirmininke, šiuo metu vienas svarbiausių Europos ir Europos Sąjungos uždavinių yra užtikrinti, kad gautume tarptautinį įsipareigojimą iš esmės siekti pasaulinių tikslų, susijusių su klimato politika. Ir pirmininkaujančios Švedijos vienas svarbiausių uždavinių bus užtikrinti, jog Kopenhagos konferencijoje gautume tokį tarptautinį įsipareigojimą.

Manau, kad diskutuojant dėl šių klausimų gali būti svarbu atminti, kad sėkmė Kopenhagoje – plataus užmojo tarptautinis įsipareigojimas – reiškia daug daugiau, nei įvairios dabar mūsų aptariamo paketo detalės. Būtent todėl taip svarbu užtikrinti, kad dabar turėtume klimato kaitos paketą, atitinkantį mūsų nustatytus tikslus.

Manau, kad įvairias priemones turėtume svarstyti pragmatiniu požiūriu. Jei priemonės vertinsime būtent šiuo požiūriu, užtikrinsime ir tikslų pasiekimą ir turėsime platų pritarimą veiksams, kuriuos reikia daryti, taip pat būsime tikri, kad įvairios valstybės narės turės tvirtos valios įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus. Tai labai svarbus dalykas ir būtent į tai atsižvelgdami mes toliau dėsime pastangas dėl įvairių aspektų.

Norėčiau pabrėžti, kad privalome turėti aiškią nuomonę vienu klausimu, tai yra visuomet privalome palikti vietos iniciatyvoms, kurios duoda geriausius rezultatus. Tai reiškia, kad privalome palikti vietos investicijoms, kurias reikia daryti kitose valstybėse, siekiant geriausių rezultatų. Tai nereiškia, kad turime mažiau reikalauti

iš savęs, tiesiog būtina suprasti, kad privalome sutelkti dėmesį į tai, ką galime padaryti, kad padėtume kitoms valstybėms.

Galiausiai dabar per aukcionus gaunamos lėšos turėtų atitekti valstybėms narėms, kurias jos galėtų naudoti įvairioms priemonėms.

**Dorette Corbey (PSE).** - (NL) Gerb. pirmininke, vyksta labai emociškos diskusijos, dedant paskutinius štrichus klimato kaitos pakete. Esama teigiančių, kad bet kuriuo atveju klimatas turėtų palaukti, kol pasibaigs krizė, tačiau tai nėra gera mintis. Pirmiausia gyvybiškai svarbu nedelsiant imtis veiksmų, siekiant užkirsti kelią pasauliniam atšilimui, kuris, sakoma, vyksta greičiau, nei buvo prognozuota. Antra, baigiasi mūsų nafta. Iš tiesų turime pereiti prie tvaraus energijos tiekimo. Trečia, veiksminga klimato politika yra geras ginklas kovoje su recesija.

Investicijos į tvarią energiją, ekologiškai energijai skirtą infrastruktūrą, efektyvų energijos vartojimą pastatuose kuria milijonus darbo vietų ir su tuo reikia skaitytis. Nereikia nė sakyti, kad privalome užtikrinti, kad darbo vietos plieno, popieriaus ar automobilių sektoriuose nebūtų iškeltos į užsienį. Pagal tai, kaip padėtis atrodo dabar, galima sakyti, kad paketas juda tinkama kryptimi, nors visgi privalome užtikrinti, kad jis netaptų tuščiu lukštu.

Bet kuriuo atveju galime būti patenkinti susitarimu dėl degalų direktyvos. 10 proc. išmetamo CO<sub>2</sub> kiekio sumažinimas remiantis metodu „nuo šaltinio iki automobilio rato“ yra teigiamas ir tvirtas ženklas šiuo metu, kai naftos bendrovės vis daugiau energijos skiria benziniui ir dyzelinui gaminti. Degalų direktyva suteikia svarbų akstiną pasauliniu mastu mažinti, deginti išmetamuosius teršalus, daugiau vartoti elektros energijos kelių transporte ir veiksmingesniems biodegalams, atitinkantiems griežtus tvarumo reikalavimus, pasirinkti. Taip darydama, Europa nustato toną. Panašių iniciatyvų imamasi ir JAV, taigi dabar horizonte šviečia „pobenzininė“ era.

**Karl-Heinz Florenz (PPE-DE).** - (DE) Gerb. pirmininke, labai dėkoju Komisijai ir Tarybai už tai, kad mums pateikė šį klimato kaitos paketą. Nemanau, kad šiame pakete reikėtų keisti bent vieną skaičių, bent vieną tikslą ar bent vieną procentą. Tačiau, gerb. Tarybos Pirmininke, aš puikiai žinau, kad mus beprotiškai spaudžia laikas. Neturiu šiandien pakankamai laiko, kad per dvi minutes į viską atsakytčiau.

Norėčiau panagrinėti vieną aspektą, apie kurį žinote: norėčiau atkreipti Europos Sąjungos dėmesį į klausimą, ar tikrai turėtume pradėti aukcionų procesą, dėl kurio tvirtai pasiryžta, jau 2013 m., nors labai gerai žinome, kad mūsų draugai amerikiečiai ir mūsų draugai Indijoje ir Kinijoje iki to laiko tokių priemonių neturės. Siūlau tokius reglamentus patvirtinti Kioto protokole arba Kopenhagoje ir aukcionus Europoje pradėti organizuoti nuo tos dienos, kai bus patvirtintas Kopenhagos ar Kioto protokolas.

Prašau, neatimkite iš bendrovių kapitalo, kurio jos šiuo metu ir taip negauna iš bankų. Mums reikia šio kapitalo užpildyti viršutinę ribą. Mums to ypač reikia ir reikia iki 2012 m. Manau, kad mes ES pasielgtume neteisingai, jei išsiųstume Europos pramonę į pasaulio rinkas su švininiais batais, kai mūsų draugai amerikiečiai Indijoje avi sportiniais bateliais. Tai neteisinga. Negalime leisti, kad taip įvyktų. Visi turi avėti vienodais batais. Esu emociškas šiuo klausimu, nes noriu, kad tikslai būtų pasiekti.

Man visiškai akivaizdu, kad mums reikia pinigų kompensacijoms už Europos ribų, Lotynų Amerikos valstybėse. Dėl to negali būti jokių diskusijų. Tačiau taršos leidimų prekybos priemonės turėtų būti tokios, kad pramonė turėtų vienodas sąlygas. Pritariu tam, ir nereikia keisti nė vieno parametro. Norėjau tai pakartoti, nes šiame Parlamente esama žmonių, bandančių teigti, kad mes norėjome pakeisti tikslus. Gerb. S. Dimasai, mes to nesiekiamo.

**Åsa Westlund (PSE).** - (SV) Gerb. pirmininke, galiausiai Taryba ir Parlamentas šiuo metu derasi dėl klimato kaitos paketo. Nors tai ir būtų fantastiškas bendradarbiavimo atvejis, jei tai užbaigtume iki Kalėdų, turiu pasakyti, kad man didelį susirūpinimą kelia šių derybų kryptis. Pagal paskutinius mokslinius tyrimus turėtume sumažinti teršalų išmetimą *labiau* nei klimato kaitos pakete numatyta. Tačiau Ministrų Taryba, ir ypač kai kurios dešiniųjų atstovaujamos vyriausybės, stengiasi dar labiau susilpninti paketą.

Be to, kadangi esu švedė, su dideliu liūdesiu stebiu, kaip Švedijos konservatorių kontroliuojama vyriausybė yra viena iš svarbiausių veikėjų, kurie stengiasi užkirsti kelią ES daryti pažangą dėl klimato kaitos paketo. Esama labai daug priežasčių, dėl kurių didžiausiu mastu ES išmetamieji teršalai turi būti mažinami savo žemėje: pirmiausia turime moralinę atsakomybę sumažinti savo pačių išmetamuosius teršalus; antra, būtent imdamiesi lyderių vaidmens ir parodydami, kad išmetamųjų teršalų mažinimas yra suderinamas su dideliu ekonomikos augimu, galime siekti, kad kitos valstybės pasirašytų tarptautinį klimato kaitos paketą; trečia,

privalome turėti iniciatyvą, jei norime, kad mūsų pramonė plėtotų naujas ekologiškas technologijas, kurių reikia, kad ateityje būtume konkurencingi.

Todėl norėčiau paraginti Parlamentą paprieštarauti Švedijos Vyriausybės pozicijai ir apginti tai, kad didžioji dalis išmetamųjų teršalų mažinimo turi būti priskirta Europai; ir tam tikra iš išmetamųjų teršalų leidimų prekybos gautų pajamų dalis būtų skirta besivystančioms šalims. Tokiu atveju būtume patikimi ir 2009 m. rudenį Kopenhagoje galėsime pasiekti tarptautinį klimato susitarimą.

**Paul Rübiger (PPE-DE).** - (DE) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti laikinai einančiam Tarybos pirmininko pareigas J. L. Borloo. Per ateinančius mėnesius ir metus kovosite su nedarbu ir skurdu. Todėl mes reikalaujame protoingo paketo. Mums nereikia nemokamo paskirstymo iki 100 proc. pramonėje, kurią veikia anglies nutekėjimas, mums reikia 100 proc. paskirstymo ir mums reikia *ex ante* gairių. Tačiau, mano manymu, verslui, kuriam negresia anglies nutekėjimas, sprendimas 20/20 yra geriausias, nes taip galėsime pradėti nuo 20 proc. didėjimo ir pasiekti tikslą turėdami 20 proc. padidėjimą.

Taip pat norime, kad šiuo atveju mažosioms ir vidutinėms įmonėms būtų taikoma išimtis, t. y. verslui esant 25 000 tonoms, kurios didinamos iki 50 000 tonų. Tokiu atveju vis tiek turėtume 80 proc. MVĮ, kurios nepatektų į schemą ir kurios turi 27 proc. CO<sub>2</sub>. Taip pat turėtume dėti pastangas išlaikyti pinigus versle, o ne jį apmokestinti ir išsiųsti pinigus į užsienį. Mums skubiai reikia pinigų verslui, kad galėtume skatinti naujoves ir mokslinius tyrimus. Taip pat prašau užtikrinti, kad būtų įmanoma sumažinti nuvertėjimą – tokiu atveju verslas galės į šias sritis investuoti greitai ir tinkamu laiku.

Mums tokios formulės reikia tarptautiniame susitarime, pagal kurią būtų nustatytas skaičius iki 30 proc., o ne 30 proc. Mums taip pat reikia turėti aiškią mintį tarptautiniame susitarime. Taip pat norėčiau pareikalauti, kad iš tiesų užtikrintume, kad būtų įtrauktos ir šilumos pompas oras–oras, nes šiuo būdu kartu su saulės energija, galėsime natūraliai užkirsti kelią dideliu CO<sub>2</sub> kiekiui.

Taip pat reikalauju, kad Europos branduolinei pramonei būtų taikomi Tarptautiniai branduolinės energijos saugos standartai ir kad turėtume nepriklausomas reguliuotojų institucijas Europoje, kurios taip pat dalyvautų priimančias sprendimus kitose valstybėse narėse, kad ten būtų užtikrintas saugumas.

**Gyula Hegyi (PSE).** - Gerb. pirmininke, daug naujų valstybių narių, kaip Vengrija, baigiantis devintajam dešimtmečiui ir žlugus senajai pramonei, sumažino šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą. Dėl šio proceso kas šeštas vengras, – tai yra maždaug milijonas žmonių, – neteko darbo. Kadangi šiame pasiūlyme kaip atskaitos metai imami ne 1990 m., o 2005 m., kai kurios senesniosios valstybės narės galėtų padidinti teršalų išmetimą ir dėl to nenukentėti. Tai labai nesąžininga naujųjų valstybių narių atžvilgiu. Po nuostolių ekonomikoje mums reikia sąžiningos kompensacijos.

Centralizuotas šildymas daugelyje naujų valstybių narių iš esmės yra socialinė problema. Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto sprendimas centralizuotam šildymui suteikti nemokamus leidimus ETS sistemoje mums labai svarbus ir privalome šį pasiekimą išlaikyti per visas trišales diskusijas.

Manau, kad dėl anglies surinkimo ir saugojimo reikėtų spręsti atsižvelgiant į rinką ir konkurenciją. Kadangi tai labai nauja ir brangi technologija, turime būti labai atsargūs subsidijuodami ją viešosiomis lėšomis.

Paskutinis dalykas, kurį noriu pasakyti, yra tas, kad jei nebus tinkamos baudų sistemos, visas paketas bus nesėkmingas. Jei nepriversime valstybių narių laikytis teršalų išmetimo apribojimų, visos mūsų pastangos nueis veltui. Būtent todėl raginu Parlamentą primygtinai reikalauti, kad išlaikytume savo pasiekimus dėl baudų sistemos, nes be jos iš viso nebus jokios veikiančios sistemos.

**Pirmininkas.** – Ponios ir ponai, prašau Jūsų dėmesio. Nors jau artėjame prie diskusijų pabaigos, ketinu jas nutraukti dėl priežasčių, kurias suprasite. Kitas klausimas yra iškilmingas posėdis 11.30 val., dalyvaujant Jo Šventenybei Dalai Lamai; po šio iškilmingo posėdžio bus tęsiamos diskusijos. Pagal mano sąrašą liko tik du pranešėjai, be to, visi, kurie norės, galės kalbėti pagal procedūrą „prašau žodžio“ – ir Tarybos, ir Komisijos atstovai. Kai baigsime diskusijas dėl derybų dėl klimato kaitos ir energetikos paketo padėties, balsuosime kaip įprasta.

(11.30 val. diskusijos buvo nutrauktos ir pradėtas iškilmingas posėdis)

**PIRMININKAVO: Hans-Gert POTTERING**

(Pirmininkas)

#### 4. Iškilmingas posėdis – Dalai Lama

**Pirmininkas.** – Ponios ir ponai, šiandien Europos Parlamento posėdyje mums tenka didelė garbė ir malonumas sveikinti Jo Šventenybę Dalai Lamą Keturioliktąjį. Mes nekantriai laukiame, kad jūs pasidalintumėte su mumis mintimis apie Europos kultūrų dialogo metus ir šio dialogo reikšmę taikai ir tautų savitarpio supratimui.

2008 m. mes jau turėjome garbės čia sveikinti krikščionių, žydų ir islamo religijų atstovus, šiandien turime progą išklaisyti svarbiausią budizmo atstovą. Jūsų Šventenybe, šiuo metu mūsų mintys vis sukasi apie kruvinų išpuolių Mumbajuje aukas ir apie Indijos, šalies, kurioje jūs gyvenate kaip tremtinys, žmones. Dvasiniai vadovai, kaip jūs, pasisakantys už dialogą, taiką ir susitaikymą, esant didiesiems iššūkiams, turi įnešti esminį indėlį į mūsų visuomenės gyvenimą.

Europos Parlamentas visada dėjo pastangas ginti žmogaus teises ir orumą. Kultūra ir laisvė išpažinti religiją tiesiogiai susijusios su žmogaus tapatybe ir dėlto neatsiejamai susijusios su žmogaus orumu. Šiuo atžvilgiu Europos Parlamentas nuolat stengėsi atkreipti dėmesį į tibetiečių žmogaus teises.

Kai, Jūsų Šventenybe, 1988 m. Strasbūre sakėte kalbą Europos Parlamente, jūs kalbėjote apie Tibetui skirtą 5 punktų planą. Jūs mus taip pat aplankėte 2001 ir 2006 metais. Per tą laikotarpį Europos Parlamentas priėmė keletą rezoliucijų, kuriose buvo prašoma Kinijos Vyriausybės nedelsiant pradėti ne formalų, bet prasmingą dialogą ir gerbti Tibeto žmonių religinį tapatumą ir žmogaus teises. Europos Parlamento vardu norėčiau dar kartą pabrėžti, kad Europos Parlamentas pripažįsta Kinijos teritorijos, kuriai priklauso ir Tibetas, vientisumą. Tačiau mes visada ginsime tibetiečių tautos teisę į kultūrinį ir religinį tapatumą. Mes visada ginsime šią teisę.

*(Plojimai)*

Tai, kas vyko ir vyksta Lhasoje ir kituose miestuose nuo kovo 10 d., yra įrodymas, kad primygtinai reikia dialogo, per kurį būtų parengtas visiems pusėms priimtinas ir ilgalaikis sprendimas dėl pagarbos Tibeto kultūrai, religijai ir identitetui.

Dėl šių priežasčių esame labai sunerimę, kad 2002 m. prasidėjusios jūsų specialaus pasiuntinio ir Kinijos derybos iki šiol nedavė jokių rezultatų. Mes aiškiai reiškiamo savo lūkesčius, tikėdami, kad derybos ateityje atneš trokštamus rezultatus.

Kinija – svarbi valstybė ir svarbi Europos Sąjungos partnerė. Su Kinija mus saisto priedermė atvirai ir nuoširdžiai palaikyti mums visiems bendras demokratijos, teisės, žmogaus teisių, žodžio laisvės vertybės, pagrįstas fundamentaliu žmogaus orumo gerbimo principu.

Ponios ir ponai, jeigu mes nustosime laikytis šių principų, išduosime patys save. Vakar šiuos principus aš taip pat išdėsciau per pokalbį su Kinijos atstovu Europos Sąjungoje.

Jūs taip pat, Jūsų Šventenybe, prieš kelerius metus kalbėjote: visi mes privalome išmokyti dirbti ne tik sau, savo šeimai ar savo tautai, bet ir visos žmonijos labui.

Jūs esate, Jūsų Šventenybe, įžymus dialogo šalininkas ir propaguotojas. Jūsų pozicija dėl jėgos nenaudojimo teikia puikų atsidavimo kilniam tikslui pavyzdį ir mums garbė, kad šiandien kalbate Europos Parlamente.

Dabar su didžiausiu malonumu kviečiu pasakyti mums kalbą.

*(Plojimai)*

**Jo Šventenybė Dalai Lama Keturioliktasis.** – Jūsų Ekscelencija, Pirmininke H. Pottering, garbingi Parlamento nariai, ponios ir ponai.

Man didelė garbė šiandien kalbėti jums, esu dėkingas už pakvietimą.

Paskutinį kartą, kai čia buvau, kalbėjau tibetiečių kalba, paskui skaičiau vertimą anglų kalba. Jaučiau, kad tai laiko gaišinimas, todėl šiandien mano pareiškimas raštu jau išplatintas. Nektosiu, kas jame pasakyta. Iš esmės jame yra keli žodžiai, kurių negaliu tinkamai ištarti, tai geriau jo neskaitysiu. Pagrindinius punktus paminėjau savo pareiškime raštu ir nenoriu jų kartoti.

Aš tik vienas žmogus iš 6 mln. žmonių. Manau, kad taip galvojantis kiekvienas žmogus nori gyventi laimingą ir pasiturimą gyvenimą.

Kaip žmogus, aš tikiu (daugybę metų daugelis mano bičiulių pritarė mano pažiūroms ir nuostatoms), kad moderniaisiais laikais perdaug pabrėžiamos materialinės vertybės. Mes apleidome dvasios vertybes. Štai kodėl aš pastebėjau, kad, nepaisant pasiektų materialinių aukštumų, vis dar yra daug žmonių – net milijardierių – kurie asmeniškai nelaimingi.

Taigi vienas svarbiausių laimės ar džiaugsmo veiksnių susijęs su dvasios ramybe – ramia dvasia. Per didelę įtampą, per daug įtarimų, per didelės ambicijos ir godumas, manau, yra veiksniai, naikinantys mūsų vidinę ramybę. Taigi, jeigu norime gyventi laimingą gyvenimą, yra prasmės rūpintis dvasios vertybėmis.

Šias vidines vertybes nebūtinai įgyjame iš religijos, aš jaučiu, kad tai biologinis veiksnys, kurį mes jau turime: širdingumas, atsakomybės jausmas, bendrumo jausmas. Biologinis veiksnys jau yra, nes esame socialiniai gyvūnai.

Tai aš dažnai vadinu „pasaulietine etika“, nes ji yra mūsų laimingo gyvenimo, mūsų vidinės ramybės pamatas. Paprastai sakau, kad tam skatinti reikia pasitelkti pasaulietinius metodus: tai reiškia vadovautis sveiku protu, bendra patirtimi ir paskutiniaisia moksliniais atradimais.

Dvasios ramybė itin svarbi net ir mūsų fizinei sveikatai. Norėčiau tai pailustruoti nedideliu pavyzdžiu iš savo patirties. Man neseniai darė tulžies pašalinimo operaciją. Taigi, lyginant su buvusiu mano apsilankymu čia, mano veidas tas pats, bet vienu organu jau turiu mažiau. Tačiau nuo to laiko jaučiuosi labai gerai, esu gana sveikas.

(Juokas)

Kalbant rimtai, per operaciją ir po jos buvo kelios gana rimtos komplikacijos. Paprastai tulžies pašalinimas trunka 15–20 minučių, bet man užtruko tris valandas – dėl komplikacijų. Tačiau po operacijos per savaitę aš visiškai atsigavau. Dėl to gydytojai buvo šiek tiek sutrikę. Pasakiau jiems, kad neturiu ko nors ypatinga. Neturiu stebuklingų galių. Nei gydymo galių. Jei turėčiau galių daryti stebuklus arba gydymo galių, man visai nebūtų reikėję chirurginės operacijos. Pats faktas, kad man atlikta chirurginė operacija, reiškia, kad aš neturiu stebuklingų galių, ar ne? Bet iš tikrųjų galvoju, kad dvasios ramybė buvo vienas iš greito gijimo veiksnių.

Taigi pirmoji mano priedermė yra žmoniškųjų vertybių aukštinimas.

Antroji – religinės harmonijos skatinimas. Tuo atžvilgiu – turiu omenyje dvasios ramybę – visos pagrindinės religijos moko, kaip puoselėti vidinę ramybę. Ypač tada, kai susiduriame su sunkiomis situacijomis arba beviltiškumu, tikėjimas teikia vidinės stiprybės ir vilties.

Taigi visos pagrindinės religinės tradicijos iš esmės susijusios su dviem kategorijomis: teistinėmis religijomis ir neteistinėmis. Budizmas priklauso neteistinių religijų grupei. Budizmas ir džainizmas sudaro Indijos religinių tradicijų dalį. Skirtingos filosofijos, skirtingi būdai ir principai galiausiai susitelkia ties tuo pačiu idėjiniu turiniu, ta pačia praktika mylėti savo artimą, užjausti ir paguosti, atleisti, siekti laimės ir drausminti save.

Taigi visos pagrindinės religinės tradicijos turi tą patį potencialą, bet susijusios su įvairių vietovių ir tautų skirtingu dvasiniu mentalitetu. Mums reikia skirtingų priemonių suprasti kitą mentalitetą. Egzistuoja ir teistinė, ir neteistinė filosofija: viena kitą neigia, bet tai neturi reikšmės. Iš tikrųjų šios filosofijos turi reikšmę, bet svarbesnis dalykas yra realus tikslas, realus idėjinis turinys. Tuo atžvilgiu visų religinių tradicijų yra tas pats idėjinis turinys, ta pati praktika ir tas pats poveikis.

Todėl harmonija tarp skirtingų religinių tradicijų visiškai įmanoma. Bet net dabar – ne tik praeityje, bet dar ir šiandien – vis dar kyla religinių konfliktų. Taigi turime imtis specialių pastangų harmonijai tarp religijų skatinti.

Tai galbūt ir nesusiję su dalyko esme, bet aš tarp Parlamento narių matau daug moterų. Mano įsitikinimu (ir aš tai kalbu ne tam, kad pataikaučiau joms), žmonijos istorijoje, ypač ankstyvaisiais laikotarpiais, nebuvo lyderių koncepcijos. Visi šeimos nariai, visi bendruomenės nariai dirbo kartu medžiodami ar rinkdami vaisius ir viską lygiomis dalijosi. Ėmus daugėti gyventojų, prasidėjo vagystės, bauginimas, priekabiavimas ir kiti panašūs dalykai. Atsirado sąlygos formuotis lyderio koncepcijai.

Tuo metu protas nebuvo svarbu. Svarbu buvo fizinė jėga – kaip ir kitiems gyvūnams. Štai kodėl, manau, ėmė viešpatauti vyrai.

Pagaliau per mokslą ir švietimą, smegenys vystėsi ir tapo svarbesnės už fizinę jėgą. Taigi vyrai ir moterys įgijo panašią įtaką. Ir štai čia matome tiek daug Parlamento narių moterų. Kai kurios gana gražios.

*(Juokas, plojimai)*

Taigi, kaip minėjau anksčiau, mūsų amžiuje, mūsų laikais, turime skatinti žmones užjausti vieni kitus, dovanoti vieni kitiems meilę ir širdingumą. Tuo atžvilgiu, manau, dėl biologinių veiksnių moterys turi daugiau jautrumo kitų skausmui atjausti. Ar jūs pritariate?

*(Šūksniai „taip“)*

Manau, kad turėčiau užduoti šį klausimą vyrams, o ne moterims.

Aš neturiu daug laiko, bet jums papasakosiu trumpą istoriją. Vieną kartą ilgai – aštuonias ar devynias valandas – naktį skrisdamas iš Indijos į kitą šalį, aš stebėjau vyrą ir moterį su dviem nedideliais vaikais – vienam šešeri ar septyneri metai, kitas – visai mažas.

Ir taip visą naktį tas mažasis kėlė rūpesčių tėvams. Iš pradžių tėvas taip pat rūpinosi mažuoju berniuku ar mergaite. Paskui, po dviejų ar trijų valandų, tėvas užsnūdo ir miegojo. Tačiau motina tuos išdykėlius prižiūrėjo visą naktį. Ji pildė visus jų norus. Rytą pastebėjau, kad jos akys paraudusios. Tai tik vienas pavyzdys. Moteris turi daugiau jautrumo kitų žmonių skausmui.

Štai todėl šiuo metu mums reikia ne tik miklaus proto ir idėjų, bet ir širdingumo. Tokiais laikotarpiais, manau, moterims tenka ypatingas vaidmuo. Dėl to esu labai laimingas matydamas čia tiek daug moterų. Apie tai aš kalbėjau daugeliu progų ir dabar norėjau pasidalinti tomis mintimis su jumis.

Dabar prie Tibeto problemas.

*(Plojimai)*

Iš esmės kai kurie oficialūs Kinijos pareigūnai vertina mūsų veiklą, kaip separatistų sąjūdį, bet taip nėra. Tai absoliučiai neteisinga. Visi žino, kad mes siekiame tikros autonomijos, įeidami į Kinijos Liaudies Respublikos sudėtį, tai atitinka mūsų interesus. Tibetas materialiai atsilikęs – nors dviasia jis pirmauja – taigi dabar kiekvienas tibetietis nori, kad Tibetas būtų modernus. Dėl materialinės gerovės mūsų interesus priklausyti didelės valstybės – Kinijos Liaudies Respublikos – sudėčiai.

Taigi pirmiausia noriu aiškiai pasakyti, kad mes nesame separatistų sąjūdis. Tam tikros teisės, kurių mes reikalavome iš Kinijos oficialių pareigūnų, garantuojamos arba minimos jų konstitucijoje kaip ir tam tikros tautinių mažumų teisės.

Dar vienas dalykas, kurį noriu paaiškinti mūsų šalininkams: kai jūs reiškiate paramą arba nerimą dėl Tibeto, kai kurie kinai mano, kad tai nukreipta prieš Kiniją. Tai absoliuti netiesa. Iš tikrųjų mes mėginame prisidėti prie harmoningos visuomenės kūrimo, stabilumo, vienybės. Akivaizdu, kad tai susiję su sveiku protu ir bendra patirtimi: kaip galima skleisti vienybę ir harmoniją sėjant baimę ir šaudant pabūklams? Čia nėra jokios logikos. Tikroji harmonija, vienybė ateina tik su pasitikėjimu, savitarpio pagarba.

Leiskite pateikti pavyzdį. Kadangi nesiekiame nepriklausomybės, mes griežtai laikomės nesmurtinės kovos principų; kai kurie mūsų bičiuliai iš Xinjiang, taip pat kovojantys už savo teises, dabar mano, kad mūsų politika veiksmingesnė.

Kai prieš daug metų buvau susitikęs su Xinjiang žmonėmis – dabar negaliu prisiminti jų vardų – jie iš tikrųjų kovojo už nepriklausomybę ir prareikęs naudojo smurtą. Tai jų požiūris. Tuomet aš sakiau šiems žmonėms, kad mes, tibetiečiai, nesiekiame atsiskirti ir griežtai laikomės nesmurtinės kovos metodų.

Dabar vis daugiau Xinjiang žmonių sutinka, kad mūsų užimta realistinė pozicija yra geriausia. Mūsų požiūris suteikia drąsos tiems žmonėms, kurie anksčiau ėjo smurto keliu ir dėl to mus smerkė.

Mes padedame kurti sveiką, harmoningą visuomenę.

Taigi mes ir mūsų rėmėjai nėra nusistatę prieš kinus, Kiniją arba Kinijos Vyriausybę. Iš esmės mes jiems padedame. Akivaizdu, kad totalitariniams režimams būdinga daug blogybių: tai uždara visuomenė, nėra žodžio laisvės, nėra spaudos laisvės. Taigi kyla sunkumų.

Štai vienas tibetiečių posakis: „Jeigu tu tikrai artimas draugas, tuomet atskleisk savo draugui jo ydas“. Taigi savaime suprantama, kad Europos Sąjungai labai svarbu palaikyti artimus ryšius su Kinijos Liaudies Respublika, bet taip pat jūs turite atskleisti jai jos ydas ir daromas klaidas.

Dabar man jau liko visai mažai laiko. Vakar aš susitikau su kai kuriomis paramos Tibetui grupėmis, kurioms priklauso Europos Parlamento nariai. Jie man pasakė planuoją badauti 24 valandas. Jeigu kai kurie iš šių žmonių ketina praktikuoti badavimą, tai labai gerai. Aš tai labai vertinu. Mano reakcija buvo betarpiška: mes taip pat ketiname badauti. Aš, kaip budistų vienuolis, po priešpiečių daugiau nebevalgau. Bet pagalvojau, kad būtų praktiškiau pradėti badauti po pusryčių. Taigi šį rytą aš pradėjau badauti po pusryčių. Man, kaip budistų vienuoliui, pusryčiai yra labai šventas dalykas: visada valgau, kai prabundu, nes tuomet visada jaučiuosi alkanas. Dabar pavalgiau pusryčius ir iki rytdienos pusryčių aš badausiu, palaikydamas jūsų apsisprendimą.

Labai jums ačiū.

(Rūmuose visiems atsistojus kilo ovacijos)

**Pirmininkas.** – Jūsų Šventenybe, jūs įkūnijate dialogą. Jau 29 metus dirbu Europos Parlamente, bet niekada nesusidūriau su situacija, kad išėjęs į tribūną kalbėtojas pradėtų su Parlamentu dialogą. Jeigu bet kas pasaulyje – taip pat ir Kinijos Vyriausybė – turi abejonių dėl to, kad esate asmenybė, įkūnijanti dialogą, jūsų kalba šiandien – puikus įrodymas, kad tikrai puikiai gebate suasmeninti dialogą.

(Garsūs ir ilgi plojimai)

Europos Parlamento vardu turiu garbės padėkoti, kad šiandien esate su mumis, taip pat džiaugiuosi, kad vėl esate sveikas. Jūs įrodėte, kad pasveikote po operacijos, bet mums niekada į galvą nedingtelėjo mintis, kad galite pasidalyti savo patirtimi su mumis. Tai rodo jūsų pasitikėjimą Europos Parlamento nariais. Jūs aiškiai išdėstėte savo politinę programą, taip pat pasiuntėte aiškų signalą kaip žmogus. Europos Parlamento vardu noriu padėkoti jums už visas šias idėjas, taip pat dėkojame jums už puikų sąmojį.

Manau, kad dabar mūsų pareiga, brangūs kolegos, padėti Jo Šventenybei Dalai Lamai Keturioliktajam užtikrinti, kad jo tėvynainiai, Tibeto žmonės, turėtų ateitį ir galėtų gyventi ir puoselėti savo kultūrą ir religiją. Jūsų Šventenybe, Europos Parlamentas yra su jumis. Ačiū už dalyvavimą, ačiū už jūsų kalbą.

#### PIRMININKAVO: MARTINE ROURE

*Pirmininko pavaduotoja*

### 5. Derybų dėl klimato paketo ir energetikos padėtis (diskusijų tęsinys)

**Pirmininkas.** - Mes atnaujinsime diskusijas dėl derybų dėl klimato paketo ir energetikos padėties.

\*

\* \*

**Struan Stevenson (PPE-DE).** - Gerb. pirmininke, norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad šį rytą Liuksemburge esantis Pirmosios instancijos teismas priėmė sprendimą išbraukti Irano liaudies modžahedų organizaciją iš ES uždraustų teroristinių organizacijų sąrašo. Tai trečiasis kartas, kai priimamas toks sprendimas. Tai turi būti įspėjimas Tarybai ir Komisijai, kad jų pastangos nuraminti mulas ir engėjišką Teherano režimą, įtraukiant PMOI į ES uždraustų teroristinių organizacijų sąrašą – nusikaltimas laisvei.

(Plojimai)

\*

\* \*

**Pirmininkas.** - Ponios ir ponai, jei neprieštaraujate, mes toliau laikysimės reglamento dėl kalbėjimo laiko.

**Herbert Reul (PPE-DE).** - (DE) Gerb. pirmininke, Tarybai pirmininkaujančios valstybės ir Komisijos atstovai, ponios ir ponai, pastaraisiais metais Parlamentas visada labai drąsiai naudojosi jam suteiktomis galiomis. Mes nesvyravome dėl Dalai Lamos pakvietimo, sprendimo priėmimo dėl Sacharovo premijos arba dėl dalyvavimo Olimpinėse žaidynėse.

Bet esu labai susirūpinęs, kad pakankamai nesinaudojame savo galiomis tokiu svarbiu klausimu, kuriam šiandien skiriama aiškiai per mažai dėmesio ir kurį kai kurie kolegos nariai apibūdino kaip šimtmečio klausimą. Prašyčiau, kad Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir Parlamento vadovybė garantuotų, kad mes ne tik kalbėtume apie geresnį reguliavimą, bet kad mes iš tikrųjų turėtume galimybę susipažinti su dokumentais

ir juos išnagrinėti. Šiuo metu, pavyzdžiui, dėl prekybos teršalais, derybos grindžiamos ne Parlamento nuomone, bet tik vieno komiteto sprendimu. Sprendimą, kurio išvados tapo trišalio dialogo pagrindu, priėmė net keturi komitetai. Vienas pranešėjas veda derybas, o 784 nariai neturi jokios galimybės pareikšti savo nuomonės.

Darbotvarkės eiga suplanuota taip: gruodžio 10–11 d. Tarybos posėdis, gruodžio 15 d. trišalis dialogas, paskui priimami sprendimai. Tai reiškia, kad mes, kaip atskiri parlamentarai, neturėsime jokios galimybės susipažinti su dokumentais, juos įvertinti, aptarti ir priimti dėl jų tinkamo sprendimo. Mums jau šiandien atsirado sunkumų rengiant svarbias diskusijas, nes turėjome pradėti jas vėliau, turėjome sustabdyti posėdį, o dabar vargu ar kas nors dar girdi, apie ką kalbama. Bet tai viską pasako. Mes priimame sprendimus dėl 70 mlrd. EUR mokesčių žmonėms. Vis dėlto nuodugnai nagrinėti neskiriame net kelių valandų, nekalbant jau apie kelias dienas.

Manau, kad tai neatsakinga. Raginu Tarybai pirmininkaujančią valstybę, taip pat šių rūmų vadovybę garantuoti, kad skirtume tam pakankamai laiko.

*(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)*

**Romana Jordan Cizelj (PPE-DE).** – (SL) Ponios ir ponai, gerai, kad kaip tik šiuo laikotarpiu Tarybai pirmininkavo ambicinga valstybė narė, kuri iš tikrųjų atkakliai dirbo, kad pasiektų susitarimą dėl klimato ir energijos paketo. Nepaisant to, aš abejoju, ar verta priimti tokio pobūdžio susitarimą per pirmąją svarstymą, kadangi dėl tokių didelių ir iššūkių kupinų dokumentų kyla klausimų dėl skaidrumo ir dėl tinkamos Parlamento daugumos nuomonės pateikimo, o dėl to savo ruožtu natūraliai kyla klausimas dėl viso proceso demokratiškumo.

Dėl to norėčiau, kad mes šiek tiek nuodugniau apsvaistytume, kai kitą kartą norėsime tvirtinti, ar dėl kokių nors dokumentų sieksime susitarimo per pirmąją svarstymą. Nebūtų nieko blogo, jei mes gruodžio mėn. užbaigtume kaip dera pirmąją svarstymą, o paskui, prieš baigiantis kadencijai, surengtume antrąją svarstymą ir pasiektume tinkamą susitarimą su Taryba. Nėra nieko stebėtino, kad šios diskusijos nebuvo labai detalios, kadangi nariai nebuvo pakankamai susipažinę su dokumentais.

Norėčiau daugiau kalbėti apie per aukcionus gautų lėšų naudojimą. Mano nuomone, šiuo atžvilgiu mes turėtume vadovautis tam tikrais principais, be to, turėtume naudoti lėšas išimtinai su aplinka ir klimatu susijusiems iššūkiams spręsti, t. y. turėtume naudoti jas, kad būtų galima prisitaikyti prie klimato kaitos pasekmių ir jas sušvelninti, taip pat plėtojant technologijas, kurių dar nėra rinkoje, padėsiančias mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų taršą (kitais tariant, priemonės turi apimti ir CCS bandomuosius projektus).

Tai svarbu ne tik Europos Sąjungai, bet ir trečiosioms šalims, pavyzdžiui, Kinijai. Šiuo atveju mes turime naudoti lėšas Europos Sąjungos vidaus priemonėms ir bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis. Kalbėdami apie taršos lygį, turime atsižvelgti į atsakomybę už kovą su globalia tarša, šiuo metu siekiančia 13–14 proc., todėl šiuo atžvilgiu laikytis istorinių įsipareigojimų. Taip pat finansinius išteklius turime naudoti jau egzistuojantiems mechanizmom (kitais tariant, mes neturime steigti jokių naujų fondų).

Norėčiau padėkoti visai derybų grupei ir informuoti jos narius, kad šis susitarimas bus tinkama prielaida kitos savaitės deryboms Poznanėje.

**Eija-Riitta Korhola (PPE-DE).** – (FI) Gerb. pirmininke, mes labai gerai žinome, kad Parlamento pozicija dėl klimato paketo nėra vieninga. Daugeliu klausimų mano frakcijos nuomonė artimesnė ne Parlamento, o Tarybos pozicijai. Vis dėlto svarbu atsiminti, kad mes esame visiškai vieningi taršos mažinimo klausimu: tarša turi būti sumažinta. Tereikia nuspręsti, kaip tai darysime. Kai kas nori taikyti daug kainuojantį būdą – aukcioną, o mes norime tai atlikti ekonomiškiau būdu – taikydami *ex ante* veiksmingumo rodiklį.

Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas derybose atvirai pareiškė, kad kainos turi pakilti tiek, kad imtų keistis vartotojų įpročiai. Mūsų frakcija nepritaris šiai logikai tol, kol prekyba teršalais tebėra vienašališka. Tol, kol taip yra, tai tik dar viena rinkliava. Jei prekybos teršalais sistema būtų pasaulinė, tuomet aukcionai būtų tinkama priemonė. Taršos teisių kaina lengvai galėtų būti matoma iš mažmeninių kainų, kurios savo ruožtu skatintų vartotojus rinktis švaresnius produktus. Gal tuomet užmarštin nugrimztų daug teršalų išmetantys gamybos sektoriai? Deja, vartotojų aplinka kol kas šių principų neatitinka. Produktai, pagaminti mažiau švarių būdu už ES ribų, įgyja konkurencinį pranašumą globaliose rinkose. Tai svarbu darbo vietoms. Tikiuosi, kad Taryba sugebės pasiekti tinkamą rezultatą.

**Daciana Octavia Sârbu (PSE).** – (RO) Europos Sąjunga įsipareigojo iki 2009 m. sausio mėn. baigti rengti Klimato kaitos paketą.



Derybų rezultatai bus ypač svarbūs Jungtinių Tautų konferencijai Poznanėje, kurioje bus įvertinti ES įsipareigojimai dėl anglies taršos mažinimo ir dėl paramos skurdžiausioms šalims.

Turime užtikrinti, kad mūsų tikslai išliktų ambicingi ir kad būtų pasirašytas tarptautinis susitarimas, kuris priverstų besivystančias šalis tinkamai sekti mūsų pavyzdžiu.

Jei tarptautinis susitarimas bus pasirašytas, mes turėtume siekti, kad mūsų tikslas dėl 20 proc. po 2020 m. būtų pakeistas tikslu dėl 30 proc., net jei šiam perėjimui prireiktų naujų derybų.

Ambicingesnis ilgalaikis tikslas padėtų išsaugoti Europos Sąjungos, kaip pagrindinės kovotojos su globaliniu atšilimu, patikimumą, taip pat padėtų siekti palankių rezultatų būsimose Kopenhagos derybose.

**Carl Schlyter (Verts/ALE).** – (SV) Gerb. pirmininke, mes pažadėjome JT ir kitoms organizacijoms, kad sumažinsime taršą 20–45 proc. Dabar net nepasieksime 20 proc. Užuo to siekusi Ministrų Taryba derybose savo atsakomybę bando perkelti besivystančioms šalims. Atrodo, kad švarios plėtos projektai (ŠPP) gali virsti nešvariais darbais, dėl kurių neturtingos šalys bus priverstos prisiimti mums tenkančią atsakomybę, o mes bandysime išsaugoti investicijas sau. Jei šios šalys turės parengti savo klimato politiką, jos už ją mokės daug brangiau. Klimato politika turi apimti ir pagalbą, ir priemones čia, vietoje.

Automobilių pramonės paketas, susijęs su automobilių keliama tarša, yra toks bevertis dokumentas, kad tarša dėl popieriaus, kuriame jis parašytas, yra didesnė negu tai, ką galima būtų padaryti remiantis šiuo paketu Europos ir Žemės klimato labui. Tai blogai veikia automobilių pramonę, aplinką ir vartotojus, kurie ateityje nori važinėti nedaug energijos naudojančiais automobiliais.

**Bairbre de Brún (GUE/NGL).** – (GA) – Gerb. pirmininke, Europos Sąjunga turi nustatyti ambicingus tikslus, kad Europa toliau galėtų žengti pirmoji kovos su klimato kaita keliu. Priešakyje mūsų tebelaukia ekonominė nežinia, tačiau ekonominis nuosmukis turėtų suteikti drąsos atlikti skubesnę pertvarką ir imti vystyti naują žaliąją ekonomiką, kad galėtume pagaliau išspręsti daugelį įsisenėjusių problemų, susijusių su naftos poreikiais ir energijos eikvojimu.

O dėl bendrų stacionarių kurų deginančių įrenginių nuostatų, svarbu, kad jiems būtų nustatytos naujos išmetamųjų teršalų normos, kurios turėtų būti taikomos kiekvienoje elektrinėje vėliausiai nuo 2015 m. Taip pat svarbu, kad būtų vykdoma nuolatinė stebėseną ir apibrėžti tinkami saugos kriterijai.

**Colm Burke (PPE-DE).** – Gerb. pirmininke, klimato kaitos daugiau negalime sustabarėjusiai vertinti tik kaip aplinkos apsaugos problemos. Ji turi būti apibrėžta kaip integruotas su įvairiomis politikos sritimis (įskaitant plėtrą ir žmogaus teises) susijęs klausimas. Tai ne tik ateities, bet ir dabarties problema. Klimato kaita kelia grėsmę neturtingų valstybių pagrindiniams gamtos ištekliais, įskaitant žemę ir vandens atsargas, todėl žmonės priversti migruoti, kad išliktų gyvi. Šie migracijos srautai gali destabilizuoti padėtį ir grėsti bendram konkrečios šalies, regiono arba pasienio srities vidaus saugumui.

Aš, kaip Užsienio reikalų komiteto narys, šiais metais lankiausi Čado ir Sudano pasienio regione. Mačiau karo nusiaubtą kraštą, kenčiantį dėl maisto trūkumo. Klimato kaita dar labiau pablogins šią padėtį. Deja, labiausiai kenčiantys dėl šio reiškinio patys yra mažiausiai kalti. Dėl to džiaugiuosi matydamas, kad kolegos Parlamente imasi iniciatyvos šiuo klausimu. ES, JAV ir kiti pasaulio galingieji turi veikti nedelsdami.

**Jean-Louis Borloo,** einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. pirmininke, A. Piebalgs, S. Dimas, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau padėkoti už šią diskusiją, kuri buvo ypač svarbi tiems iš mūsų, kurie tuo pačiu metu yra ir Poznanės konferencijos, ir Europos Aplinkos tarybos renginių dalyviai ir kurie kitą pirmadienį dalyvaus Energijos tarybos darbe, o paskui, gruodžio 11–12 d., ir Europos Vadovų Tarybos posėdyje. Kiekvienam buvo svarbu pateikti savo nuomonę turbūt vienu iš sudėtingiausių klausimų, kurį iki šiol esame nagrinėję, kadangi jis susijęs su radikalia daugelio mūsų ekonominės ir socialinės politikos aspektų pertvarka. Jai vykstant bus siekiama atsižvelgti į šioms sritims įtaką darantį energijos faktorių, susijusį su moralinėmis, etinėmis ir aplinkosaugos normomis, turinčiomis įtakos ir gamtai ir, aišku, klimato kaitai.

Norėčiau atkreipti dėmesį tų, kurie abejoja dėl klimato kaitos, į pagrindinį dalyką: visa direktyva bet koku atveju svarbi, nes joje apibrėžtas siekis galų gale atsikratyti priklausomybės nuo naftos išteklių. Ar mes tai darysime dėl klimato kaitos, ar siekdami pakeisti dabartinį energijos šaltinių derinį ir jų pasiskirstymą teritoriniu požiūriu, mums vis tiek prireiks bendro priemonių paketo.

Antrasis dalykas, į kurį norėčiau, jei leisite, atkreipti dėmesį, skirtas Komisijai, kuri atliko nepaprastai nuodugnų ir svarbų parengiamąjį darbą. Komitetų pasiūlyti tikslai, kuriems pritarė Europos Vadovų Taryba pirmininkaujant Vokietijai, įtraukti į šį dokumentą ir yra tinkami. Manau, kad jiems pritaria visi, todėl

didžiausių pagyrų nusipelno reikšmingos pastangos tinkamai apibrėžti dalykus, kurie kartais atrodo labai skirtingi, o kartais net nesuderinami. Manau, ši požiūrį plačiai remia visos institucijos. Daugiau klausimų gali kilti dėl uždavinių sprendimo būdų.

Labai norėčiau paminėti, mano nuomone, vėl atsiradusį pasitikėjimą, kuriuo remdamiesi rengiame su Parlamentu trišalius dialogus (aš gerai žinau neigiamą EPN nuomonę dėl trišalių dialogų), iš kurių vienas atsidūrė pačiame dėmesio centre. Vis dėlto gyvybiškai svarbūs ir mūsų tarptautiniai įsipareigojimai ir tarptautiniai susitikimai. Kopenhaga – turbūt pats svarbiausias renginys, kurį žmonija surengs pati sau. Mes negalime patirti nesėkmės, t. y. nepajėgti įrodyti, kad Europa sugeba pasiekti susitarimą šiais svarbiais klausimais.

Be abejo, turime įvairių problemų, susijusių su konkurencingumu. Taip, gerb. G. Watson, F. Hoppenstedt ir Ch. Davies, dabar arba šiek tiek vėliau turi būti skirtas vienos ar kitos formos finansavimas anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologijoms įdiegti. Tai, be abejo, susiję su konkrečiais metodais. Be to, būtų neatsakinga remti sprendimus, kuriuose nepaisoma anglies taršos, todėl, manau, mes radome sprendimų, kurie iš esmės ganėtinai protingi.

Apibendrinamas iš tikrųjų norėčiau pasakyti, kad gyvenime visada ateina akimirka, kai daugiau dėmesio imame skirti būdams, o ne tikslams, kuriais jie gali būti pasiekti. Būdams plėtoti tikslai nereikalingi, nebūtinai ir garantijos, kad kas nors bus pasiekta. Būdų nustatymas taip pat susijęs su galvosena dėl autorystės teisių; tai galima taikyti ir Komisijai, ir įvairių Parlamento komitetų pranešėjams. Vienintelis dalykas, kuris mums iš tikrųjų svarbus, tai turėti viešųjų lėšų siekti tikslams, kuriuos mes sau apibrėžėme trumpuoju, vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu.

Galiausiai dar kartą tvirtai pakartosiu tai, kas šiuose rūmuose buvo pasakyta gyvybiškai svarbaus. Mes nepamename demokratijos principo; paprasčiausiai spartiname teisėkūros procesą. Galiu pasakyti jums, kad EPN vakar vakare buvo dirbama iki 2 val. nakties (be to, dar ir šį rytą) ir pasiektas susitarimas dėl automobilių CO<sub>2</sub> taršos normų. Galėjome nagrinėti ir pirmųjų trejų metų tikslus, tačiau aptarėme tikslą dėl 95 g normos, t. y. pagrindinį mūsų pramonės plėtros faktorių.

Mes galėjome diskutuoti ir dėl visų klausimų sprendimo eigos. Vis dėlto vienintelis mums svarbus dalykas yra ne gniuždyti, o skatinti konkurencingumą ir garantuoti, kad kiekvienas iš šių tikslų būtų pasiektas, kadangi jie sudaro bendrą visumą ir glaudžiai tarpusavyje susiję.

Tai viskas, ką norėjau pasakyti paeiliui dėl kiekvienos ankstesnės kalbos. Be abejo, apie visa tai pranešiu šiandienos ir gruodžio 11 d. Tarybos posėdžiuose. Bet koku atveju prašom priimti mano nuoširdžią padėką.

**Andris Piebalgs, Komisijos narys.** – Gerb. pirmininke, šiandienos diskusijose daugiausia dėmesio buvo skirta iššūkiams, susijusiems su klimato kaita. Be abejo, tai didžiulis iššūkis, tačiau energijos stygiaus iššūkis, su kuriuo mes susiduriame, taip pat labai svarbus. Neseniai tapome liudininkais smarkaus kainų svyravimo, kuris iškėlė naujų iššūkių, susijusių su apsirūpinimo energija saugumu, t. y. su ypač svarbia (dėl didėjančios priklausomybės nuo energijos importo) Europos Sąjungai sritimi. Šis paketas sudaro sąlygas apsirūpinimo energija saugumo problemoms spręsti ne tik Europos Sąjungoje, bet ir kitose pasaulio dalyse. Jei įvykdysime technologinę pertvarką, turėsime galimybę gauti energijos iš labai skirtingų ir saugių energijos šaltinių, kurie galėtų būti naudojami visame pasaulyje.

Manau, kad šiandienos diskusijos buvo itin teigiamas dalykas, kuris aiškiai parodė, kad Parlamentas įsipareigojęs rasti sprendimus kiek galima greičiau. Esu už tai labai dėkingas. Komisija, t. y. aš ir mano kolegos, labai sunkiai dirbsime, kad palengvintume susitarimo tarp Parlamento ir Tarybos priėmimą šį gruodžio mėn.

**Stavros Dimas, Komisijos narys.** – (EL) Gerb. pirmininke, aš taip pat norėčiau padėkoti Europos Parlamento nariams, kurie dalyvavo šiandienos diskusijose, už konstruktyvias nuomones. Be to, norėčiau padėkoti Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai, kuri nenuilstamai dirbo išvien su Europos Parlamentu ir su Komisija, kad rastų sprendimus, kurie būtų suderinami su aplinkos tikslais ir atitiktų tas situacijas ir problemas, su kuriomis susiduria valstybės narės ar įvairūs Europos pramonės ir verslo sektoriai.

Taryba ir Europos Parlamentas parodė ryžtą siekti susitarimo per pirmąjį svarstymą, todėl manau, kad per kitą dalinę Europos Parlamento sesiją, vyksiančią po dviejų savaičių, bus rastas bet kokių dar neišspręstų klausimų sprendimas. Iki to laiko mes jau turėsime susitarimą, kuris leis mums įgyvendinti aplinkos tikslus, pavyzdžiui, dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų taršos Europos Sąjungoje mažinimo. Tai būtina Europos Sąjungai, kad ji galėtų tinkamai kovoti su klimato kaitos padariniais ir kad galėtų išvengti kitų problemų, pavyzdžiui, bendrovių persikėlimo į už Europos Sąjungos ribų esančias šalis, kuriose jos galės toliau be jokių

apribojimų teršti aplinką anglies dvideginiu. Dėl to mes turime imtis visų būtinų priemonių. Kaip tik šie siekiai ir apibrėžti Komisijos pasiūlyme. Jame taip pat keliamas klausimas dėl trijų institucijų efektyvaus bendradarbiavimo, kuris padėtų surasti deramus sprendimus. Esu įsitikinęs, kad po dviejų savaitių surengtoje dalinėje sesijoje mes priimsime susitarimą.

**Pirmininkas.** - Diskusijos baigtos.

#### **Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)**

**Alessandro Battilocchio (PSE), raštu.** – (IT) Aplinkos apsauga ir kova su klimato kaita – būtini prioritetai visai tarptautinei bendruomenei. Kaip aš pastaraisiais metais visada kartodavau, naudojant mokslinius tyrimus pasiekta pažanga suteiks mums galimybę parengti objektyvias koncepcijas dėl energijos šaltinių, kurie šiuo metu per dažnai laikomi blogio išikūnijimu. Naudodamiesi dabartinių technologinių pranašumais stabilizuoti geopolitinius procesus ir garantuoti didesnę saugumą tarptautiniu lygmeniu, taip pat turime siekti įvairinti energijos šaltinius ir mažinti priklausomybę nuo energijos tiekimo. Šiuo atžvilgiu būtų sveikintina, jei siekiant gerinti nepatenkinamą padėtį kai kuriose šalyse, pavyzdžiui, Italijoje, būtų pradėta rimta diskusija dėl branduolinės energijos, daugiausia dėmesio skiriant trečiosios kartos reaktoriams.

**Ivo Belet (PPE-DE), raštu.** – (NL) Europoje esame prieję istorijos kryžkelę. Mes nusprendėme visame pasaulyje imtis iniciatyvos dėl kovos su globaliu atšilimu. Dabar atėjo laikas tesėti šį pažadą.

Suprantame, kad mūsų draugai Lenkijoje, *inter alia*, nori garantijų, kad jiems netektų mokėti aukščiausios kainos už klimato susitarimą. Štai kodėl ES turi investuoti daugiau kapitalo į naujas švarias anglies technologijas ir į anglies surinkimo ir saugojimo sistemas.

Susitarimas dėl naujų automobilių keliamos CO<sub>2</sub> taršos mažinimo, kuris buvo priimtas šią savaitę, susilaukė kritikos, kad nėra pakankamai ryžtingas. Nors ši kritika iš dalies pateisinama, turime pripažinti ir teigiamus susitarimo aspektus. Mes tikrai pradėsime (nors ir laipsniškai) įgyvendinti priemones 2012 m. Be to, susitarime taip pat laikmės tikslo dėl didžiausios leistinos ribos (95 g CO<sub>2</sub>/km iki 2020 m.).

Laimė, jame taip pat apibrėžtos svarbios paskatos, skirtos elektriniams arba hibridiniams automobiliams. Gamintojai turi suprasti, kad jie neturi ko prarasti, ir ryžtingai apsispręsti dėl šių ekologiškų automobilių gamybos. Vyriausybės mokesčių lengvatomis turėtų daug tvirčiau skatinti šį 180 laipsnių posūkį. Dėl vartotojų (įskaitant ir mus pačius): kas trukdo mums jau dabar pirkti šiuos ekologiškus automobilius? Šiandien jau yra „vidutinio nuotolio“ automobilių, kurie atitinka griežtesnius reikalavimus, nei apibrėžta Europos 2012 m. standartuose. Taigi...

**Richard Corbett (PSE), raštu.** – Pritariu pažangai, kurios pasiekė Parlamentas ir Taryba, derėdamiesi kelias pastarąsias dienas ir iki vėlumos vakar vakare. Vis dėlto turi būti nuveikta dar šiek tiek daugiau, todėl primygtinai siūlau abiem šalims įdėti daugiau pastangų, kad būtų pasiektas susitarimas, kurį Parlamentas galėtų priimti prieš Kalėdas. Kad susitarimas būtų priimtinas Parlamentui, turi būti apibrėžtas pakankamai konstruktyvus priemonių paketas, kuris ne tik leistų mums pasiekti sutartų ES tikslų dėl 20 proc. CO<sub>2</sub> taršos sumažinimo ir 20 proc. atsinaujinančios energijos naudojimo padidinimo iki 2020 m., bet ir suteiktų galimybę žengti žingsnį pirmyn didinant šiuos tikslus iki 30 proc. esant tarptautiniam susitarimui. Taip pat esu patenkintas tuo, kad, atrodo, bus pasiektas susitarimas dėl biokuro tikslo susiejimo su griežtais tvarumo kriterijais.

Kai kurie kalbėtojai pavadino priemonių paketą kraštutiniu. Jei taip, tai aš esu ekstremistas. Vis dėlto turėčiau pasakyti, kad saikingumas, turint omenyje milžinišką grėsmę visos planetos ateičiai, nebūtų jokia dorybė, o energingi veiksmai – jokia yda.

**András Gyürk (PPE-DE), raštu.** – (HU) Aptardami dalykus, susijusius su Europos Sąjungos klimato paketu, negalime ignoruoti galimų finansinės krizės pasekmių. Vyriausybės pirmiausia savo sukauptas finansines atsargas naudoja kaip priemones bankams gelbėti, o svarbios investicijos į energetikos sritį atidėliojamos.

Nepaisant krizės, Europai kiek galima greičiau reikalingos investicijos atsinaujinančios energijos šaltinių plėtrai ir energijos vartojimo efektyvumo gerinimo priemonėms. Mes turime investuoti kapitalą šiandien, kad atsinaujinančios energijos šaltiniai galėtų tapti konkurencingi artimojoje ateityje.

Dėl anksčiau minėtų priežasčių turėtų būti kuo skubiau įsteigtas Europos Sąjungos energijos fondas. Minėta finansinė priemonė pirmiausia turi būti skirta energijos vartojimo efektyvumui gerinti ir atsinaujinančios energijos šaltiniams plėsti. Be to, jei mes iš tikrųjų norime stiprinti Europos Sąjungos bendrą energetikos ir klimato politiką, šis ketinimas taip pat turi būti matomas kitame septynerių metų biudžete. Greta ES lygmens

paramos sustiprinimo valstybėms narėms turi būti garantuota pakankamai laisvės ne tik atsižvelgti į įvairius regioninius skirtumus, bet ir apibrėžti savas klimato politikos priemones.

Laikinas saikingumas dėl tradicinių energijos išteklių kainų neturėtų sukelti pasitenkinimo sprendimus priimančioms asmenims arba skatinti juos atidėti išsipareigojimų vykdymą dėl atsinaujinančios energijos šaltinių. Jei esant krizei Europos Sąjunga pames iš akių svarbius tikslus, kuriuos pati sau išskėlė, tai gali turėti žalingų padarinių, susijusių su jos patikimumu ir vadovaujamu vaidmeniu kovos su klimato kaita srityje.

**Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE), raštu.** – (BG) Mes vieną problemą aptarinėjame per daug ilgai. Tuo tarpu vis mažiau laiko lieka sprendimams priimti. Globaliniams procesams, susijusiems su klimato kaita, spręsti reikalingas ilgalaikis planas ir konkrečios priemonės, kurių turėtų imtis visi pasaulio ekonomikos dalyviai.

Yra kelios pagrindinės veiklos kryptys, dėl kurių turėtų būti deramasi:

- Investicijos į naujas technologijas – pramonė „kuria“ problemas, kurias vis dėlto galėtų padėti išspręsti naujos technologijos. Štai kodėl turime suteikti pramonei protingai vykdomos plėtros, kuri atitiktų mūsų tikslus, galimybę;
- Privalomas alternatyvių reikalavimų tenkinimas be neigiamų pasekmių aplinkai; saugos reikalavimų atominėje energetikoje, kuriai taip pat turi būti suteikta gyvavimo galimybė, užtikrinimas; (kalbu apie tai ir kaip Bulgarijos, kuri taip pat dalyvauja šiame procese, atstovė);
- Investicijos į švietimo ir mokslo sričių tvarią plėtrą, be kurios negali būti nė kalbos apie efektyvią kovą su klimato kaita, kadangi šios sritys užtikrina tinkamą atskirų asmenų parengimą ir organizacinių priemonių įdiegimą;

**Rovana Plumb (PSE), raštu.** – (RO) 2008 m. sausio 23 d. Europos Komisija priėmė Atsinaujinančios energijos ir klimato kaitos paketą.

Šis paketas, kuriam pritarė valstybės narės, pagrįstas ES kriterijais ir tikslais, kuriuos 2007 m. pavasarį priėmė Europos Vadovų Taryba. Buvo nustatyti šie tikslai: ES lygmeniu iki 2020 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį bent 20 proc.; per tą patį laikotarpį pasiekti, kad atsinaujinanti energija sudarytų 20 proc. ES suvartojamos energijos; ir 20 proc. padidinti energijos vartojimo efektyvumą.

Mes galime derėtis visais klausimais, tačiau su gamta derėtis negalime. Dėl šios priežasties reikalingos kiekvienos ekonomikos srities didelės struktūrinės reformos tam, kad sugebėtume įgyvendinti išsipareigojimus, susijusius su šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimu ir atsinaujinančios energijos šaltinių naudojimo didinimu.

Rumunija priims nacionalinius išsipareigojimus, susijusius su šiuo teisės aktų paketu, kurie turės reikšmingo poveikio ekonominiu ir socialiniu lygmeniu.

Užbaigtos derybos dėl atsinaujinančios energijos ir klimato kaitos paketo suteikia galimybę užtikrinti pusiausvyrą tarp kovos su klimato kaita, didesnio energijos tiekimo saugumo ir konkurencingumo skatinimo priemonių, taip pat ekonominio plėtros ir darbo vietų kūrimo tikslų.

**Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), raštu.** – (RO) Mes esame patenkinti, kad šiuo metu Europos Parlamento ir Tarybos derybos dėl atnaujinančios energijos ir klimato kaitos paketo jau krypsta susitarimo link.

2008 m. gruodžio 11–12 d. įvyksiančiame Europos Vadovų Tarybos posėdyje bus priimti sprendimai dėl visų šio paketo elementų.

Ruošdamasi diskusijoms, kurios įvyks gruodžio 11–12 d., lapkričio 28 d., Rumunija kartu su Slovakija, Vengrija, Bulgarija, Lietuva ir Latvija pateikė pasiūlymą dėl pajamų, gautų taršos leidimų pardavimo aukcione, perskirstymo, pagrįsto kita formule:  $(90 - x) \% + 10 \% + x \%$ , kai  $x$  – lėšos, paskirstytos toms valstybėms narėms, kurios sėkmingai įvykdė išsipareigojimą 2005 m. sumažinti taršą daugiau kaip 20 proc. Kioto protokole apibrėžto taršos kiekio.

Rumunijos nuomone, išlyga dėl pakartotinio priemonių svarstymo 2014 m. – būtinas dalykas, tačiau ne tam, kad būtų keliama klausimai dėl 20 proc. (ar 10 proc.) taršos mažinimo tikslų, o tam, kad būtų sudarytos tinkamesnės sąlygos reguliavimo mechanizmomams tikslinti, pagrįstiems konkrečiomis tam tikro laikotarpio sąlygomis (kurių negalime numatyti dabar).

**Esko Seppänen (GUE/NGL), raštu.** – (FI) Prekybos taršos leidimais planas suteikia galimybę pasirinkti vieną iš dviejų sąlygų. Viena vertus, mes parengėme brokerių modelį, kita vertus, – pramonės modelį. Brokerių modelis – galimybė triskart padidinti kainą tiems, kuriems nereikia taršos leidimų gamybai plėtoti, bet kurie perka juos tam, kad parduotų juos pramonės įmonėms už daug aukštesnę kainą. Jie gali pirkti taršos leidimus aukcionuose ir antrinėje taršos leidimų rinkoje (taršos leidimų biržose), o spekuliuoti jais energijos biržose. Žmonės taršos leidimais net gali spekuliuoti už biržos ribų, visiškai ją ignoruodami. Štai kodėl turime įgyvendinti užkertantį kelią spekuliacijai pramonės modelį, kai išmetamųjų teršalų ribinės vertės, atsižvelgiant į taršos mažinimo tikslus, nustatomos vadovaujantis geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) sistema, apibrėžiančia taršos mažinimo standartus.

**Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), raštu.** – (DA) Pirmadienio vakarą Europos Parlamento didžiosios frakcijos ir Ministrų Taryba pasiekė kompromisą dėl CO<sub>2</sub> taršos reikalavimų keleiviniams automobiliams, pagal kurį automobilių pramonė galės nieko nekeisdama tęsti savo „purviną“ gamybą iki pat 2019 m.

ES pasirašė JT klimato tikslų dokumentą, pagal kurį pramoninės šalys CO<sub>2</sub> turi sumažinti 25–40 proc. iki 2020 m. Susitarimas dėl automobilių CO<sub>2</sub> taršos – tik reveransas automobilių pramonei, kuris paprasčiausiai patvirtina, kad ES pažadai dėl kovos su klimato kaita nėra verti nė popieriaus, ant kurio jie parašyti.

Kiekvieną kartą, kai ES turi žengti tinkamą žingsnį savo pažadams ir tikslams įgyvendinti, išgirstame patį netinkamiausią kada nors girdėtą pasiteisinimą, kodėl taip neįvyksta.

Neįtikėtina, kad Europos Parlamento dauguma pasirengusi pritarti šiai gėdingai praktikai.

**María Sornosa Martínez (PSE), raštu.** – (ES) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, šio klimato kaitos ir energijos paketo priėmimas turėtų būti laikomas ketinimų protokolu, suteikiančiu mums galimybę pasiųsti visam pasauliui aiškų signalą, kad kitais metais sieksime sudaryti ambicingą susitarimą Kopenhagoje.

Visiškai pritariu Komisijos nario S. Dimas tvirtinimui, kad finansinė krizė parodė, kaip beprotiška rimtai neįvertinti akivaizdžių įspėjimo ženklų.

Dėl klimato kaitos mes negalime kartoti vėl tokios klaidos, jei norime per būsimus dešimtmečius užkirsti kelią pavojingoms ir galbūt pražūtingoms ekonominėms ir socialinėms pasekmėms.

Turime imtis atsakomybės ir priimti drąsius sprendimus dėl švaraus, efektyvaus energijos modelio, taip pat parengti priemones, reikalingas mūsų gyventojams tam, kad jie daugiau galėtų sužinoti apie klimato kaitą ir reikiama linkme galėtų keisti savo elgseną. Laikas jau atėjo.

Dėl to norėčiau viešai paraginti šiuos rūmus ir valstybes nares remti šį teisės aktų paketą per būsimą plenarinį posėdį, kadangi tai tikrai suteiks mums galimybę spręsti pagrindinius iššūkius, su kuriais esame susidūrę.

**Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu.** – (PL) Mokesčių vengimas, dėl kurio pirmiausia pažeidžiami teisingo ir skaidraus apmokestinimo principai, daro žalą Bendrijos pamatinėms vertybėms. Mažesnės biudžeto pajamos neleidžia mums visapusiškai įgyvendinti mūsų politikos tikslų.

Kova su mokesčių vengimu daugiausia priklauso valstybių narių kompetencijai, tačiau jos neturėtų veikti atskirai. Aišku, kad reikia koordinuoti veiksmus Bendrijos lygmeniu ir stiprinti valstybių narių vyriausybių ir Europos Komisijos bendradarbiavimą.

Kadangi radikali PVM reforma – ir ilgalaikis, ir daug darbo reikalaujantis projektas, pranešime siūloma naudoti šias tradicines priemones: iš dalies keisti teisės aktus, reglamentuojančius mokesčių mokėtojų atsakomybę už delsimą laiku pateikti reikalingus dokumentus arba už klaidingų dokumentų pateikimą; mažinti terminą duomenims rinkti ir greitinti netikslių duomenų ištaisymą; taip pat greitinti keitimąsi informacija apie sandorius Bendrijos viduje.

## 6. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas: žr. protokolą

## 7. Balsuoti skirtas laikas

**Pirmininkas.** – Kitas darbotvarkės punktas – balsavimas.

(Išsamūs balsavimo rezultatai pateikiami protokole)

**7.1. Korėjos Respublikos ir EB susitarimas dėl bendradarbiavimo kovojant su antikonkurencine veikla (A6–0452/2008, David Martin) (balsavimas)**

**7.2. Silkių ištekliai, esantys į vakarus nuo Škotijos (A6–0433/2008, Struan Stevenson) (balsavimas)**

**7.3. Įgaliojimai ir bendradarbiavimas išlaikymo prievolių srityje (A6–0456/2008, Genowefa Grabowska) (balsavimas)**

**7.4. Matavimo priemonės ir metrologinės kontrolės metodai (nauja redakcija) (A6–0429/2008, József Szájer) (balsavimas)**

**7.5. Greito reagavimo į sparčiai didėjančias maisto kainas besivystančiose šalyse priemonė (A6–0396/2008, Gay Mitchell) (balsavimas)**

**7.6. Kova su mokestiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje (A6–0448/2008, José Manuel García-Margallo y Marfil) (balsavimas)**

**7.7. Kova su mokestiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje (bendra PVM sistema) (A6–0449/2008, José Manuel García-Margallo y Marfil) (balsavimas)**

**7.8. Siekis gerinti MVĮ aplinką Europoje. „Small Business Act“ (balsavimas)**

**7.9. Ginklų eksportas (elgesio kodeksas) (balsavimas)**

– Žodinis pasiūlymas dėl 5 dalies:

**Tobias Pflüger (GUE/NGL).** - (DE) Gerb. pirmininke, Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija pagaliau surengė diskusiją dėl to, kad Elgesio kodeksas būtų teisiškai privalomas. Dar dvi šalys turi žengti kelis žingsnius, t. y. Vokietija ir Didžioji Britanija. Mums reikia aiškaus Europos Parlamento signalo.

Norėčiau pateikti šį dalinį pakeitimą, kuris turi būti pridėtas 5 punkto pabaigoje. Aš pasakysiu tai anglų kalba: „ir efektyvi ginklų eksporto kontrolė“.

(Žodinis pasiūlymas priimtas)

**7.10. Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 8/2007 dėl administracinio bendradarbiavimo PVM srityje (A6–0427/2008, Bart Staes) (balsavimas)**

**7.11. Moterų padėtis Balkanuose (A6–0435/2008, Zita Gurmai) (balsavimas)**

**7.12. Europos kormoranų populiacijos valdymo planas (A6–0434/2008, Heinz Kindermann) (balsavimas)**

## **8. Paaiškinimai dėl balsavimo**

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

– Pranešimas: Gay Mitchell (A6–0396/2008)

**David Sumberg (PPE-DE).** - Gerb. pirmininke, iš tikrųjų esu labai patenkintas, kad galiu labai trumpai prisidėti prie šios diskusijos, kadangi joje keliama šiais laikais svarbūs klausimai (kai Trečiasis pasaulis labai kenčia dėl maisto trūkumo), kad suprastume, jog mes Europos Sąjungoje, nors ir susiduriame su ekonomine krize, vis dėlto esame nepaprastai turtingi, palyginti su Trečiuoju pasauliu. Dėl to esu labai patenkintas dėl

fakto, kad Parlamente pripažįstame, kad turime moralinę ir politinę pareigą padėti tiems, kurie atsidūrė dideliame pavojuje. Mums kartais tereikia pamatyti vaizdus, rodomus per televiziją, kad suprastume, jog ši klausimą reikia kuo skubiau spręsti.

Dėl to dėkoju G. Mitchell už šį pranešimą. Tai tinkamas dokumentas, kuris vertas pritarimo, todėl esu labai patenkintas, kad galėjau padėti jį rengti.

**Nirj Deva (PPE-DE).** - Gerb. pirmininke, aš, kaip ir D. Sumberg, norėčiau paaiškinti, kodėl balsavome už šį pranešimą. Tai buvo ganėtinai sudėtingas sprendimas, kadangi už perkėlimą mokame mokesčių mokėtojų pinigais.

Vis dėlto mūsų priemonės padeda pamaitinti šimtą milijonų žmonių, kurie kitaip būtų mirę iki kitų metų pabaigos. Pasaulio maisto programa „maitina“ 20–25 mln. žmonių, kuriems kyla (jei šios programos nebūtų) grėsmė mirti dėl prastos mitybos iki 2009 m. pabaigos.

Šiuo metu net milijardas žmonių gali gauti maisto kartą per dvi dienas. Jei mes leisime šiuos pinigus išmintingai, suteiksime jiems galimybę pavalgyti bent kartą per dieną.

Dvidešimt penki milijonai žmonių – pusė mano šalies, Jungtinės Karalystės, gyventojų. Nenoriu kitais metais stovėti prieš šį Parlamentą ir teisintis, kodėl aš stovėjau rankas sudėjęs ir paprasčiausiai stebėjau pusę mano šalies gyventojų, mirstančių iš bado. Todėl iš tikrųjų esu labai patenkintas, kad balsavome už tai, kad anksčiau minėta nepaprastai svarbi priemonė būtų įgyvendinta.

#### – Pranešimas: José Manuel García-Margallo y Marfil (A6-0448/2008)

**David Sumberg (PPE-DE).** - Gerb. pirmininke, J. García-Margallo pranešimas – tai pranešimas, kuriam aš galiu pritarti, kadangi mes visi bandomė užkirsti kelią didelę grėsmę keliančiam mokesčių vengimui, ypač susijusiam su PVM vengimu. Šešėlinė ekonomika, egzistuojanti visose mūsų šalyse – mokesčių mokėtojams nenaudingas reiškinys, kuris turėtų kelti susirūpinimą mums visiems, kadangi dėl jo mokesčių mokėtojas atsiduria pralaimėjusių pusėje.

Vis dėlto norėčiau atkreipti dėmesį į vieną išlygą, t. y. į tai, jog būtina, kad atskiros valstybės narės turėtų teisę nustatyti savo PVM normą. Tai nėra Europos Sąjungos lygmens dalykas. Britanijos finansų ministras neseniai sumažino PVM normą, siekdamas kovoti su nuosmikiu. Nemanau, kad tai labai efektyvi priemonė. Aš taip pat nemanau, kad ji turės kokios nors reikšmės, bet teisė tai daryti atskiroje šalyje – svarbus dalykas. Tai vienintelė išlyga, susijusi su šiuo pranešimu, kurią norėjau paminėti.

#### – Bendras rezoliucijos projektas: ginklų eksportas (elgesio kodeksas) (RC B6-0619/2008)

**David Sumberg (PPE-DE).** - Gerb. pirmininke, esu patenkintas tuo, kad galėsiu pareikšti nuomonę šia tema. Esu susirūpinęs dėl Europos Sąjungos veiksmų, kadangi tai su tarptautiniais susitarimais susijęs klausimas, todėl vienašališki Europos Sąjungos veiksmai iš tikrųjų neturėtų jokios reikšmės.

Be to, manau, kad pranešime pateikta nuoroda į Europos saugumo priemones nėra tinkama. Europos saugumo pagrindas – NATO. Taip visada būdavo ir taip visada bus, kadangi NATO priklauso ir mūsų partnerė, ir sąjungininė – Jungtinės Amerikos Valstijos. Dalis šio Parlamento nusiteikusi labai antiamerikietišškai. Aš nesu. Neužmiršau, kad šis žemynas skolingas Jungtinėms Valstijoms už laisvę ir narystę NATO. Mūsų sąjunga su Jungtinėmis Valstijomis per NATO – mūsų gynybos ir saugumo pagrindas. Taip bus dar metų metus.

#### – Pranešimas: Gurmai (A6-0435/2008)

**Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE).** - (BG) Norėčiau paaiškinti savo motyvus, dėl kurių balsavau už pranešimą dėl moterų padėties Balkanuose, kurį parengė mano kolegė Zita Gurmai (jai už tai noriu padėkoti). Šis pranešimas parodo tikrą moterų padėtį Balkanų regione, neskirstydamas šalių pagal skirtingą statusą. Jame buvo nuosekliai laikomasi lyčių politikos krypties principų ir laipsniškai bandoma įveikti šios srities stereotipus. Pranešime nurodyta, kad padėtį galima būtų pakeisti keičiant teisės aktus, suteikiant moterims daugiau teisių, plečiant tinkamą valdymą ir moterų dalyvavimą politinėje ir administracinėje veikloje. Svarbus pranešimo aspektas – Balkanų regiono moterų reikšmės, susijusios su demokratiniais procesais, kurių tikslas išlaikyti regiono stabilumą ir išvengti bet kokių karinių konfliktų, įvertinimas.

– Pranešimas: Heinz Kindermann (A6–0434/2008)

**Albert Deß (PPE-DE).** – (DE) Gerb. pirmininke, Heinz Kindermann pateikė konstruktyvų kormoranų problemos sprendimą, už kurį aš mielai balsavau. Esu patenkintas, kad šiam sprendimui buvo pritarta 558 balsais. Kormoranai tapo saugomais paukščiais labai seniai, kai Europoje buvo telikę kelios jaunikius perinčios kolonijos. Šiuo metu jie taip paplito, kad šluote šluoja žuvis iš ištisų tvenkinių ir upių. Dėl to jie turi būti įtraukti į Paukščių direktyvos II priedą. Žala, kurią jie daro, kelia grėsmę daugelio žuvivaisos ūkių ir žvejų gyvavimui. Valstybės narės turėtų apibrėžti minimalius reikalavimus rūšiai išsaugoti. Kitkas turi būti reguliuojama. Jei Komisija dels imtis veiksmų, kils pavojus kai kurioms žuvų rūšims.

Dėl to raginu Komisiją rimtai atsižvelgti į šį sprendimą ir kuo skubiau imtis priemonių.

\*  
\* \*

**Jean-Pierre Audy (PPE-DE).** – (FR) Gerb. pirmininke, norėčiau atkreipti dėmesį į naują Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių 202 a straipsnį dėl Parlamento naudojamų Sąjungos simbolių, kuriame apibrėžta, kad ES „himnas atliekamas per kiekvienos steigiamosios sesijos atidarymą ir kitus iškilmingus posėdžius visų pirma priimant valstybių ar vyriausybių vadovus arba sveikinant naujus Parlamento narius, priimtus į ES“. Norėčiau sužinoti, gerb. pirmininke, kodėl himnas nebuvo sugrotas, kai mes sveikinome Jo Šventenybę Dalai Lamą.

**Pirmininkas.** – Aš sužinosiu ir pateiksiu jums atsakymą, J. Audy.

\*  
\* \*

**Raštiški paaiškinimai dėl balsavimo**

– Pranešimas: David Martin (A6–0452/2008)

**Glyn Ford (PSE), raštu.** – Dėkoju savo kolegai už Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo, kuriuo sudaromas Korėjos Respublikos Vyriausybės ir Europos bendrijos susitarimas dėl bendradarbiavimo kovojant su antikonkurencine veikla, parengimą. Nariai tikriausiai žino, kad mes šiuo metu deramės su Korėja dėl laisvosios prekybos susitarimo, kuriam pritaria ir vyriausybė, ir opozicija Seule, taip pat ir šie rūmai (principinis pritarimas susitarimui buvo parodytas patvirtinus ankstesnį D. Martin pranešimą). Abi pusės, atrodo, pasirengusios užbaigti susitarimo procedūrą iki kitų Europos rinkimų birželio mėn. Šiandienos susitarimas gali tik padėti šiam procesui nepaisant to, kad liko keli neišspręsti keblūs klausimai, pavyzdžiui, dėl automobilių ir kilmės taisyklių, susijusių su Kaesongo pramonės kompleksu.

**Genowefa Grabowska (PSE), raštu.** – (PL) Pasaulio ekonomika tampa vis labiau ir labiau susijusi tarpusavyje, tarptautinė prekyba didėja labai sparčiai, todėl tiesioginės užsienio investicijos tampa vis dažnesnės. Dėl to visiškai pritariu David Martin pranešimui, kuriame rekomenduojama pritarti Korėjos Respublikos Vyriausybės ir Europos bendrijos susitarimui dėl bendradarbiavimo kovojant su antikonkurencine veikla. Susitarimas atitinka ankstesnius Europos Sąjungos veiksmus šiuo klausimu ir papildo susitarimus, pasirašytus su Jungtinėmis Valstijomis (1991 m.), su Kanada (1999 m.) ir su Japonija (2003 m.) dar dešimtojo dešimtmečio pradžioje. Susitarimas su Korėja padės efektyviai diegti konkurencijos teisės aktus, skatins konkurencijos apsaugos agentūrų bendradarbiavimą ir mažins konfliktų tikimybę.

Jame apibrėžtas įsipareigojimas teikti informaciją apie konkurencijos apsaugos agentūrų įgyvendintas priemones, kurios galėjo turėti įtakos kitos šalies materialiniams interesams. Gerai, kad į susitarimą įtrauktos nuostatos dėl savitarpio pagalbos, veiksmų koordinavimo, keitimosi informacija ir konfidencialumo garantijų. Korėja – ketvirtoji pagal dydį Europai nepriklausanti ES prekybos partnerė, o ES yra didžiausia Korėjos užsienio investuotoja. Kadangi ši partnerystė tampa vis svarbesnė, būtų teisinga Korėją priskirti prie kitų trijų partnerių, su kuriomis ES sudariusi susitarimus dėl bendradarbiavimo kovojant su antikonkurencine veikla.

**Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu.** – (PT) Korėja – ketvirtoji pagal dydį Europai nepriklausanti ES prekybos partnerė, o ES yra didžiausia Korėjos užsienio investuotoja.

Šiame susitarime siekiama, kad būtų garantuotas „abipusis Europos bendrijos ir Pietų Korėjos konkurencijos teisės pripažinimas“, kaip padedanti „veiksmingiausiai išvengti antikonkurencinio elgesio“ priemonė, kurią



taikydamos „abi susitariančios šalys turėtų naudoti mažiau prekybos apsaugos priemonių“, kaip tai jau vyksta pagal susitarimus, priimtus su Jungtinėmis Valstijomis (1991 m.), Kanada (1999 m.) ir Japonija (2003 m.).

Vis dėlto Europos Parlamentas pabrėžia, kad „tas susitarimas turėtų būti traktuojamas atsižvelgiant į visus galiojančius Europos bendrijos ir Korėjos Respublikos susitarimus ir į susitarimus, dėl kurių šiuo metu deramasi, ypač į derybas dėl galimo laisvosios prekybos susitarimo“, arba, kaip akcentuoja pranešėjas, „ypač atsižvelgiant į problemas derantis dėl kitų dvišalių ir tarpreiginių prekybos susitarimų“.

Kitaip tariant, Europos Parlamentas gina „siekius užsitikrinti geresnį patekimą į rinką“, turinčius katastrofiškų pasekmių pramonei ir darbo vietoms, pavyzdžiui, laivų statybos ir remonto sektoriui Portugalijoje, kuris beveik visiškai sugriautas.

Štai kodėl mes balsuojame „prieš“.

**David Martin (PSE), raštu.** – Tikiuosi, kad mano pranešimas ir Komisijos pasiūlymas suteiks reikšmingos naudos ir Korėjai, ir Europos Sąjungai. Korėja – ketvirtoji pagal dydį Europai nepriklausanti ES prekybos partnerė, todėl svarbu, kad būtų imamasi tinkamų kovos su antikonkurencine veikla priemonių.

**Andreas Mölzer (NI), raštu.** – (DE) Ketvirtą pagal dydį Azijos ekonomikos jėgą daužo tarptautinė finansinė krizė. Atmintyje vėl atgyja 1997 m. Azijos valiutų krizės prisiminimai. Nors, viena vertus, šiandienos Pietų Korėjos Vyriausybė labiau patyrusi, kadangi iškart ėmėsi skubių veiksmų, dabartinė krizė taip pat apima Europą ir JAV. Dėl to dabartinė padėtis yra rimtesnė. Vis dėlto, EBPO nuomone, Korėja netrukus atsigaus, susilpnintas Won skatins eksportą, o refliacinės priemonės skatins vartojimą šalies viduje.

Turime išlaikyti gerus ekonominius Europos Sąjungos ir Korėjos ryšius. Dėl to būtų labai gerai, jei nustatytume tam tikras svarbiausias taisykles (nepaisant sudėtingos dabartinės situacijos). Per daug dažnai ekonominiai susitarimai gina tik investuotojų interesus, todėl ES turi siekti, kad daugiau dėmesio būtų skiriama su darbo santykiais susijusiems teisės aktams, taip pat socialiniams ir aplinkos standartams. Skirtame balsuoti pranešime to nėra pakankamai aiškiai išdėstyta, todėl dėl balsavimo susilaikiau.

**Rovana Plumb (PSE), raštu.** – (RO) Aš balsavau už šį pranešimą, kadangi susitarime siekiama prisidėti prie konkurencijos teisės aktų vykdymo užtikrinimo skatinant konkurencijos institucijų bendradarbiavimą ir mažinant konfliktų tikimybę.

Korėja – ketvirtoji pagal dydį Europai nepriklausanti ES prekybos partnerė, o ES yra didžiausia Korėjos užsienio investuotoja.

Atsižvelgiant į didėjančią šios partnerystės svarbą Korėja turėtų tapti ketvirtąja partnere greta kitų trijų partnerių, su kuriais ES yra sudariusi susitarimus dėl bendradarbiavimo kovojant su antikonkurencine veikla.

Susitarime numatyta, kad viena iš konkurencijos institucijų turi pranešti apie vykdymo užtikrinimo veiksmus, galinčius turėti poveikį svarbiems kitos šalies interesams, taip pat numatyta abipusė pagalba, įskaitant galimybę vienai šaliai prašyti kitos imtis vykdyti užtikrinimo veiksmus, koordinuoti vykdymo veiksmus ir keistis informacija. Numatytos ir konfidencialumo užtikrinimo priemonės.

Kalbant plačiau, turėtume pabrėžti daugiašalės prekybos ir konkurencijos taisyklių svarbą kuriant laisvas ir atviras tarpvalstybines rinkas.

**Luca Romagnoli (NI), raštu.** – (IT) Aš balsavau už D. Martin pranešimą dėl Korėjos Respublikos ir EB susitarimo dėl bendradarbiavimo kovojant su antikonkurencine veikla. Pritariu pranešimo mintims ir idėjoms ir manau, kad šis kovos su antikonkurencine veikla susitarimas – kaip tik dabar, kai didėja prekybos (ypač su Azijos šalimis) mastas ir svarba, yra gyvybiškai svarbi priemonė. Atsižvelgiant į Europos ir Europos prekybos partnerių, įskaitant Korėją, ekonominių sistemų skirtumus, ypač susijusius su šių šalių gamybos sąnaudomis ir su vidaus vartotojų apsaugos reguliavimo priemonėmis, konkurencijos institucijų bendradarbiavimo susitarimas – žingsnis pirmyn siekiant apsaugoti mūsų bendroves ir prekes nuo pavojų, kurie joms kyla dabartinėje globalioje aplinkoje.

**Marian Zlotea (PPE-DE), raštu.** – (RO) Aš balsavau už šį pranešimą, kadangi manau, kad mums gyvybiškai svarbu ne tik su Korėja, bet ir su kitomis šalimis, nepriklausančiomis ES, puoselėti prekybos santykius, atitinkančius konkurencijos principus. Turime skatinti konkurencijos institucijų bendradarbiavimą ir mažinti konfliktų tikimybę.

Kaip jau sakiau, mano nuomone, kuri taip pat buvo įtraukta ir į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomonę, už kurią buvo balsuota šią savaitę, mes turime pasiūlyti Europos gyventojams daug įvairesnį verslo

galimybių diapazoną ir garantuoti, kad visose dvišalėse sutartyse su trečiosiomis šalimis būtų gerbiamos vartotojų teisės ir konkurencijos principai.

**– Pranešimas: Struan Stevenson (A6-0433/2008)**

**Šarūnas Birutis, raštu.** – (LT) Daugiametis silkių išteklį į vakarus nuo Škotijos valdymo planas sveikintinas.

Manau, kad licencijuotų žvejybos laivų, turinčių leidimus žvejoti aptariamame rajone, stebėsena turėtų būti vykdoma naudojant elektroninius laivo žurnalus, kasdien vėliavos valstybės narės žvejybos stebėjimo centrui perduodant ataskaitas apie sugavimo skaičių. Laivams, turintiems licenciją žvejoti viename rajone, neturėtų būti leidžiama per tą patį žvejybos reisą žvejoti kitame rajone, nei į vakarus nuo Škotijos.

Svarbu, kad duomenys, kuriais grindžiami atlantinių silkių išteklį į vakarus nuo Škotijos moksliniai vertinimai, būtų tikslinami. Todėl, be dabartinių akustinių tyrimų, kurie atliekami siekiant nustatyti suaugusių atlantinių silkių pertekliaus indeksus, palaikau bandomąjį (MIK) tinklo tyrimą 2008 ir 2009 m., leidžiantį nustatyti šio metodo tinkamumą ir veiksmingumą, pateikiant antrąjį ir nepriklausomą atlantinių silkių, esančių rajone į vakarus nuo Škotijos, pertekliaus indeksą, ir šią iniciatyvą vertinu teigiamai. Sutinku su Komisija ir dėl to, kad valdymo planą reikėtų kas ketveri metai persvarstyti atsižvelgiant į ŽMTEK rekomendaciją. Tačiau jei po šio persvarstymo būtų siūlomi kokie nors pakeitimai, dėl jų reikėtų pasitarti su Pelaginių žuvų RPT ir Europos Parlamentu.

**Avril Doyle (PPE-DE), raštu.** – EPN Struan Stevenson pranešime nustatomas daugiamečių atlantinių silkių išteklį, esančių į vakarus nuo Škotijos, naudojimo ir žvejybos planas. Jis pagrįstas galiojančiais Šiaurės jūros silkių išteklį naudojimo susitarimais, kurie šiuo metu sudaryti su Norvegija, kad būtų galima išsaugoti tvarią žvejybos pramonės veiklą, nustatant leidžiamo sugauti kiekio viršutines ir žemesnes ribas, atsižvelgiant į bendrą žuvų išteklį dydį.

ŽMTEK ir TJTT mokslinėje rekomendacijoje nurodoma, kad atlantinių silkių ištekliai bus naudojami tausiai, o sugaunamas kiekis bus pakankamai gausus, jei jie bus naudojami taip, kad sugaunama žuvų populiacijos dalis būtų 0,25, kai išteklį dydis yra daugiau kaip 75 000 tonų, ir 0,2, kai ištekliai mažesni kaip 75 000 tonų, bet didesni kaip 50 000 tonų. Komisijos pasiūlyme numatyta nutraukti žvejybą tuo atveju, kai neršiančių žuvų ištekliai sumažėja ir jų kiekis nesiekia 50 000 tonų, kad būtų sudarytos sąlygos populiacijai atsigausti ir atsistatyti žuvų ištekliai, šitaip stengiantis išsaugoti žvejybos pramonės pragyvenimo šaltinį ir užtikrinti ateitį, kuri priklauso nuo tinkamo žuvų išteklį dydžio.

Airija tiesiogiai susijusi su šiuo pasiūlymu, kadangi jos teritoriniai vandenys Donegalo grafystės Šiaurės vakaruose patenka į anksčiau minėtą zoną. Kad būtų išsaugota žvejybos pramonė, būtina, jog šiame pranešime nurodytos priemonės būtų pradėtos diegti kuo greičiau ir būtų sumažintas žvejybos normų pažeidimų skaičius.

**Dumitru Oprea (PPE-DE), raštu.** – (RO) Šiam pranešimui reikia skirti šiek tiek daugiau dėmesio, atsižvelgiant į globalinę krizę, kuri reikalauja atsakingai ir saikingai vartoti.

Igyvendinant 2002 m. bendrosios žuvininkystės politikos reformą Komisija ir Taryba sutarė laipsniškai įgyvendinti daugiamečius atkūrimo planus, skirtus svarbiems Bendrijos žuvininkystės ištekliai.

Šiuo atžvilgiu kartu su Norvegija buvo sudarytas daugiametis Šiaurės jūros silkių išteklį valdymo susitarimas, galiojantis nuo 1997 m., davęs patenkinamų rezultatų.

Jei pasiūlytos priemonės būtų įgyvendintos, atsirastų galimybė geriau planuoti žvejybą ir skatinti efektyvią žvejybos veiklą. Priemonės apima žuvininkystės fondą, DLSK normas ir specialius žvejybos leidimus.

Vienas ypač svarbus aspektas – laipsniškai įgyvendinti ekosisteminį žuvininkystės valdymo metodą, kuris užtikrintų, kad visų žuvų rūšių, iš kurių daugelis yra ties visiška išnykimo riba, ištekliai būtų naudojami atsakingai. Be to, ši veikla turėtų atitikti tvarias aplinkos, ekonominės ir socialinės srities sąlygas.

**– Pranešimas: Genowefa Grabowska (A6-0456/2008)**

**Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu.** – (FR) Remdamasis Genowefos Grabowskos pranešimu balsavau už pasiūlymą dėl Tarybos reglamento dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei bendradarbiavimo skatinimo prievolių srityje (atnaujintą per konsultavimosi procedūrą). Pritariu pranešėjai, kuri padarė viską, ką galėjo, kad parengtų galutinį dokumentą iki metų galo, kad Europos

gyventojai galėtų turėti iš jo naudos kiek galima greičiau. Aš pritariu jos nuomonei, kad Komisija turėtų tęsti darbą, susijusį su prievolių vykdymo procedūromis.

**Adam Bielan (UEN), raštu.** – (PL) Genowefos Grabowskos pranešime siūloma visai Europos Sąjungai skirta supaprastinta vaiko paramos sistema, dėl kurios aš jam ir pritariu. Lenkijoje daug moterų vaikus augina vienos, o vaikų tėvai neretai gyvena ir dirba kitose Europos Sąjungos šalyse, dažnai vengdami mokėti už vaiko išlaikymą. Tokiomis aplinkybėmis išreikalauti mokesčio iš esmės neįmanoma.

Artimesnis ES valstybių narių bendradarbiavimas šiuo klausimu padės kreditoriams greičiau atgauti jiems priklausančius pinigus.

**Šarūnas Birutis, raštu.** – (LT) Patvirtinus šį reglamentą piliečiams bus paprasčiau gyventi. Pirmiausia siekiama supaprastinti išlaikymo prievolių nustatymo procedūrą. Be to, reglamente numatyta, kad, valstybėje narėje priėmus sprendimą dėl išlaikymo prievolių, toks sprendimas privalės būti pripažįstamas visose kitose valstybėse narėse. Pagal reglamentą taip pat turi būti sukurta operatyvinė valstybių narių centrinių institucijų bendradarbiavimo, siekiant padėti kreditoriams susigrąžinti skolas, sistema.

**Gérard Deprez (ALDE), raštu.** – (FR) Norėčiau su džiugesiu pranešti, kad šiandien bus balsuojama dėl G. Grabowskos pranešimo. Pirmą, mes jau gana ilgai laukėme pakartotinai apsvaistytos dokumento versijos; antra, šis balsavimas suteiks galimybę priimti dokumentą tuo metu, kai Tarybai vis dar pirmininkauja Prancūzija, t. y. šalis, kuri dėjo visas pastangas, kad dokumentas būtų kuo tinkamiau ir greičiau parengtas.

Kaip jūs žinote, šiuo metu Europos Sąjungoje skyrybų atveju, kai su jomis susiję ir vaikų interesai, dažnai būna sudėtinga ir itin sunku garantuoti, kad iš tikrųjų būtų mokami vaikams išlaikyti skirti pinigai, jei vienas iš sutuoktinių išvyksta į kitą šalį.

Pasiūlytas dokumentas, kuriam aš pritariu, turėtų labai padėti Europos gyventojams, kurie susiduria su tokio pobūdžio problemomis, t. y. užtikrinti, kad būtų laikomasi vaiko išlaikymo prievolės, ir padėti kreditoriams susigrąžinti skolas. Numatytas egzekvatuūros procedūros panaikinimas ieškiniams dėl išlaikymo reiškia, kad sutuoktiniui atsakovui skirtas teismo sprendimas, priimtas vienoje valstybėje narėje, turi būti pripažįstamas visose kitose valstybėse narėse. Naudodamiesi šiomis nuostatomis su tokiomis problemomis susiduriantys gyventojai įprastoje gyvenamojoje vietoje galės atlikti visus formalumus, kurių reikia, kad būtų galima pasinaudoti tiesioginiais išskaitymais iš skolininkų atlyginimo ir banko sąskaitų sistema. Bus aktyvinami bendradarbiavimo mechanizmai, atsiras galimybė gauti informacijos, pagal kurią bus galima nustatyti skolininkų buvimo vietą ir įvertinti jų turimą turtą.

**Avril Doyle (PPE-DE), raštu.** – Aš pritariu savo kolegės pranešimui dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei bendradarbiavimo vaiko išlaikymo prievolių srityje (ES šalyse). Šiame reglamente siekiama suteikti galimybę kreditoriui gauti vykdomąjį raštą dėl skolos išieškojimo, kuris be kliūčių galėtų Europos Sąjungos teisingumo vykdymo erdvėje, t. y. procedūra būtų lengviau, greičiau ir daugeliu atvejų nemokamai. Šitaip galima pasiekti, kad pinigai būtų mokami reguliariai, o vienoje valstybėje narėje numatyta vaiko išlaikymo prievolė būtų taikoma ir kitose valstybėse narėse. Tai supaprastintų procedūras ir suteiktų reikiamos paramos Europos Sąjungos gyventojams, susijusios su didesniu valstybių narių bendradarbiavimu.

**Dumitru Oprea (PPE-DE), raštu.** – (RO) Manau, kad šis pranešimas yra gyvybiškai svarbus kaip tik dabar, kai reikia suderinti Europos Sąjungos valstybių narių kelių sričių teisės aktus, įskaitant ir susijusius su vaiko išlaikymo prievole.

Pakartotinai apsvaistytame reglamente dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei bendradarbiavimo išlaikymo prievolių srityje aiškiai apibrėžti kriterijai ir aplinkybės, kuriems esant reikalaujama pagal įstatymą vykdyti šios rūšies prievolę.

Išlaikymo prievolė yra individuali ir nuolatinė, nekalbant jau apie tai, kad ji vienašalė.

Šis reglamentas labai padėtų Europos Sąjungos valstybių narių gyventojams, t. y. užtikrintų, kad būtų laikomasi vaiko išlaikymo prievolės. Tai reiškia, kad teismo sprendimas, priimtas vienoje valstybėje narėje, turi būti pripažįstamas visose kitose valstybėse narėse. Tai gyvybiškai svarbus aspektas, turint omenyje, kad daug gyventojų gyvena ne toje valstybėje narėje, kurioje yra gimę arba kurioje priimtas sprendimas dėl vaiko išlaikymo.

**Daciana Octavia Sârbu (PSE), raštu. – (RO)** Šis reglamentas palengvins žmonių gyvenimą. Vienas iš dalykų, kurio mes siekėme, tai supaprastinti nuostatas, ypač susijusias su asmens, turinčio išlaikyti vaiką, nustatymo procedūra.

Taigi reglamente numatoma, kad teismo sprendimas dėl vaiko išlaikymo prievolės, priimtas vienoje valstybėje narėje, turi būti privalomas visose kitose valstybėse narėse.

Be to, pagal reglamentą taip pat turi būti sukurta operatyvinė valstybių narių centrinių institucijų bendradarbiavimo, siekiant padėti kreditoriams susigrąžinti skolas, sistema.

Mums pateiktas galutinis rezultatas – kompromisas, kurį mes mielai remsime. Tai reiškia, kad Europos Sąjungos gyventojai kiek galima greičiau galės iš jo gauti naudos.

Dėl įgyvendinimo procedūrų: Europos Komisija turi tęsti veiklą šiuo klausimu.

Galime tik pasidžiaugti pranešimu, kaip ir ketinama tai daryti; be to, galima tikėtis, kad gyventojai kiek galima greičiau galės iš jo gauti naudos.

Vis dėlto efektyvus nuostatų įgyvendinimas – pagrindinis dalykas, kuris garantuotų, kad Europos Sąjungoje bus sukurta bendra ir suderinta sprendimų, susijusių su vaiko išlaikymo prievole, pripažinimo ir įgyvendinimo sistema.

**Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL)** Pranešime dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei bendradarbiavimo išlaikymo prievolių srityje analizuojamas ir įvertinamas iš dalies pakeistas atitinkamas Tarybos reglamentas.

Svarbiausias reglamento tikslas yra supaprastinti išlaikymo prievolių nustatymo procedūrą (efektyvaus skolų susigrąžinimo pagrindas) ir sukurti su šia sritimi susijusią efektyvią ES valstybių narių bendradarbiavimo sistemą.

Visiškai pritariu pranešimui. Tai kompromisinis dokumentas, sudarytas iš Europos Komisijos ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pateiktų pasiūlymų.

Nedelsiant priėmus reglamentą (dar iki 2008 m. pabaigos) asmenys turėtų galimybę skubiai gauti iš jo naudos. Tai prioritetinis tikslas šiuo konkrečiu atveju.

#### – Pranešimas: József Szájer (A6-0429/2008)

**Šarūnas Birutis, raštu. – (LT)** Valstybių metrologijos taisyklės taikomos daugeliui matavimo priemonių ir gaminių kategorijų. Šioje direktyvoje yra nustatytos bendros nuostatos dėl EB modelio patvirtinimo, pirminės patikros tvarkos ir EB metrologinės kontrolės būdų. Įgyvendinant įvairioms matavimo priemonių ir gaminių kategorijoms taikomas direktyvas, nustatomi techniniai dizaino, veikimo ir tikslumo reikalavimai, kontrolės tvarka. Matavimo priemonių EB modelio patvirtinimas ES mastu reiškia, kad joms leidžiama atlikti pirminę patikrą, o jeigu jos atlikti neprivaloma, šias priemones leidžiama teikti į rinką ir naudoti. Į šią naują direktyvos redakciją įtraukti pakeitimai, susiję su reguliavimo procedūra ir su tikrinimu, todėl kodifikuotą Direktyvos 71/316/EEB redakciją būtina pakeisti naujai išdėstyta redakcija.

#### – Pranešimas: Gay Mitchell (A6-0396/2008)

**Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR)** Remdamasis G. Mitchell pranešimu balsavau už pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriame nustatyta greito reagavimo į sparčiai didėjančias maisto kainas besivystančiose šalyse priemonė.

Aš palaikau šią iniciatyvą, suteikiančią Europos Sąjungai naują vystymosi politikos priemonę, skirtą svarbioms problemoms spręsti, susijusioms su didėjančiomis maisto kainomis, dėl kurių keliose šalyse kilo riaušės ir neramumai ir padidėjo nestabilumas – tai kelia grėsmę daugelio metų politikos vystymosi ir taikos palaikymo sričių rezultatams. Šimtai milijonų žmonių pateko į dar didesnę skurdą ir kyla pavojus, kad, nepaisant pastaruoju metu padarytos pažangos, Tūkstantmečio vystymosi tikslai nebus pasiekti. Iš viso reikalingi 18 mlrd. EUR; Sąjunga planuoja skirti 10 % šios sumos, t. y. 1,8 mlrd. EUR, ir, atsižvelgiant į jau turimą finansavimą, kalbama apie papildomų 1 mlrd. EUR paketą. Aš nepritariu Komisijos planams finansuoti šią priemonę iš lėšų, numatytų žemės ūkiui.

**Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT)** Aš, žinoma, balsavau už pranešimą. Kaip pabrėžiama pranešime, Komisijos pasiūlymas skirti 1 mlrd. EUR maisto krizei yra drąsus sprendimas, ir manau, kad turėtume

glaudžiai bendradarbiauti ir su Komisija, ir su Taryba, kad šis svarbus teisės aktas būtų priimtas. Kova su maisto krize reikalauja dėti realias pastangas įvairiais lygmenimis, ir visos Bendrijos institucijos turi bendradarbiauti, kad būtų pasiekta apčiuopiamų rezultatų.

**Nigel Farage, Trevor Colman ir Jeffrey Titford (IND/DEM), raštu.** – Mes, žinoma, reiškiamo užuojautą dėl neturtingų šalių sunkios padėties. Vis dėlto manome, kad daugelio šių problemų priežastis visų pirma yra ES politikos kryptys, pavyzdžiui, bendroji žuvininkystės politika, bendroji žemės ūkio politika ir prekybos protekcionizmas. Manome, kad geriausiai besivystančioms šalims galėtų padėti nacionalinės valstybės tarpvyriausybiniu lygmeniu, o ne hierarchinės struktūros supranacionalinės agentūros, kurių politika labiausiai nusipelno kritikos.

**Avril Doyle (PPE-DE), raštu.** – EP narys G. Mitchell pristatė planą, kuriame aiškiai išdėstytas kolektyvinis Bendrijos atsakas į didėjančias ir nepastovias maisto kainas besivystančiose šalyse ir pateikiamos greito reagavimo gairės ir saugumo tinklo procedūros, skirtos ateinantiems laikotarpiams. Be to, šia priemone siekiama užtikrinti ilgalaikę struktūrinę paramą, kuri būtų skiriama ir diferencijuojama atsižvelgiant į poreikius ir esamas sąlygas. Priemonei numatytas 1 mlrd. EUR, kuris bus paskirstytas iki 2010 m. pagal griežtai nustatytus kriterijus. Maisto saugumas yra bet kokio vystymosi pagrindas, o kova su maisto nepritekliais visame pasaulyje yra itin sudėtinga ir svarbi problema, kurios sprendimą turime skubiai rasti. Džiaugiuosi, galėdama palaikyti EP nario G. Mitchell pranešimą.

**Bruno Gollnisch (NI), raštu.** – (FR) Aiškinamojoje dalyje pranešėjas emociškai ragina Europos Sąjungą skirti kitoms pasaulio šalims sutaupytas ES biudžeto lėšas. Tai keistas ir pavojingas požiūris į viešųjų lėšų valdymą, požiūris, lydimas grasinimų ir kaltinimų.

Nebuvo jokio reikalo šitaip stengtis siekiant mus įtikinti padėti šalims, kurioms labiausiai reikia pagalbos.

Vis dėlto norėčiau pastabėti dar tris dalykus:

– Pasaulinis maisto kainų šuolis, žinoma, labai paliečia ne tik besivystančių šalių gyventojus, bet taip pat ir milijonus ES piliečių. Ką daro Komisija jų labui?

– Ar tikrai reikia patikėti šios neatidėliotinos pagalbos vadybą Komisijai, nors ji didžia dalimi atsakinga už šią padėtį? Būtent maltizmas Europos žemės ūkio politikoje prisideda prie kainų kilimo. Jos prekybos politikos kryptys skatina eksporto kultūrą skurdžiausiose šalyse. Tokiomis pačiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į tai, kad pirmenybė teikiama rinkai ir laisvajai prekybai, pasiūlytos priemonės, skirtos vietos žemės ūkiui palaikyti, atrodo, pasmerktos nesėkmei.

– Galiausiai, kas daroma siekiant kovoti su absurdiška ir amoralia spekuliacija, viešpataujančia maisto prekių rinkose?

**Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu.** – (SV) Aukštos maisto kainos labiausiai paliečia tuos, kurių padėtis pasaulyje blogiausia. Kartu su krizėmis finansų ir energijos rinkose dabar iškilo pavojus, kad iš esmės pablogės didelių gyventojų grupių materialinė padėtis.

Suprantame, kad susidariusi padėtis reikalauja imtis veiksmų. Vis dėlto nepritariame pranešėjo ambicijoms kurti dar vieną ES finansinės pagalbos skirstymo mechanizmą. Vystymosi pagalbos mastas, orientavimas ir turinys, organizacijos „June List“ manymu, geras pavyzdys to, kad ji turi būti nustatoma visų pirma nacionaliniu lygmeniu, o tik po to – bendradarbiaujant su JT organais. „June List“ abejoja ES vaidmeniu, nes turi būti įmanoma rasti dabartinio maisto stygiaus sprendimus tarptautiniuose forumuose. Dėl minėtųjų priežasčių nusprendėme balsuoti prieš pranešimą.

**Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu.** – (PT) Manome, kad buvo pateikti pakeitimai, gerinantys pradinį Europos Komisijos pasiūlymą, būtent: poreikis palaikyti gamybą ir vietos produktus, ypač smulkiosios ūkininkus, mažinant gamybą eksportui; būtų įtraukti gamintojų organizacijas nustatant programas, kuriose pirmenybė būtų teikiama smulkiosioms žemės ūkio bendrovėms; ši pagalba neturi būti teikiama žaliavoms, skirtoms prabangos prekėms arba biokurui gaminti (apgailestaujame, kad nebuvo išbraukti genetiškai modifikuoti organizmai (GMO)).

Vis dėlto būtina pabrėžti, kad ši iniciatyva turėtų būti vertinama atsižvelgiant į ES politikos kryptis, kurias įgyvendinant ji gali būti paversta spaudimo priemone derybose arba ja gali būti naudojama siekiant primesti ekonominius interesus. Turimas omenyje spaudimas Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalims sudaryti susitarimą Pasaulio prekybos organizacijoje (PPO) arba ES ekonominės partnerystės susitarimus; ES siekimas pasinaudoti ekonomine krize, kad būtų galima primesti šiuos susitarimus.

Taip pat verta pažymėti, kad šioje iniciatyvoje neslepamas nei vadinamosios ES pagalbos vystymuisi sumažinimas, nei padidėjusi suma, skirta atnaujinti ginklavimui varžybos ir tarptautiniams santykiams, kuriuose ES atlieka pagrindinį vaidmenį, susijusį su militarizavimu.

Aišku, kad ES duoda tik viena ranka tam, kad vėliau arba net tuojau pat ateitumėte ištiesę abi rankas... kokia veidmainystė.

**Gyula Hegyi (PSE), raštu.** – (HU) Aš sutinku su pranešėju, kad dėl finansų krizės neturime mažinti pagalbos badaujantiems žmonėms besivystančiose šalyse. Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad, žinoma, ir Europos Sąjungoje esama žmonių, kurie dėl kylančių maisto kainų pateko į sunkią padėtį. Ir tai taikytina ne tik naujosioms, bet ir senosioms valstybėms narėms.

Viena iš maisto kainų kilimo priežasčių neabejotinai yra spartus biokuro gamybos didėjimas. Tokiu atveju, kai kuras parduodamas aukštesne kaina, arba sumažėja pigesnių maisto produktų gamyba, arba pakyla jų kaina. Taigi ES neturi importuoti biokuro iš šalių ar didesnių regionų, kuriuose dėl to kiltų grėsmė vietos gyventojams apsirūpinti maisto produktais prieinamomis kainomis.

Biokuras yra svarbus atnaujinančios energijos srityje, bet naudojant jį neapgalvotai gali kilti rimtų padarinių. Todėl ES biokuro naudojimas turi būti iš esmės grindžiamas gamyba ES teritorijoje. Kadangi dėl tokio kuro gamybos didėja vietos maisto produktų kainos ir kyla grėsmė atogrąžų miškams, šį kurą importuoti iš besivystančių šalių turi būti nerekomenduojama.

**Jeanine Hennis-Plasschaert, Jules Maaten, Toine Manders ir Jan Mulder (ALDE), raštu.** – (NL) Nyderlandų Liaudies laisvės ir demokratijos partijos delegacija susilaikė per galutinį balsavimą dėl G. Mitchell pranešimo dėl greito reagavimo į sparčiai didėjančias maisto kainas besivystančiose šalyse priemonių, nes labai abejoja, ar pasiūlytomis priemonėmis bus įmanoma pasiekti pageidaujamą rezultatą. Siekiant gerinti žemės ūkio gamybą besivystančiose šalyse reikalingas platesnio masto struktūrinis požiūris, o ne tik skiriama 1 mlrd. EUR suma, kuri turi būti panaudota per trejus metus. Be to, Nyderlandų Liaudies laisvės ir demokratijos partijos delegacijos manymu, vis dar per daug akcentuojamas lėšų nukreipimas per JT organizacijas ir Pasaulio banką. Valstybės narės galėtų tai daryti ir tiesiogiai. Užuoat tai darius, iniciatyvos šiuo klausimu turi imtis Europos Sąjunga ir susijusios organizacijos, įskaitant Europos investicijų banką (EIB).

**Filip Kaczmarek (PPE-DE), raštu.** – (PL) Aš balsavau už Gay Mitchell pranešimą. Europos Sąjunga turi galėti greitai reaguoti į maisto krizes. Pasaulinė krizė ką tik parodė, kokia silpna gali būti turtingų šalių ekonominė padėtis. Turėtume prisiminti, kad neturtingos ir besivystančios šalys susiduria su daug didesnėmis problemomis. Viena iš jų yra greitas alkstančių žmonių skaičiaus didėjimas.

Susidarius dramatiškai padėčiai dėl gresiančios bado katastrofos neturėtume gaišti brangaus laiko tinkamoms finansinėms procedūroms įgyvendinti. Esu tikras, kad naujoji priemonė sudarys mums sąlygas vykdyti vieną svarbiausių mūsų pareigų – veiksmingai saugoti žmonių gyvybes.

**Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE), raštu.** – (ES) Kaip nurodė Pasaulio banko prezidentas, maisto trūkumo problemos galėtų būti laikomos Tūkstantmečio vystymosi tikslu, kuris yra pamirštas. ES turėtų nuodugniau apsvastyti Pasaulio maisto programos finansavimo poreikį; įvairių organizacijų bendradarbiavimą siekiant įvertinti šalių poreikius; pagalbą smulkiesiems ūkininkams (trumpuoju laikotarpiu; taip pat ištirti maisto kainų kintamumą ateityje); ilgalaikius iššūkius gamybos ir našumo srityse; mokslinių tyrimų planus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta, ir būtinumą rasti rizikos valdymo sprendimus (pvz., finansinių priemonių skyrimas sausrui įveikti).

**David Martin (PSE), raštu.** – Aš palaikau šį pranešimą, nes per dabartinę pasaulinę finansų krizę nepaprastai svarbu vykdyti įsipareigojimus besivystančioms šalims. Skiriant papildomą 1 mlrd. EUR bus užtikrinta, kad besivystančios šalys nebus paliktos likimo valiai.

**Luca Romagnoli (NI), raštu.** – (IT) Aš ketinu balsuoti už gerb. G. Mitchell pranešimą dėl greito reagavimo į sparčiai didėjančias maisto kainas besivystančiose šalyse priemonės sukūrimo. Ypač pritariu pranešėjo nuomonei, kad didėjančios maisto kainos nėra ir neturi būti tik laikraščių antraščių medžiaga. Tai, kad dėl dažnai svarstytos rinkų globalizacijos daugybė žmonių visame pasaulyje atsidūrė ties skurdo riba, kelia nerimą. Vis dėlto dar labiau neramina tai, kad sakoma daug gražių žodžių, bet imamasi tik mažai konkrečių ir veiksmingų priemonių tarptautiniu lygmeniu. Todėl palankiai vertinu tai, kad pranešėjas pabrėžia greito reagavimo būtinumą ir kalba apie sistemą, kuri apimtų skubias socialinio saugumo tinklo priemones, taip pat reikalauja finansavimo, kuris gali suteikti geresnių galimybių naudoti žemės ūkiui reikalingas žaliavas ir teikti žemės ūkio paslaugas, atsižvelgiant į poreikį veikti vietos lygmeniu ir skirtingu būdu.

**Glenis Willmott (PSE), raštu.** – Dabar gilios finansų ir maisto krizės metas. Didėjančios maisto kainos turėjo labai neigiamų padarinių besivystančiose šalyse. Didėjo skurdas ir išliko grėsmė dėl kai kurių Tūkstantmečio vystymosi tikslų įgyvendinimo. Didelių kainų pasekmė buvo riaušės ir nestabili padėtis. Todėl aš balsavau už šį pasiūlymą 1 mlrd. EUR sutaupytų pagalbos ES ūkininkams lėšų naudoti siekiant padėti su sunkumais susidūrusiems besivystančių šalių ūkininkams, kad jie galėtų įsigyti reikalingų prekių, pavyzdžiui, sėklų ir trąšų. Džiaugiuosi, kad Europos Parlamente sugebėjome susitarti su valstybių narių vyriausybėmis dėl šios paramos įgyvendinimo detalių.

– **Pranešimas: José Manuel García-Margallo y Marfil (A6-0448/2008)**

**Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ir Åsa Westlund (PSE), raštu.** – (SV) Mes, Švedijos socialdemokratai, manome, kad šie pranešimai yra tolesnis žingsnis siekiant veiksmingiau kovoti su mokestiniu sukčiavimu. Turint mintyje naujas Švedijos PVM taisykles, kurios įsigaliojo nuo 2008 m. sausio 1 d., šiuose pranešimuose, deja, numatoma tam tikra papildoma administracinė našta kai kurioms įmonėms, bet manome, kad pakeitimai iš esmės yra pagrįsti ir atitinkantys tikslą, todėl nusprendėme balsuoti už juos.

**Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu.** – (FR) Remdamasis gerbiamojo kolegos iš Ispanijos García-Margallo y Marfil pranešimu balsavau už pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios 2006 m. Tarybos direktyvą dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, siekiant kovoti su mokestiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje.

Šiuo metu informacijos apie prekių tiekimą Bendrijos viduje mainų sistema, įdiegta laikantis pereinamojo laikotarpio PVM procedūrų, nustatytų pereinant prie vidaus rinkos, negali užtikrinti veiksmingos apsaugos, susijusios su mokestiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje. Reikėtų pabrėžti, kad ši priemonė yra viena iš priemonių, kuriomis numatoma aiškiai padidinti įmonių teisinį saugumą, sumažinti administracinę naštą ir labai pagerinti mokesčių institucijų informacijos mainus ir bendradarbiavimą. Aš pritariu pakeitimams, kuriais nustatoma, kad praėjus dvejimėms metams nuo direktyvos įsigaliojimo dienos Komisija turės rengti ataskaitą, kurioje turės būti įvertintas šios direktyvos poveikis; joje daugiausia dėmesio turės būti skiriama dėl naujų oficialių įsipareigojimų apmokestinamiesiems asmenims atsirandančioms administracinėms išlaidoms ir šių oficialių įsipareigojimų veiksmingumo kovojant su mokestiniu sukčiavimu pobūdžiui.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu.** – (PT) Apskritai mes pritariame pranešėjo pasiūlymams, kuriais siekiama tobulinti Europos Komisijos dokumentą dėl kovos su mokestiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje.

Iš tikrųjų PVM sukčiavimas turi poveikį ne tik valstybių narių biudžetų pajamoms, bet ir visai ES nuosavų išteklių pusiausvyrai, nes sumažėjusią nuosavų išteklių PVM dalį reikia kompensuoti didesne nuosavų išteklių bendrųjų nacionalinių pajamų dalimi.

Be to, nesu prieš tai, kad būtų pateikta ataskaita, kurioje įvertinamas šios direktyvos poveikis, ypač dėl naujų oficialių įsipareigojimų apmokestinamiesiems asmenims atsirandančioms administracinėms išlaidoms ir šių oficialių įsipareigojimų veiksmingumui kovojant su mokestiniu sukčiavimu.

Vis dėlto turime rimtų abejonių dėl esamų sistemų taisyklių ir jų taikymo teisingumo. Todėl mes susilaikėme nuo balsavimo dėl šio pranešimo.

**Bruno Gollnisch (NI), raštu.** – (FR) Mes balsavome prieš du pranešimus, gerb. García Margallo y Marfil, dėl kovos su mokestiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje ar, paprasčiau tariant, PVM sukčiavimu vykdant prekybą tarp valstybių narių.

Žinoma, mes smerkiame tokį sukčiavimą ir pritariame reikiamų nacionalinių agentūrų tarpvyriausibiniam bendradarbiavimui. Vis dėlto tai, ką siūlo pranešėjas, numatoma daugiau, t. y. sukurti bendrą ES mokesčių duomenų bazę, prieinamą nacionalinėms mokesčių administravimo institucijoms, siekiant kaupti duomenis apie fizinius asmenis, kurie vienokiu ar kitokiu būdu dalyvavo sukčiaujant, ir neleisti jiems įsteigti arba valdyti įmonės bet kurioje Europos šalyje. Kieno vardu? Remiantis teismo, administraciniu ar tik savavališku sprendimu? Kokiu lygmeniu priimtu? Kokių teisių, saugomų – ar ne, atsižvelgiant į aplinkybes – sutartyse, pagrindu?

Sprendimų Europos lygmeniu viršenybė, vos ne baudžiamųjų įgaliojimų prisiskyrimas, Europos Komisijos perdėta vykdomoji funkcija ir didesnė biurokratijos našta bendrovėms tuo metu, kai džiūgaujame dėl Europos smulkiojo verslo akto – visa tai mes laikome nepriimtiniu dalyku.

**Andreas Mölzer (NI)**, raštu. – (DE) Jokia mokesčių sistema neišvengia mokestinio sukčiavimo. Klausimas yra tik tas, koku būdu jį galima būti geriausia mažinti. Bet koku atveju taikant visas priemones turi būti užtikrinta, kad mažųjų ir vidutinių įmonių pernelyg neprislėgtų biurokratinės išlaidos. Visų pirma turi būti griežtai kovojama su mokestiniu sukčiavimu.

Bet koks geresnis bendradarbiavimas yra neabejotinai naudingas, kol ES nepradedą glemžtis valstybių narių sprendimų priėmimo įgaliojimų. Dėmesio centre turi būti suderintas ES valstybių narių veikimo būdas ir šiuo atžvilgiu nėra jokių esminių egzistuojančios sistemos pakeitimų. Dėl šios priežasties balsavau prieš šį pranešimą.

**Luca Romagnoli (NI)**, raštu. – (IT) Aš balsavau už gerb. García Margallo y Marfil pranešimą dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, siekiant kovoti su mokestiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje. Aš pritariu, kad reikia kovoti su mokestiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje, ir manau, kad bendros Europos rinkos sąlygomis turėtų būti stiprinamas valstybių narių administracinis bendradarbiavimas šioje srityje. Jei sandoriai sudaromi peržengiant vienos šalies ribas, būtina kartu su priemonėmis, dažniausiai priklausančiomis nacionalinei kompetencijai, taikyti ir bendros atskaitomybės priemones Europos lygiu, keistis gerąja patirtimi ir vykdyti oficialius mokestinius įsipareigojimus.

– **Pranešimas: José Manuel García-Margallo y Marfil (A6-0449/2008)**

**Jean-Pierre Audy (PPE-DE)**, raštu. – (FR) Remdamasis mano gerbiamojo kolegos iš Ispanijos García-Margallo y Marfil pranešimu balsavau už pasiūlymą dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1798/2003, siekiant kovoti su mokestiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje.

Komisija turi kaupti informaciją apie veiksmus, kurių valstybės narės ėmėsi kovodamos su sukčiavimu, paskelbti, kuriais veiksmais buvo pasiekta geriausių rezultatų, ir pasiūlyti priemones, kurios, jos manymu, yra tinkamiausios siekiant kovoti su sukčiavimu. Komisija parengs sąrašą rodiklių, kuriais remiantis būtų galima nustatyti sritis, kuriose mokestinių įsipareigojimų nevykdymo rizika yra didžiausia. Nacionalinių mokesčių institucijos turi vadovautis būtinumu panaikinti sukčiavimą ir padėti sąžiningiems mokesčių mokėtojams vykdyti įsipareigojimus. Remdamasi reglamento veiksmingumo įvertinimo metu surinktais duomenimis, Komisija turi nustatyti rodiklius, kuriais vadovaujantis galima nustatyti, koku mastu kiekviena valstybė narė bendradarbiauja su Komisija ir kitomis valstybėmis narėmis, teikdama joms turimą informaciją ir pagalbą, reikalingą siekiant panaikinti sukčiavimą. Valstybės narės ir Komisija turi periodiškai vertinti, kaip taikomas šis reglamentas.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL)**, raštu. – (PT) Šiuo atveju mes taip pat iš esmės sutinkame su pranešėjo pasiūlymais, kuriais siekiama gerinti Europos Komisijos dokumentą. Vienas iš jų yra pasiūlymas, pagal kurį reikalaujama, kad Europos Komisija išsamiai informuotų Europos Parlamentą apie priemones, kurias planuojama patvirtinti pagal Europos Parlamento ir Komisijos susitarimą dėl Tarybos sprendimo 1999/468/EB įgyvendinimo tvarkos.

Taip pat sutinku, kad valstybės narės ir Komisija turėtų periodiškai vertinti, kaip taikomas šis reglamentas. Tačiau pasiūlymas dėl to, kad Komisija turėtų parengti sąrašą rodiklių, kuriais vadovaujantis galima nustatyti, koku mastu kiekviena valstybė narė bendradarbiauja su Komisija ir kitomis valstybėmis narėmis, man neatrodo pakankamai aiškus, net jei jis pateiktas atsižvelgiant į Audito Rūmų kritiką dėl nepakankamo administracinio bendradarbiavimo PVM srityje. Galimu keitimusi gerąja patirtimi arba poreikiu atlikti analizes negali būti grindžiamas didesnis apmokestinimas srityse, kuriose ginčijamas subsidarumo principas.

Todėl mes susilaikėme nuo balsavimo.

– **Pasiūlymas dėl rezoliucijos dėl siečio gerinti MVĮ aplinką Europoje. „Small Business Act“ (B6-0617/2008)**

**Jean-Pierre Audy (PPE-DE)**, raštu. – (FR) Balsuodamas už bendrą rezoliuciją, kurią pasiūlė keturios politinės frakcijos, įskaitant Europos liaudies partijos (Krikščionys demokratai) frakciją ir Europos demokratų, dėl siečio gerinti MVĮ aplinką Europoje – Smulkiojo verslo aktą – norėčiau nuoširdžiai padėkoti už didžiulį darbą, kurį nuveikė mano kolegė parlamentarė iš Prancūzijos gerb. N. Fontaine ir, Tarybai pirmininkaujant Prancūzijai, ministras Ch. Lagarde. Valstybės narės turi neatidėliodamos patvirtinti, kad jos ketina oficialiai pritarti Smulkiojo verslo aktui 2008 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikime, kuris vyks Briuselyje. Tai turi užtikrinti būtiną Smulkiojo verslo akto prieinamumą ir tuo pat metu garantuoti, kad jo nuostatos būtų teisiškai privalomos – turėtų stiprų teigiamą poveikį MVĮ aplinkai. Šios įmonės sudaro labai svarbią ekonominės struktūros dalį ir kaip vieno žmogaus įmonės neabejotinai atlieka socialinę funkciją.



Vis dėlto jos yra pažeidžiamos ir nusipelno ypatingo dėmesio. Kadangi turi būti parodytas siekis kurti gerovės sistemą, gyvybiškai svarbu, kad Europos Sąjunga suteiktų paramą MVĮ.

**Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT)** Aš balsavau už pranešimą. Mažosios ir vidutinės įmonės yra Europos ekonomikos branduolys tiek ekonomikos augimo ir naujovių diegimo, tiek užimtumo požiūriu. Todėl paramos joms politika, užtikrinanti visos sistemos stabilumą, ypač svarbi šiuo pasaulinės krizės laikotarpiu, nes krizės sukeltos problemos gali būti išspręstos tik sprendžiant realios ekonomikos klausimus. Todėl turėtume palaikyti visas pastangas, tačiau nepamiršti, kad mūsų laukia dar ilgas kelias ir kad turime vykdyti savo įsipareigojimus.

**Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR)** Mes balsavome už rezoliuciją dėl MVĮ aplinkos gerinimo įgyvendinant Smulkiojo verslo aktą, nes suprantame, kaip sakėme daugelį metų, MVĮ atliekamą pagrindinį vaidmenį ekonomikoje kuriant gerovę ir darbo vietas.

Problema yra ta, kad šiandien visa tai tėra teoriniai svarstymai. Ta pati institucija, Komisija, raginanti valstybes nares taikyti principą „visų pirma galvokime apie mažuosius“, toliau teikia neaiškius, nesuprantamus teisės aktus ir administracinius bei su reguliavimu susijusius apribojimus. Komisija, nepaisydama įpareigojimų, prastai atlieka poveikio tyrimus, kuriuos turi pateikti kartu su teisėkūros pasiūlymais. Būtent Komisija vykde politiką dėl palankesnių viešojo pirkimo sutarčių sudarymo sąlygų, kurios rezultatas tas, kad MVĮ vietos sistemingai išstumiamos pirmenybę teikiant didelėms Europos įmonėms dėl šventos ir neliečiamos konkurencijos. Būtent Komisija, pernelyg rūpindamasi fiskalinių priemonių suderinimu, nustatė dabartinius PVM tarifų apribojimus.

Taigi atėjo laikas pagaliau teikti pirmenybę visoms mažosioms įmonėms, jų vadovams ir darbuotojams, bet visų pirma tai reikia padaryti Europos teisės aktuose.

**Adam Bielan (UEN), raštu. – (PL)** Europos mažųjų ir vidutinių įmonių padėties gerinimas ir Europos mažųjų įmonių chartijos palaikymas yra nepaprastai svarbūs siekiant veiksmingo Europos Sąjungos ekonomikos ir verslininkystės vystymosi, todėl nusprendžiau pritarti rezoliucijai.

Pradedant verslą bet koks administracinių procedūrų, taisyklių supaprastinimas ir nereikalingų teisės aktų panaikinimas tik paspartintų mažųjų ir vidutinių įmonių, kurios suteikia darbą milijonams žmonių, steigimo procedūrą.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT)** Mes žinome, kad kaip pretekstas, jog turi būti išvengta krizės finansų sektoriuje ir galimų jos padarinių, remiamas bankininkystės sektorius ir kitos finansinės bendrovės. Vis dėlto kapitalizmo krizė yra daug platesnio masto ir jau turi rimtų pasekmių, ypač ekonomikos srityje, kurioje vyrauja mikro-, mažosios ir vidutinės įmonės.

Todėl, nors ir neabejotina, kad rasti ilgalaikius alternatyvius sprendimus galima tik atsisakius dabartinės ekonomikos liberalizavimo politikos, mes palaikome bet kokias atskiras priemones, kurios galėtų palengvinti sunkią tūkstančių mikro-, mažųjų ir vidutinių įmonių padėtį.

Vis dėlto tvirtiname, kad siekiant kurti mikro-, taip pat mažosioms ir vidutinėms įmonėms palankią aplinką visų pirma būtina padidinti gyventojų perkamąją galią, darbuotojų atlyginimus ir gerinti pensijų fondų padėtį.

Todėl balsuodami dėl šios rezoliucijos mes tikrai norėtume pabrėžti troškimą, kad ji nebūtų dar vienas propagandos, kuri įprasta šiais laikais, miražas. Ši parama iš tikrųjų turi pasiekti mikroįmones ir MVĮ ir nebūti iššvaistyta biurokratijai.

**Mieczysław Edmund Janowski (UEN), raštu. – (PL)** Noriu pasakyti, kad palaikau Europos mažųjų įmonių chartijos, kuri skirta gerinti tokių įmonių padėtį ES, priėmimą. Žinoma, MVĮ atlieka svarbų vaidmenį Europos ekonomikoje, nes sukuria maždaug 100 mln. darbo vietų ir yra pagrindinis valstybių narių ir regionų pajamų šaltinis. Daugelis šių bendrovių aktyviai taiko veiklos naujoves.

Atsižvelgiant į tai svarbu pripažinti, kad daugelis kliūčių, su kuriomis vis dar susiduria smulkieji ir vidutiniai verslininkai, neturi jokio pagrindo. Taip pat turime nepamiršti, kad tokios įmonės labai jautriai reaguoja į stiprėjančią konkurenciją ir visas finansines bei administracines problemas. Siekiant užtikrinti tinkamą jų veikimą būtinos nesudėtingos ir aiškos teisinės nuostatos.

Taigi Europos Parlamento įsikišimas yra neišvengiamas, nes jis, turėdamas savo žinioje atitinkamas teisėkūros priemones, gali reaguoti į pastebėtus poreikius ir padėti pašalinti pasitaikančias kliūtis. Nepaprastai svarbu, ypač užsitęsus ekonomikos krizei, užtikrinti prieigą prie finansavimo šaltinių.

Teigiamai vertinu Europos investicijų banko parengtą naują paketą, kuriame numatoma MVĮ paskoloms skirti 30 mlrd. EUR. Vis dėlto turime apsvarstyti galimybes padidinti šią sumą, nes didelio mažųjų įmonių skaičiaus žlugimo pasekmės stulbinamai blogai paveiktų daugelį asmenų.

Esu tikras, kad tokiomis aplinkybėmis Taryba pritars Europos mažųjų įmonių chartijai ir reikalaus, kad valstybės narės įgyvendintų jos nuostatas.

**Andreas Mölzer (NI), raštu.** – (DE) Daugelį metų ES pasisako – bent jau popieriuje – už mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) skatinimą. Vis dėlto popieriuje galima išdėstyti bet ką, o faktai rodo ką kita. MVĮ ir toliau susiduria su biurokratinėmis kliūtimis, didelės įmonės ir toliau lengvai gauna finansinę paramą, tuo tarpu vidutinio dydžio įmonės dažniausiai patenka į prašytojų padėtį. Karštligiškas reguliavimas dažnai varžo mažąsias įmones, o įmonių grupės pajėgia samdyti ekspertus, kad pasinaudotų bet kokia spraga.

Todėl vadovaujantis JAV pavyzdžiu turi būti atliekama mažųjų ir vidutinių įmonių ES teisės aktų naudos ir sąnaudų analizė, taip pat turi būti skatinamas siekis mažinti biurokratiją turint tikslą mažinti dideles išlaidas, susijusias su įpareigojimu pranešti ir skelbti informaciją. Atrodo, kad svarstomasis pasiūlymas yra tolesnis žingsnis teisinga kryptimi, todėl aš taip pat balsavau už jį.

**James Nicholson (PPE-DE), raštu.** – Dabar yra pats laikas palaikyti MVĮ. Dabartinė ekonominė aplinka jas stipriai veikia, nes jos susiduria ir su sunkumais dėl grynųjų pinigų srautų išlaikymo, ir dėl sumažėjusių vartojimo išlaidų poveikio.

Turime užtikrinti, kad dabartinės ekonominės krizės sąlygomis MVĮ vis dar galėtų gauti pakankamą finansavimą, ypač šiuo metu, kai bankai neskolina mažosioms įmonėms. Apskritai turėtų būti panaikinta nereikalinga administracinė ir biurokratinė našta. MVĮ yra Europos šalių, tokių, kurių ūkis nedidelis, pavyzdžiui, Šiaurės Airijos, pagrindas. Mes turėtume skatinti pažangius verslininkus, o ne daryti jiems kliūtis, pavyzdžiui, dėl pernelyg didelio biurokratijos masto.

Smulkiojo verslo aktas yra žingsnis į priekį; vis dėlto kad jis tikrai darytų teigiamą poveikį, Taryba privalo jį greitai priimti, o valstybės narės – visiškai įgyvendinti.

**Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), raštu.** – (RO) Esant sudėtingam ekonominiam klimatui, daugeliu atvejų pirmiausia būtų paliestos ir sunkiausios pasekmes patirtų mažosios ir vidutinės įmonės.

Turint mintyje, kad kai kuriose valstybėse narėse, pavyzdžiui, Rumunijoje, MVĮ sukuria daugiau nei 60 % BVP, reikia imtis paramos priemonių, kurios yra labai laukiamos ir svarbiausia būtinės.

Kita sveikintina priemonė yra Europos investicijų banko parengtas naujas paketas, kuriame numatoma MVĮ paskoloms skirti 30 mlrd. EUR. Nuoširdžiai tikiuosi, kad šios paskolos bus lengvai prieinamos ir naujųjų valstybių narių, pavyzdžiui, Rumunijos arba Bulgarijos, mažosioms įmonėms.

**Seán Ó Neachtain (UEN), raštu.** – (GA) Tikrai turime atkreipti dėmesį ir pradėti spręsti pagrindinį iššūkį, susijusį su finansų sistemos stabilizavimu ir pertvarkymu. Vis dėlto, kaip savo šalių paprastų žmonių atstovai, mes taip pat privalome skubiai susitelkti į vadinamąją „realiąją ekonomiką“.

Europos žmonės patiria sunkumų, nes dabar pats ekonomikos krizės įkarštis. Būtų nesudėtinga šiuo metu visiškai tvirtai laikytis konservatyvios politikos, skirtos tik finansų sistemai stabilizuoti. Vis dėlto, užuot tai darę, privalome stengtis iš pagrindų atkurti ekonomiką.

Airijos vakarinėje dalyje maždaug 70 % darbuotojų dirba mažosiose įmonėse. Šios mažosios įmonės yra vakarinės Airijos dalies ekonomikos variklis. Mes turime ne tik jas apsaugoti, bet ir skatinti verslininkystę, augimą ir šio sektoriaus vystymąsi. Tuo tikslu nuoširdžiai sveikinu iniciatyvas, kurias neseniai pradėjo Airijos ir Europos institucijos siekdamos palaikyti mažųjų įmonių sektorių. Prašau privatųjį ir finansų sektorius ir politikos kūrėjus tęsti veiklą ir prisidėti prie šių iniciatyvų.

**Athanasios Pafilis (GUE/NGL), raštu.** – (EL) Iniciatyva „Smulkiojo verslo aktas“ vykdoma įgyvendinant prieš paprastus žmones, darbuotojus nukreiptą Lisabonos strategiją ir ES stengiantis užbaigti bendrosios vidaus rinkos, kenkiančios darbuotojams ir jų teisėms, kūrimą.

Kaip masalą taikydama mažesnius PVM tarifus vietoje teikiamoms paslaugoms ir darbui imlioms paslaugoms, ES bando pasiekti, kad mažosios ir vidutinės įmonės pritartų stambiojo verslo siekiams, kuris remia šiuos planus siekdamas naudoti sau, o ne šioms mažosioms įmonėms ar savarankiškai dirbantiems asmenims.

Komisijos pirmininkas José Manuel Barroso išaiškino, kokioms įmonėms taikomos šio akto nuostatos, t. y. apibrėžė, kad tai įmonės, kurios visiškai išnaudoja vieningos rinkos teikiamas galimybes ir išplečia savo veiklą į tarptautinę rinką, kad taptų pasauliniu lygmeniu konkurencingomis bendrovėmis. Komisijos narys Günteris Verheugenas pabrėžė reakcinę ideologinę prasmę, sakydamas, kad svarbi akto nuostata turėtų būti – socialinis verslininkų pripažinimas ir skatinimas pradėti verslą, kad būtų pakeista neigiama nuomonė dėl verslininkų vaidmens ir dėl verslo rizikos.

Vis dėlto pasiūlymo esmę sudaro nuostata dėl naujų reikalavimų sušvelninti privačioms Europos bendrovėms galiojančią tvarką, kuria remiantis „privati Europos įmonė“ galės prekiauti visose ES valstybėse narėse ir apeiti bet kokius galiojančius socialinės kontrolės reikalavimus.

**Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), raštu. – (RO)** Aš balsavau už rezoliuciją dėl siekio gerinti MVĮ aplinką Europoje, nes tai labai svarbu ES, įskaitant Rumuniją, ekonomikai.

Mažosios ir vidutinės įmonės sukuria daugiau kaip 100 mln. darbo vietų ir atlieka esminį vaidmenį užtikrinant ekonomikos augimą.

Ypač ekonominės krizės laikotarpiu turime remti šį sektorių visomis galimomis priemonėmis, nes jis gali užtikrinti ekonomikos atkūrimo galimybes.

Pritariu dėl Europos investicijų banko parengto naujo paketo, kuriame numatoma MVĮ paskoloms skirti 30 mlrd. EUR, įgyvendinimo. Taip pat prašau ateityje šį fondą stiprinti ir didinti.

Manau, kad gyvybiškai svarbu, jog valstybės narės taip pat kurtų ir įgyvendintų priemones, kurios papildytų priemones, priimtas ES lygmeniu.

**Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT)** Aš balsavau už pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl siekio gerinti MVĮ aplinką Europoje – Smulkiojo verslo aktą. Esu tvirtai įsitikinęs, kad MVĮ, sudarančios daugiau kaip 90 proc. visų Europos įmonių, nepaprastai prisideda prie Europos Sąjungos ekonomikos augimo. Todėl mums reikalingas Europos teisės aktas dėl mažųjų įmonių, t. y. Smulkiojo verslo aktas, kuris bus veiksmingas tik tada, jeigu nacionaliniu ir Europos lygmenimis bus priimtas konkretus įsipareigojimas jį įgyvendinti. Be to, sutinku, kad turėtume raginti Tarybą patvirtinti, kad ji ketina oficialiai pritarti šiam teisės aktui būsimame Europos Vadovų Tarybos susitikime, kad būtų užtikrintas tinkamas šios svarbios iniciatyvos regimumo lygis.

**Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL)** Per šiandienos balsavimą aš pritariau dėl rezoliucijos, skirtos gerinti Europos mažųjų ir vidutinių įmonių padėtį, priėmimo.

Mažųjų įmonių chartija prisidės prie Lenkijos ir visos Europos ekonomikos vystymosi.

Šiuo metu mažosios ir vidutinės įmonės sukuria daugiau kaip 100 mln. darbo vietų Europoje. Jos yra ekonomikos variklis. Mano nuomone, ypač šiandien, esant ekonominei krizei, rezoliucijoje akcentuojamas poreikis pritarti Chartijos nuostatomis.

Siekiant atkurti ES finansų padėtį nepakaks vien padėti didelėms finansų institucijoms. Pirmiausia turime imtis konkrečių veiksmų, kuriais remtume mažąsias ir vidutines įmones; tai suteiktų joms galimybę veikti toli gražu netobulose rinkose ir palengvintų sąlygas užsiimti verslu.

Aišku, Mažųjų įmonių chartija neišspręs šių problemų. Bet ji gali kurti principus, užtikrinančius vienodų sąlygų taikymą MVĮ, ir sudaryti įmonėms skirtos politikos pagrindą.

#### **– Pasiūlymas dėl rezoliucijos dėl ES elgesio kodekso ginklų perdavimo srityje (RC B6–0619/2008)**

**Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR)** Aš balsavau už šešių politinių frakcijų pasiūlytą bendrą rezoliuciją dėl ES elgesio kodekso ginklų eksporto srityje. Aš pritariu principams, pagal kuriuos būtina užkirsti kelią neatsakingam ginklų perdavimui, griežtai taikant kodekso reikalavimus įmonėms ir nacionalinėms ginkluotoms pajėgoms, taip pat užkirsti kelią neteisėtai gabenamiems ginklams, raginant visas valstybes nares, kurios iki šiol to nepadarė, į savo nacionalinius teisės aktus perkelti 2003 m. ES bendrąją poziciją dėl tarpininkavimo ginklų prekyboje kontrolės. Mes turime raginti atlikti tyrimus dėl ginklų embargo pažeidimų ir gerinti duomenų, kuriuos ES valstybės narės pateikia su Elgesio kodeksu susijusiose kasmetinėse ataskaitose, kokybę. Tai reiškia, kad neturime būti naivūs, nes tai opūs klausimai šiame sudėtingame ir pavojingame

pasaulyje, kuriame gyvename, ir todėl aš pasisakau prieš T. Pflüger pasiūlytą žodinių pakeitimą. Mano supratimu, būtų pernelyg skubota susieti Elgesio kodeksą, būsimos direktyvos dėl prekių, susijusių su gynyba, perdavimo procedūrų Bendrijoje įgyvendinimą ir ginklų eksporto kontrolę.

**Glyn Ford (PSE), raštu.** – Aš tvirtai palaikau šią rezoliuciją. Bendrosios pozicijos dėl Elgesio kodekso ginklų eksporto į trečiąsias šalis srityje priėmimas yra gyvybiškai svarbus siekiant tinkamai įgyvendinti būsimą direktyvą dėl prekių, susijusių su gynyba, perdavimo procedūrų Bendrijoje ir užtikrinti oficialią ginklų eksporto kontrolę.

Mums tikrai reikia tvirto teisinio šio Elgesio kodekso pagrindo, kuris leistų mums vėl svarstyti šiuo metu Kinijai taikomą ginklų embargą. Vis dar turime sunkumų dėl Pekino, bet jie neturėtų būti tiesiogiai lyginami su Birmos ir Zimbabvės problemomis.

**Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu.** – (PT) Šiuo metu vykstant ginklavimosi varžyboms ir tarptautinių santykių militarizavimui, kuriuose pagrindinį vaidmenį atlieka JAV, NATO ir ES, bet kokia iniciatyva, prisidedanti – net jei ir nepakankamai – prie ginklų eksporto apribojimo, bus žingsnis teisinga kryptimi.

Tačiau ES apibūdina noras suteikti naują impulsą „Europos gynybai“ (eufemizmas, už kurio slypi kišimasis ir agresija), vėl patvirtinantis jos tikslą „stiprinti Europos Sąjungos ir NATO strateginę partnerystę“ ir pritaikyti ją dabartiniais poreikiais vienas kito papildymo ir stiprinimo dvasia.

Pažvelkite į Europos Vadovų Tarybos gruodžio 11–12 d. susitikimo išvadų dėl Europos Saugumo ir gynybos politikos (ESGP) stiprinimo projektą, kuriame rengiama didžiųjų ES valstybių pozicija NATO vadovų susitikimui, vyksiančiam kitų metų balandžio mėn. Jame numatomas vadinamosios Europos saugumo strategijos (2003 m.) kokybinis šuolis ir nustatomi nauji tikslai kitus dešimt metų „stiprinant ir optimizuojant Europos gebėjimus“ tam, kad „ateinančiais metais ES sugebėtų už savo teritorijos ribų vienu metu sėkmingai vykdyti kelias įvairios apimtys civilines misijas ir karines operacijas, atsižvelgiant į labiausiai tikėtinus scenarijus“.

**Athanasios Pafilis (GUE/NGL), raštu.** – (EL) Tuo metu, kai ES darbuotojai moka didžiules sumas, kad būtų finansuojamos gynybos programos ir atliekami kariniai moksliniai tyrimai, tuo metu, kai plečiasi ES ginklų pramonė ir „teisėta“ prekyba visų rūšių ginklais, duodanti didžiulį pelną bendrovėms, tuo metu, kai visa ES ir toliau militarizuojama, tuo metu, kai žmonės kenčia dėl naujų priemonių, kurias kartu su JAV ir NATO aktyviai taiko ir ES, mums belieka tik ironiškai vertinti diskusiją ir prašymą pritarti bendrai ES pozicijai ir priimti priemones, skirtas įgyvendinti vadinamąją ES Elgesio kodeksą dėl ginklų eksporto.

Dėl imperialistinės agresijos ir varžybų didėjimo, kuri dar sustiprins kapitalistinę finansų krizę, didėja ginklavimosi išlaidos, kurios netgi viršijo šaltojo karo eros išlaidas. Atsižvelgiant į tai, pastangos priversti vykdyti ginklų eksporto taisykles yra bandymas pasityčioti ir klaidinti žmones.

ES darbuotojų atsakas turėtų skelbti kovą ES militarizavimui, Europos Sąjungos kariuomenei ir gynybos programoms, tai turi būti vieningas pasipriešinimas ir ES karo kurstymo politikai.

– **Pranešimas: Bart Staes (A6-0427/2008)**

**Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu.** – (FR) Aš balsavau už kolegą iš Belgijos B. Staes pranešimą savo iniciatyva dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 8/2007 dėl administracinio bendradarbiavimo pridėtinės vertės mokesčio (PVM) srityje. Nors ir turėtume džiaugtis šia Audito Rūmų specialiąja ataskaita, jos išvados daugeliu atžvilgių kelia nerimą, ypač atsižvelgiant į pastabas, kad Reglamentas (EB) Nr. 1798/2003 dėl administracinio bendradarbiavimo pridėtinės vertės mokesčio srityje nėra veiksminga administracinio bendradarbiavimo priemonė turint mintyje, kad ją įgyvendina tik kelios valstybės narės ir kad Komisijai tenkantis vaidmuo yra ribotas. Tačiau labai svarbu, kad Komisija pradėtų pažeidimo tyrimo procedūrą valstybėse narėse, kurios vėluoja pateikti duomenis. Komisijos pasiūlymai dėl PVM direktyvos ir Reglamento dėl administracinio bendradarbiavimo PVM srityje dalinio pakeitimo yra sveikintini. Pritariu tam, kad atsakingos Komisijos tarnybos, Mokesčių ir muitų sąjungos generalinis direktoratas ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) sudarytų specialią darbo grupę.

**David Martin (PSE), raštu.** – Aš palankiai vertinu šį pranešimą, kuris ruošia dirvą bendriems Europos veiksams siekiant gauti tikslius duomenis, susijusius su PVM sukčiavimu ir jo nuolatiniu poveikiu Didžiosios Britanijos biudžetui.

**– Pranešimas: Zita Gurmai (A6–0435/2008)**

**Robert Atkins (PPE-DE), raštu.** – Aš ir mano kolegos konservatoriai iš Didžiosios Britanijos pritariame tam, kad visais požiūriais būtų gerinama moterų padėtis visuomenėje. Manome, kad moterys turi turėti lygias galimybes daugelyje pranešime nurodytų sričių. Taip pat esame įsitikinę, kad moterys gali atlikti visapusišką vaidmenį politiniame gyvenime. Mes suprantame, kad esama konkrečių problemų, kurios turi būti sprendžiamos atsižvelgiant į padėtį Balkanų šalyse, ir primygtinai siūlome nacionalinėms institucijoms imtis priemonių, kad būtų gerinamos moterų galimybės.

Tačiau esame susirūpinę dėl raginimo nustatyti kvotas, kurios, mūsų manymu, nebūtų naudingos nei moterims, nei vyrams. Taip pat nepritariame minčiai steigti Europos lyčių lygybės institutą.

**Alessandro Battilocchio (PSE), raštu.** – (IT) Aš balsavau už pranešimą. Lyčių lygybės užtikrinimas yra būtina visų šalių kandidačių prisijungimo prie Europos Sąjungos sąlyga. Dėl neramios Balkanų istorijos sudėtingiau imtis veiksmų, taip pat ir kontroliuoti padėtį. Nors pastebima demokratizavimo proceso pažanga, dar reikia daug nuveikti. Rytų Balkanuose daug moterų vis dar patiria diskriminaciją ir gyvena fizinio nesaugumo ir ekonominio ir socialinio netikrumo sąlygomis. Todėl turėtų būti toliau gerinama reguliavimo sistema.

Šiuo atžvilgiu negali būti toliau vilkinamas 1979 m. JT konvencijos dėl visų formų moterų diskriminacijos panaikinimo (CEDAW) ratifikavimas. Panaikindami visas smurto ir nelygybės formas, turime siekti ne tik užtikrinti lygias moterų ir vyrų teises, bet ir sudaryti joms sąlygas nevaržomai atskleisti sudėtingą ir įvairialypį moteriškumą visose gyvenimo srityse.

**Adam Bielan (UEN), raštu.** – (PL) Aš palaikiau gerb. Z. Gurmai pranešimą, apibūdinantį moterų padėtį Balkanuose, nes jame iškeliama labai svarbios problemos, kurios, deja, susijusios ne tik su tuo regionu ir nėra pavieniai atvejai.

Skubiausia problema yra sustabdyti nusikaltimų, kai kėsiniasi prieš moteris, bangą. Smurtas šeimoje, seksualinis išnaudojimas ir svarbiausia prekyba moterimis ir vaikais šiandien yra dažnas reiškinys.

**Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner ir Gunnar Hökmark (PPE-DE), raštu.** – (SV) Mes nusprendėme balsuoti už pranešimą, nes jame nagrinėjamos kelios labai svarbios problemos, susijusios su moterų padėtimi Balkanuose. Tačiau norėtume aiškiai pasakyti, kad nepritariame reikalavimams įvesti kvotas. Klausimą dėl politinių partijų ir nacionalinių parlamentų veiklos organizavimo būdo turi spręsti ne ES, bet pačios partijos ir parlamentai.

**Edite Estrela (PSE), raštu.** – (PT) Aš balsavau už gerb. Z. Gurmai pranešimą dėl moterų padėties Balkanuose, nes jame raginama atkreipti dėmesį į tai, kad, nepaisant ekonominio vystymosi, šios Europos dalies moterys ir toliau susiduria su įvairiomis diskriminacijos formomis.

Manau, kad jeigu būtų įgyvendintos šio pranešimo rekomendacijos, jos taptų modeliu, pagal kurį būtų galima pakeisti dabartinę padėtį, skatinant didesnę socialinę apsaugą ir didesnę šių šalių moterų dalyvavimą veikloje. Tai pasakytina apie kovos su smurtu šeimoje ir nevienodu darbo užmokesčiu priemones; teigiamos diskriminacijos priemones, pavyzdžiui, kvotų sistemą, ir vaikų bei vyresnio amžiaus asmenų priežiūros infrastruktūrą, siekiant padėti šalinti kliūtis moterims dalyvauti darbo rinkoje.

Taip pat norėčiau pabrėžti, kad pranešime didelė reikšmė teikiama investicijoms į švietimą, kuris padėtų iš esmės atsisakyti stereotipų ir parengti būsimas kartas kurti geresnę ir teisingesnę visuomenę.

**Avril Doyle (PPE-DE), raštu.** – Aš šiltai sveikinu gerb. Z. Gurmai pranešimą, kuriame išsamiai apibūdinama pažanga moterų teisių srityje Vakarų Balkanuose. Kaip Parlamentarai, mes turime prisiimti visišką atsakomybę ir teikti visą įmanomą paramą siekiant lyčių lygybės. Lygių vyrų ir moterų teisių įtvirtinimas – būtina žmogaus teisių apsaugos sąlyga ir manau, taip pat siekiant tolesnės pažangos įgyvendinant *acquis*.

Norėčiau pareikšti susirūpinimą ir atkreipti dėmesį į tai, kad moterims kyla neproporcingai didelis pavojus tapti smurto šeimoje, prekybos žmonėmis ir priverstinės prostitucijos aukomis. Visiškai pritariu išvadoms, susijusioms su kova su prekyba žmonėmis ir romų tautybės moterų diskriminacija ir kuo palankiausiai vertinčiau energingą šių problemų sprendimą visose Vakarų Balkanų šalyse.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu.** – (PT) Nors yra bendros politinės nuomonės apie regioną aspektų, kuriems ne visiškai pritariame, mes sutinkame su pabrėžiama moterų vaidmens ir moterų lygių teisių ir

lygiavertio dalyvavimo darbo rinkoje svarba. Tai būtina siekiant užtikrinti moterų ekonominę nepriklausomybę ir kovą su skurdu, nuo kurio jos apsaugotos mažiau negu vyrai.

Kaip pripažįstama pranešime, moterys patyrė neproporcingai didelį neigiamą poveikį apribojus socialines paslaugas ir sumažinus viešąsias išlaidas, pavyzdžiui, sveikatos, vaiko ir šeimos priežiūrai; pranešime pabrėžiama, kad moterys, anksčiau gaudavusios su darbo užmokesčiu nesusijusias pašalpas ir naudodamosi tam tikromis paslaugomis, galėdavo dirbti mokamą darbą ir savo ruožtu derinti darbą ir šeimos gyvenimą.

Tačiau dabar reikia imtis specialių priemonių, siekiant užkirsti kelią moterų įdarbinimui vien blogai mokamo darbo sektoriuose, nevienodam vyrų ir moterų darbo užmokesčiui, taip pat siekiant užtikrinti kokybiškas ir lengvai pasiekiamas vaikų ir vyresnio amžiaus asmenų priežiūros paslaugas už prieinamą kainą. Per karą nukentėjusiomis moterims ypač svarbi psichologinė ir medicininė rehabilitacija.

**David Martin (PSE), raštu.** – Aš palankiai vertinu šį pranešimą, kuris atskleidžia dabartines problemas, susijusias su moterų padėtimi Balkanuose, pavyzdžiui, naujausios statistinės informacijos apie lyčių lygybę stygių. Pranešime pabrėžiama, kad šiose šalyse dažnai būna palankios sąlygos atsirasti prekybai žmonėmis, skurdui ir nevienodam darbo užmokesčiui.

**Miroslav Mikolášik (PPE-DE), raštu.** – Klausimai, susiję su moterų padėtimi Balkanų valstybėse, turi būti sprendžiami per derybas dėl prisijungimo. Kadangi mano partija, EPP-ED, buvo įkurta vadovaujantis visų žmonių lygybės ir teisingumo idealais, manau, kad Europos Parlamentui tenka pagrindinių teisių, kurios, mūsų manymu, turėtų būti užtikrintos visiems žmonėms, ypač įvairiose valstybėse kandidatėse, gynėjo vaidmuo. Akivaizdu, kad tikra demokratija gali egzistuoti tik tada, jei visiems valstybės piliečiams suteikiamos lygios teisės ir lygios galimybės. Balkanų valstybėse vis dar nepakankamai sprendžiamos moterų padėties politinės, ekonominės ir socialinės problemos. Aš, kaip gydytojas, manau, kad tai ypač svarbu moterų sveikatos srityje, nes dėl lyčių diskriminacijos nesama reikiamos pažangos dėl tokių su medicina susijusių problemų, kaip gimdos kaklelio vėžys, krūties vėžys ir psichologinė lytinės prievartos aukų rehabilitacija. Raginu Europos Parlamentą veikti atsakingai, kad Balkanų valstybių moterys būtų užtikrintos, jog jų balsas bus išgirstas.

**Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu.** – (SV) Mes, kaip ir pranešėja, esame susirūpinę dėl moterų pažeidžiamumo Balkanų šalyse. Neabejotinai privalu imtis veiksmų, kad būtų sprendžiamos problemos daugelyje sričių. Mes pritariame kelioms formuluotėms, kuriomis siekiama užtikrinti lygybę regione ir galimybes gauti vaikų ir vyresnio amžiaus asmenų priežiūros paslaugas, taip pat pabrėžiama kovos su stereotipais ir diskriminacija svarba ir būtinybė ES narystės siekiančioms šalims laikytis Kopenhagos kriterijų.

Kartu kritiškai vertiname tai, kad Europos Parlamentas nenuilstamai siekia daryti įtaką ir įgyti politinės galios nacionalinių parlamentų sąskaita. Be to, kai kuriose šio pranešimo formuluotėse plačiu mastu rekomenduojamas kišimasis į Balkanų valstybių vidaus reikalus; „June List“ tam griežtai nepritaria.

Mes esame už daugelį ir Komiteto pranešime, ir pasiūlytoje alternatyvioje rezoliucijoje išdėstytų ketinimų. Taigi nuodugniai apsvarsčiusi „June List“ nusprendė balsuoti už pasiūlytą alternatyvią rezoliuciją.

**Zita Pleštinšá (PPE-DE), raštu.** – (SK) ES siekia gerinti padėtį Balkanuose, nes jai labai svarbus nuolatinės taikos šioje Europos dalyje užtikrinimo klausimas. Po Jugoslavijos žlugimo dėl broližiškų karų, etninių konfliktų, politinės ir ekonominės pertvarkos ir naujų valstybių kūrimosi Balkanų šalys patyrė daug sukrėtimų. Per pastaruosius du dešimtmečius padėtis šiose šalyse labai pasikeitė, turint omenyje jų aiškų tikslą tapti ES narėmis. Kroatija ir Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija tapo šalimis kandidatėmis. Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Juodkalnija, Serbija ir pagal JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1244 Jungtinių Tautų laikinai administruojamas Kosovas yra galimos šalys kandidatės. Galimybė ateityje prisijungti prie ES yra didžiulė paskata kurti politikos kryptis. Tai turi didelės reikšmės įgyvendinant atitinkamus tikslus. Dėl to moterų teisių užtikrinimas yra pagrindinis reikalavimas, kurį šios šalys taip pat turi įvykdyti.

Moterys, kurios nukentėjo per karą, yra aktyvios stabilizacijos ir konfliktų sprendimo proceso dalyvės. Moterims turi būti užtikrinta prieiga prie darbo rinkos ir prie kokybiškų darbo vietų tokiomis pat sąlygomis kaip ir vyrams. Svarbu, kad joms būtų suteikta galimybė dalyvauti politiniame procese. Tokiu pat požiūriu turėtų būti vadovaujama žiniasklaidoje ir internete.

Aš balsavau už Zitos Gurmai pranešimą, kuriame nagrinėjami lyčių klausimai ir moterų, gyvenančių Balkanuose, padėtis. Manau, kad Komisija, remdamasi šio pranešimo rekomendacijomis, skirs, be kita, pasirengimo narystei lėšų moterų teisėms Balkanų šalyse stiprinti, ypač padedant NVO ir moterų organizacijoms.

**Anna Záborská (PPE-DE), raštu. – (SK)** Aš balsavau už šį pasiūlymą, nepaisant abejonių dėl kvotų nustatymo. Net jeigu kai kurie EP nariai tvirtai tiki, kad tai būtų geriausias būdas užtikrinti moterų dalyvavimą politiniame ir visuomeniniame gyvenime, mano manymu, taip nebūtų šalinama diskriminacija ir tam tikru mastu būtų nepakankamas moterų įvertinimas. Moterų dalyvavimas Balkanų regiono demokratizavimo procese yra būtinas. Siekiant pakeisti padėtį Balkanuose reikalinga visapusiška vizija, kurią įgyvendinant dalyvautų ir vyrai, ir moterys. Moterims turi būti užtikrinta tokia pati prieiga prie darbo rinkos, įskaitant vadovaujamas pareigas, ir pakankamas atlygis už darbą, kurio dydis atitiktų vyrų atlygį. Jei esama kliūčių lygiai vyrų ir moterų padėčiai užtikrinti dėl įstatymų, jos turi būti pašalintos. Taip pat turime siekti pakeisti neigiamą moterų įvaizdį, susiformavusį dėl kultūrinių skirtumų ir rasinės bei etninės diskriminacijos.

Atsižvelgiant į ilgą karinio konflikto regione laikotarpį, būtina ypatingą dėmesį skirti psichologinei ir medicininei moterų, kurios dažnai tapdavo seksualinio išnaudojimo ir smurto aukomis, reabilitacijai. Pagarba ir vyrų, ir moterų žmogaus teisėms turėtų būti svarbiausias kriterijus ateityje svarstant, ar pritarti Balkanų šalių kandidatėms dėl prisijungti prie ES.

**Bernard Wojciechowski (IND/DEM), raštu. – (PL)** Balkanų moterys pastaraisiais metais labai nukentėjo. Jos patyrė karą ir prarado artimiausius ir brangiausius žmones. Daugeliui moterų tai paliko fizinių ir emocinių pėdsakų. Karui pasibaigus atsirado naujų pavojų. Kalbu apie prekybą žmonėmis, prostituciją ir pornografiją; su visu tuo turi būti kovojama.

Dėl sudėtingos Balkanų valstybėse vyraujančios situacijos moterys, sudarančios daugiau nei pusę gyventojų, vis dar turi nešti didžiulę krizės padarinių naštą. Tose šalyse, išskyrus Slovėniją, moterims už darbą mokama daug mažiau nei vyrams. Moterys nukentėjo ir dėl lėšų sumažinimo, ypač dėl mažesnio sveikatos priežiūros ir paramos šeimai paslaugų finansavimo. Europos bendrija turėtų palaikyti šias šalis. Ji turėtų suteikti toms moterims galimybę gyventi oriai, pagal vietos tradicijas, religiją ir kultūrą.

#### – Pranešimas: Heinz Kindermann (A6-0434/2008)

**Šarūnas Birutis, raštu. – (LT)** Dėl 1979 m. priimtų Paukščių apsaugos direktyvos (79/409/EEB) ir su ja susijusių perėjimo vietų apsaugos priemonių neproporcingai padidėjo kormoranų populiacija, kuri šiuo metu išplito toli nuo įprastų perėjimo vietų į regionus, kuriuose anksčiau šių paukščių nebuvo aptinkama.

Šis perteklius daugelyje Europos Sąjungos regionų turėjo tiesioginį poveikį vietos žuvų populiacijoms arba žuvininkystei, todėl kormoranai tapo Europos masto problema. Kormoranai per dieną suvartoja 400–600 g žuvies ir per metus Europos vandenyse sugauna daugiau nei 300 000 tonų žuvies. Daugelyje valstybių narių tai sudaro keletą kartų didesnę kiekį maistinės paskirties žuvies, nei jos pateikia profesionalios vidaus vandenų žvejybos ir žuvininkystės sektorius. Kartu sudėjus Prancūzijos, Ispanijos, Italijos Vokietijos, Vengrijos ir Čekijos akvakultūros sektoriaus žuvies produkciją susidarys mažesnis kiekis nei 300 000 tonų.

Atsižvelgiant į didelį kormoranų, kaip migruojančių paukščių, judrumą, atrodo, kad koordinuojamas Europos masto veiksmų arba valdymo planas yra vienintelis būdas tikslui pasiekti, todėl jis jokių būdu neturi būti vertinamas kaip prieštaraujantis 1979 m. Paukščių apsaugos direktyvai.

**Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – EPN H.** Kinderman pateikto pranešimo svarbiausia tema – Europos kormoranų populiacijos valdymo planas. Kormoranai minta išimtinai žuvimi ir dėl didelės populiacijos (Europoje gyvena apie 1,8 mln. paukščių) jie daro tiesioginį poveikį vietos žuvų populiacijoms ir žuvininkystei. Kormoranas įtrauktas į Paukščių apsaugos direktyvos taikymo sritį, todėl pastaraisiais metais buvo daug diskusijų, kaip spręsti kilusį konfliktą dėl didelio šių paukščių poveikio žuvininkystei. Kai kurios valstybės narės priėmė atskirus planus, bet aš (kaip ir pranešėjas) manau, kad vienintelis efektyvus sprendimas – Europos kormoranų populiacijos valdymo planas (pavyzdžiui, imunokontracepcijos moksliniai tyrimai).

**Duarte Freitas (PPE-DE), raštu. – (PT)** Atrodo, kad Europos kormoranų populiacijos valdymo plano priėmimas – gyvybiškai būtinas sprendimas, galintis padėti mažinti gyvūnų poveikio žuvų ištekliais kai kuriuose ES regionuose kenksmingus padarinius. Kormoranai per dieną suvartoja 400–600 g žuvies, o per metus Europos vandenyse sugauna daugiau nei 300 000 tonų žuvies. Tai sudaro keletą kartų didesnę žuvies kiekį, nei jos užauginama kartu sudėjus Prancūzijos, Ispanijos, Italijos Vokietijos, Vengrijos ir Čekijos akvakultūros sektoriuje. Nors pirminė atsakomybė šioje srityje tenka valstybėms narėms ir joms pavaldžioms institucijoms, tačiau, kaip įrodyta, taikant vien tik vietos ir (arba) valstybių narių priemones neįmanoma tvariai mažinti kormoranų poveikio Europos žuvų ištekliais ir žuvininkystei. Bendras, teisiškai privalomas metodas, kuris priimtas ir pritaikytas visur Europoje, todėl laikomas idealiu sprendimu tam, kad garantuotų pagrindinius šios direktyvos tikslus, ypač „gerą saugojimo padėtį“ svarstomos rūšies paukščio, taip pat ir žuvies rūšies grupės, ypač užtikrinant šios paukščių rūšies ir kai kurių žuvų rūšių gerą „apsaugos būklę“.

Kitas ne mažiau svarbus veiksnys – teisėtų žvejybos ir tvenkinių žuvininkystės įmonių interesų ūkiškai naudoti žuvų išteklius apsauga, kuri taip pat galėtų būti užtikrinta, taikant šį planą...

*(Paiškinimas sutrumpintas, remiantis darbo tvarkos taisyklių 163 straipsniu)*

**Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE), raštu.** – (ES) Yra labai patikimų duomenų, rodančių, kad 1970–1995 m. laikotarpiu žiemojančių vidaus vandenyse didžiųjų kormoranų populiacija Europoje nuo mažiau kaip 10 000 padidėjo iki 400 000 paukščių. Šiuo metu kai kurie žmonės teigia, kad Europos vidaus vandenyse žiemoja daugiau kaip milijonas kormoranų, nors kiti tyrėjai laiko šį skaičių išpūstu. Atsakydamas į klausimą raštu Komisijos narys S. Dimas pareiškė, kad rengiamas ir Viduržemio jūros kuoduotųjų kormoranų populiacijos valdymo planas. Vis dėlto, mano nuomone, nepakankamai detalai kalbama apie paukščių gąsdinimo metodus, įskaitant karbido pabūklus. Tai vienos iš priemonių, kurių norima imtis šioje srityje.

**David Martin (PSE), raštu.** – Pritariu šiam pranešimui, kuriame rekomenduojama koordinuoti veiksmų planą visos Europos lygmeniu, kad būtų laikomasi ne tik Direktyvos dėl laukinių paukščių saugojimo, bet ir būtų saugomos žuvų rūšys ir paisoma žvejų interesų.

**Zita Pleštinská (PPE-DE), raštu.** – (SK) Kormoranų populiacija Europoje per pastaruosius 25 metus padidėjo dvidešimt kartų ir manoma, kad šiuo metu ją sudaro mažiausiai 1,8 mln. paukščių. Neigiamas kormoranų poveikis žuvų populiacijoms buvo įrodytas keliose ichtiologinėse studijose. Tai rodo ir žvejybos Europos Sąjungos teritorijoje masto statistika.

Balsavau už Heinz Kindermann pranešimą. Priėmiau sprendimą, remdamasis Slovakijos žvejybos sąjungos narių ir šalininkų peticija, kuri pateikta EP. Kadangi įrodyta, kad dėl ES teritorijoje greitai didėjančio kormoranų skaičiaus nuolat daroma žala akvakultūros įmonėms, peticijoje reikalaujama pakartotinai apsvarstyti Tarybos direktyvą 79/409/EEB.

Leidimų išimties tvarka medžioti kormoranus nuostata, apibrėžta galiojančiuose teisės aktuose, nėra tinkama priemonė, kurią naudojant galima būtų efektyviai išspręsti šį klausimą, kadangi leidimus labai sudėtinga gauti. Be to, patirtis rodo, kad kormoranų baidymo nuo upių būdai (jų nemedžioti) yra neefektyvūs.

EP ragina Komisiją pateikti kelių stadijų Europos kormoranų populiacijos valdymo planą, kuris būtų koordinuojamas Europos lygmeniu, siekiant mažinti didėjančią kormoranų daromą žalą žuvų ištekliais, žuvininkystei ir akvakultūrai.

Manau, kad EP galės rasti sprendimą, kuris padėtų išsaugoti žuvies populiacijas, atsižvelgiant į socialinę ir ekonominę žvejybos svarbą ir bus priimtinas visos Europos žvejams, įskaitant 120 000 aktyvių žvejų Slovakijoje.

**Luca Romagnoli (NI), raštu.** – (IT) Aš balsavau už pasiūlymą dėl Europos kormoranų populiacijos valdymo plano, kuriame siekiama mažinti didėjančią kormoranų daromą žalą žuvų ištekliais, žuvininkystei ir akvakultūrai. Be abejo, ypač svarbu, kad būtų mažinama populiacija paukščių, kurie per metus Europos vandenyse sugauna daugiau nei 300 000 tonų žuvies. Tai sudaro keletą kartų didesnę žuvies kiekį, nei jos užauginama kartu sudėjus Prancūzijos, Ispanijos, Italijos Vokietijos, Vengrijos ir Čekijos akvakultūros sektoriuje. Dabartinė padėtis susidarė dėl Direktyvos 79/409/EEB, dėl kurios nuostatų taikymo neproporcingai padidėjo kormoranų populiacija. Dėl to šis teisės aktas daro tiesioginį poveikį vietos žuvų populiacijoms ir žuvininkystei, todėl kormoranai tapo Europos masto problema. Štai kodėl aš pritariu pranešėjo pasiūlymui, atsižvelgiant į didelį kormoranų, kaip migruojančių paukščių, judrumą, parengti Europos lygmeniu koordinuojamą veiksmų valdymo planą, kuris jokių būdu neturi būti vertinamas kaip prieštaraujantis 1979 m. Paukščių apsaugos direktyvai.

**Catherine Stihler (PSE), raštu.** – Pateikiau keletą svarbių pastabų dėl H. Kindermann pranešimo. Pirma, iškliauju klausimą, ar tikrai buvo reikalingas visos ES lygmens planas, jei kormoranai nėra visos Europos Sąjungos problema; antra, ar reikėjo pasiūlymo įtraukti kormoraną į Paukščių direktyvos II priedą. Nuoroda dėl kormorano įtraukimo į medžiotinų rūšių sąrašą Komitete buvo išbraukta, o galutiniame pranešime pateikti reikalavimai dėl gairių parengimo, tinkamesnio duomenų rinkimo ir stebėsenos, taip pat siūloma surengti daugiau diskusijų.

Dėl šių priežasčių pritariu H. Kindermann pranešimui.

## 9. Balsavimo ketinimai ir pataisymai: žr. protokolą



**10. Veiksmai įgyvendinant Parlamento pozicijas ir rezoliucijas: žr. protokolą**

**11. Sprendimai dėl kai kurių dokumentų: žr. protokolą**

**12. Per šį posėdį priimtų tekstų perdavimas: žr. protokolą**

**13. Kitų posėdžių kalendorinis planas: žr. protokolą**

**14. Sesijos atidėjimas**

**Pirmininkas.** - Europos Parlamento sesija atidedama.

*(Posėdis baigtas 12.50 val.)*